

Този текст служи само за информационни цели и няма правно действие. Институциите на Съюза не носят отговорност за неговото съдържание. Автентичните версии на съответните актове, включително техните преамбюли, са версиите, публикувани в Официален вестник на Европейския съюз и налични в EUR-Lex. Тези официални текстове са пряко достъпни чрез връзките, публикувани в настоящия документ

**► V РЕГЛАМЕНТ (ЕС) № 1233/2011 НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА ОТ
16 ноември 2011 година**

за прилагането на определени насоки в областта на официално подкрепяните експортни кредити и за отмяна на решения 2001/76/ЕО и 2001/77/ЕО на Съвета

(ОВ L 326, 8.12.2011 г., стр. 45)

Изменен със:

		Официален вестник		
		№	страница	дата
► <u>M1</u>	Делегиран регламент (ЕС) № 727/2013 на Комисията от 14 март 2013 година	L 207	1	2.8.2013 г.
► <u>M2</u>	Делегиран регламент (ЕС) 2016/155 на Комисията от 29 септември 2015 година	L 36	1	11.2.2016 г.
► <u>M3</u>	Делегиран регламент (ЕС) 2018/179 на Комисията от 25 септември 2017 година	L 37	1	9.2.2018 г.

**РЕГЛАМЕНТ (ЕС) № 1233/2011 НА ЕВРОПЕЙСКИЯ
ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА ОТ**

16 ноември 2011 година

**за прилагането на определени насоки в областта на официално
подкрепяните експортни кредити и за отмяна на решения
2001/76/ЕО и 2001/77/ЕО на Съвета**

Член 1

Прилагане на споразумението

Насоките, които се съдържат в Споразумението за официално подкрепяните експортни кредити („споразумението“), се прилагат в Съюза. Текстът на споразумението е приложен към настоящия регламент.

Член 2

Делегиране на правомощия

Комисията приема делегирани актове в съответствие с член 3 за изменение на приложение II в резултат на измененията на насоките, договорени от участниците в споразумението.

Процедурата, предвидена в член 4, се прилага за делегирани актове, приети съгласно настоящия член, когато в случай на изменения на приложение II в резултат на измененията на насоките, приети от участниците в споразумението, това се налага по наложителни причини от спешен характер.

Член 3

Упражняване на делегирането

1. Правомощието да приема делегирани актове се предоставя на Комисията при спазване на условията, предвидени в настоящия член.

2. Правомощието да приема делегирани актове, посочено в член 2, се предоставя на Комисията за неопределен срок от време, считано от 9 декември 2011 г.

3. Делегирането на правомощия, посочено в член 2, може да бъде оттеглено по всяко време от Европейския парламент или от Съвета. С решението за оттегляне се прекратява посоченото в него делегиране на правомощия. То поражда действие в деня след публикуването на решението в *Официален вестник на Европейския съюз* или на по-късна, посочена в решението дата. То не засяга действителността на делегираните актове, които вече са в сила.

4. Веднага след като приеме делегиран акт, Комисията нотифицира акта едновременно на Европейския парламент и на Съвета.

▼B

5. Делегиран акт, приет съгласно член 2, влиза в сила единствено ако нито Европейският парламент, нито Съветът не са представили възражения в срок от два месеца след нотифицирането на акта на Европейския парламент и на Съвета или ако преди изтичането на този срок и Европейският парламент, и Съветът са уведомили Комисията, че няма да представят възражения. Този срок се удължава с два месеца по инициатива на Европейския парламент или на Съвета.

*Член 4***Процедура по спешност**

1. Делегирани актове, приети съгласно настоящия член, влизат в сила незабавно и се прилагат, докато не бъде повдигнато възражение в съответствие с параграф 2. При нотифицирането на делегирания акт на Европейския парламент и на Съвета се посочват причините за използването на процедурата по спешност.

2. Европейският парламент или Съветът могат да възразят срещу делегиран акт в съответствие с процедурата, посочена в член 3, параграф 5. В такъв случай Комисията отменя акта незабавно след нотифицирането на решението от Европейския парламент или от Съвета да представят възражения.

*Член 5***Прозрачност и отчетност**

Мерките за прозрачност и отчетност, които да се прилагат в Съюза, са установени в приложение I.

*Член 6***Отмяна**

Решения 2001/76/ЕО и 2001/77/ЕО се отменят.

*Член 7***Влизане в сила**

Настоящият регламент влиза в сила в деня след публикуването му в *Официален вестник на Европейския съюз*.

Настоящият регламент е задължителен в своята цялост и се прилага пряко във всички държави-членки.

ПРИЛОЖЕНИЕ I

1. Без да се засягат прерогативите на институциите на държавите-членки за упражняване на надзор над националните програми за експортни кредити, всяка държава-членка предоставя на Комисията годишен доклад за дейността с цел увеличаване на прозрачността на равнище Съюз. В съответствие с националната си законодателна рамка държавите-членки докладват относно активи и пасиви, изплатени обезщетения и възстановявания, нови задължения, експозиции и премии. Там, където вследствие на дейностите, свързани с официално подкрепяните експортни кредити, може да възникнат условни задължения, за тези дейности се докладва в рамките на годишния доклад за дейността.
2. В годишния доклад за дейността държавите-членки описват по какъв начин в дейностите, свързани с официално подкрепяните експортни кредити на техните АЕК, са взети предвид екологичните рискове, които могат да доведат до други съответни рискове.
3. Въз основа на тази информация Комисията изготвя годишен преглед за Европейския парламент, включително оценка на спазването от страна на АЕК на целите и задълженията на Съюза.
4. В съответствие с областите си на компетентност Комисията предоставя на Европейския парламент годишен доклад относно проведените преговори в случаите, в които са ѝ предоставени правомощия за преговори на различните форуми за международно сътрудничество, с цел установяване на световни стандарти за официално подкрепяните експортни кредити.

Първият отчетен период в приложното поле на настоящия регламент обхваща 2011 година.

▼ M3

ПРИЛОЖЕНИЕ II

СЪДЪРЖАНИЕ

ПРИЛОЖЕНИЕ

ГЛАВА I: ОБЩИ РАЗПОРЕДБИ

1. ЦЕЛ
2. СТАТУТ
3. УЧАСТИЕ
4. ИНФОРМАЦИЯ, ДОСТЪПНА ЗА НЕУЧАСТНИЦИ
5. ПРИЛОЖНО ПОЛЕ
6. ОТРАСЛОВИ ДОГОВОРЕНОСТИ
7. ФИНАНСИРАНЕ НА ПРОЕКТИ
8. ОТТЕГЛЯНЕ
9. МОНИТОРИНГ

ГЛАВА II: ФИНАНСОВИ УСЛОВИЯ ЗА ЕКСПОРТНИТЕ КРЕДИТИ

10. ПЪРВОНАЧАЛНА ВНОСКА, МАКСИМАЛНА ОФИЦИАЛНА ПОДКРЕПА И МЕСТНИ РАЗХОДИ
11. КЛАСИФИКАЦИЯ НА ДЪРЖАВИТЕ ПО ОТНОШЕНИЕ НА МАКСИМАЛНИЯ СРОК НА ПОГАСЯВАНЕ
12. МАКСИМАЛЕН СРОК НА ПОГАСЯВАНЕ
13. СРОК НА ПОГАСЯВАНЕ ЗА НЕАТОМНИ ЕЛЕКТРОЦЕНТРАЛИ
14. ПОГАСЯВАНЕ НА ГЛАВНИЦАТА И ПЛАЩАНЕ НА ЛИХВИТЕ
15. ЛИХВЕНИ ПРОЦЕНТИ, СТАВКИ НА ПРЕМИИТЕ И ДРУГИ ТАКСИ
16. СРОК НА ВАЛИДНОСТ НА ЕКСПОРТНИТЕ КРЕДИТИ
17. ДЕЙСТВИЯ ЗА ИЗБЯГВАНЕ ИЛИ СВЕЖДАНЕ НА ЗАГУБИТЕ ДО МИНИМУМ
18. ПРИРАВНЯВАНЕ НА УСЛОВИЯТА
19. МИНИМАЛНИ ФИКСИРАНИ ЛИХВЕНИ ПРОЦЕНТИ ПРИ ОФИЦИАЛНА ФИНАНСОВА ПОДКРЕПА
20. ОПРЕДЕЛЯНЕ НА РТЛП
21. ВАЛИДНОСТ НА РТЛП
22. ПРИЛАГАНЕ НА РТЛП
23. ПРЕМИЯ ЗА КРЕДИТЕН РИСК
24. МИНИМАЛНИ СТАВКИ НА ПРЕМИИТЕ ЗА КРЕДИТЕН РИСК
25. КЛАСИФИКАЦИЯ НА ДЪРЖАВНИЯ РИСК
26. ОЦЕНКА НА СУВЕРЕННИЯ РИСК
27. КЛАСИФИКАЦИЯ НА РИСКА НА КУПУВАЧА
28. КЛАСИФИКАЦИЯ НА МНОГОСТРАННИТЕ И РЕГИОНАЛНИТЕ ИНСТИТУЦИИ

▼ M3

29. ПРОЦЕНТ И КАЧЕСТВО НА ОФИЦИАЛНОТО ПОКРИТИЕ НА ЕКСПОРТЕН КРЕДИТ
30. ТЕХНИКИ ЗА ОГРАНИЧАВАНЕ НА ДЪРЖАВНИЯ РИСК
31. КРЕДИТНИ ПОДОБРЕНИЯ НА РИСКА НА КУПУВАЧА
32. ПРЕРАЗГЛЕЖДАНЕ НА ВАЛИДНОСТТА НА МИНИМАЛНИТЕ СТАВКИ НА ПРЕМИИТЕ ЗА КРЕДИТЕН РИСК

ГЛАВА III: РАЗПОРЕДБИ ЗА ОБВЪРЗАНАТА ПОМОЩ

33. ОБЩИ ПРИНЦИПИ
34. ФОРМИ НА ОБВЪРЗАНА ПОМОЩ
35. АСОЦИИРАНО ФИНАНСИРАНЕ
36. ДОПУСТИМОСТ НА ДЪРЖАВА С ОГЛЕД НА ОБВЪРЗАНАТА ПОМОЩ
37. ДОПУСТИМОСТ НА ПРОЕКТ
38. МИНИМАЛНО РАВНИЩЕ НА СУБСИДИРАНЕ
39. ИЗКЛЮЧЕНИЯ ОТ ПРАВИЛАТА ЗА ДОПУСТИМОСТ НА ДЪРЖАВА ИЛИ ПРОЕКТ С ОГЛЕД НА ОБВЪРЗАНАТА ПОМОЩ
40. ИЗЧИСЛЯВАНЕ НА РАВНИЩЕТО НА СУБСИДИРАНЕ ПРИ ОБВЪРЗАНА ПОМОЩ
41. СРОК НА ВАЛИДНОСТ НА ОБВЪРЗАНАТА ПОМОЩ
42. ПРИРАВНЯВАНЕ НА УСЛОВИЯТА

ГЛАВА IV: ПРОЦЕДУРИ

РАЗДЕЛ 1: ОБЩИ ПРОЦЕДУРИ ЗА ЕКСПОРТНИТЕ КРЕДИТИ И ПОМОЩТА, СВЪРЗАНА С ТЪРГОВИЯТА

43. УВЕДОМЛЕНИЯ
44. ИНФОРМАЦИЯ ОТНОСНО ОФИЦИАЛНАТА ПОДКРЕПА
45. ПРОЦЕДУРИ ЗА ПРИРАВНЯВАНЕ НА УСЛОВИЯТА
46. СПЕЦИАЛНИ КОНСУЛТАЦИИ

РАЗДЕЛ 2: ПРОЦЕДУРИ ЗА ЕКСПОРТНИТЕ КРЕДИТИ

47. ПРЕДВАРИТЕЛНО УВЕДОМЛЕНИЕ С ОБСЪЖДАНЕ
48. ПРЕДВАРИТЕЛНО УВЕДОМЛЕНИЕ

РАЗДЕЛ 3: ПРОЦЕДУРИ ЗА ПОМОЩТА, СВЪРЗАНА С ТЪРГОВИЯТА

49. ПРЕДВАРИТЕЛНО УВЕДОМЛЕНИЕ
50. НЕЗАБАВНО УВЕДОМЛЕНИЕ

РАЗДЕЛ 4: ПРОЦЕДУРИ ЗА КОНСУЛТАЦИИ ВЪВ ВРЪЗКА С ОБВЪРЗАНАТА ПОМОЩ

51. ЦЕЛ НА КОНСУЛТАЦИИТЕ
52. ПРИЛОЖНО ПОЛЕ И СРОКОВЕ НА КОНСУЛТАЦИИТЕ
53. РЕЗУЛТАТИ ОТ КОНСУЛТАЦИИТЕ

▼ M3

РАЗДЕЛ 5: ОБМЕН НА ИНФОРМАЦИЯ ОТНОСНО ЕКСПОРТНИТЕ КРЕДИТИ И ПОМОЩТА, СВЪРЗАНА С ТЪРГОВИЯТА

54. ЗВЕНА ЗА КОНТАКТ
55. ОБХВАТ НА ИСКАНИЯТА ЗА СВЕДЕНИЯ
56. СЪДЪРЖАНИЕ НА ОТГОВОРИТЕ
57. ПРЕКИ КОНСУЛТАЦИИ
58. ПРОЦЕДУРИ ЗА ОБЩИ ЛИНИИ ЗА ПОВЕДЕНИЕ И ПРЕДСТАВЯНЕТО ИМ
59. ОТГОВОРИ НА ПРЕДЛОЖЕНИЯТА ЗА ОБЩА ЛИНИЯ ЗА ПОВЕДЕНИЕ
60. ПРИЕМАНЕ НА ОБЩАТА ЛИНИЯ ЗА ПОВЕДЕНИЕ
61. НЕСЪГЛАСИЕ ПО ОБЩА ЛИНИЯ ЗА ПОВЕДЕНИЕ
62. ДАТА, НА КОЯТО ОБЩАТА ЛИНИЯ ЗА ПОВЕДЕНИЕ ВЛИЗА В СИЛА
63. ВАЛИДНОСТ НА ОБЩАТА ЛИНИЯ ЗА ПОВЕДЕНИЕ

РАЗДЕЛ 6: ПРАКТИЧЕСКИ РАЗПОРЕДБИ ОТНОСНО СЪОБЩАВАНЕТО НА МИНИМАЛНИТЕ ЛИХВЕНИ ПРОЦЕНТИ

64. СЪОБЩАВАНЕ НА МИНИМАЛНИТЕ ЛИХВЕНИ ПРОЦЕНТИ
65. ДАТА, НА КОЯТО ПРИЛАГАНЕТО НА ЛИХВЕНИТЕ ПРОЦЕНТИ ВЛИЗА В СИЛА
66. НЕЗАБАВНА ПРОМЯНА НА ЛИХВЕНИТЕ ПРОЦЕНТИ

РАЗДЕЛ 7: ПРЕРАЗГЛЕЖДАНЕ

67. РЕДОВНО ПРЕРАЗГЛЕЖДАНЕ НА СПОРАЗУМЕНИЕТО
68. ПРЕРАЗГЛЕЖДАНЕ НА МИНИМАЛНИТЕ ЛИХВЕНИ ПРОЦЕНТИ
69. ПРЕРАЗГЛЕЖДАНЕ НА МИНИМАЛНИТЕ СТАВКИ НА ПРЕМИИТЕ И СХОДНИ ВЪПРОСИ

ПРИЛОЖЕНИЕ I: ОТРАСЛОВА ДОГОВОРЕНОСТ ОТНОСНО ЕКСПОРТНИТЕ КРЕДИТИ ЗА КОРАБИ

ПРИЛОЖЕНИЕ II: ОТРАСЛОВА ДОГОВОРЕНОСТ ОТНОСНО ЕКСПОРТНИТЕ КРЕДИТИ ЗА АТОМНИ ЕЛЕКТРОЦЕНТРАЛИ

ПРИЛОЖЕНИЕ III: ОТРАСЛОВА ДОГОВОРЕНОСТ ОТНОСНО ЕКСПОРТНИТЕ КРЕДИТИ ЗА ГРАЖДАНСКИ ВЪЗДУХОПЛАВАТЕЛНИ СРЕДСТВА

ПРИЛОЖЕНИЕ IV: ОТРАСЛОВА ДОГОВОРЕНОСТ ОТНОСНО ЕКСПОРТНИТЕ КРЕДИТИ ЗА ПРОЕКТИ, СВЪРЗАНИ С ЕНЕРГИЯТА ОТ ВЪЗОБНОВЯЕМИ ИЗТОЧНИЦИ, С НАМАЛЯВАНЕ И ПРИСПОСОБЯВАНЕ КЪМ ИЗМЕНЕНИЕТО НА КЛИМАТА И С ВОДИТЕ

ПРИЛОЖЕНИЕ V: ОТРАСЛОВА ДОГОВОРЕНОСТ ОТНОСНО ЕКСПОРТНИТЕ КРЕДИТИ ЗА ЖЕЛЕЗОПЪТНА ИНФРАСТРУКТУРА

ПРИЛОЖЕНИЕ VI: ОТРАСЛОВА ДОГОВОРЕНОСТ ОТНОСНО ЕКСПОРТНИТЕ КРЕДИТИ ЗА ПРОЕКТИ ЗА ПРОИЗВОДСТВО НА ЕЛЕКТРОЕНЕРГИЯ ЧРЕЗ ИЗГАРЯНЕ НА ВЪГЛИЩА

ПРИЛОЖЕНИЕ VII: ПРИЛОЖИМИ УСЛОВИЯ КЪМ СДЕЛКИТЕ ЗА ФИНАНСИРАНЕ НА ПРОЕКТИ

ПРИЛОЖЕНИЕ VIII: ИНФОРМАЦИЯ, КОЯТО ТРЯБВА ДА СЕ ПРЕДОСТАВЯ В УВЕДОМЛЕНИЯТА

▼ **M3**

ПРИЛОЖЕНИЕ IX: ИЗЧИСЛЯВАНЕ НА МИНИМАЛНИТЕ СТАВКИ НА ПРЕМИИТЕ

ПРИЛОЖЕНИЕ X: ПАЗАРНИ РЕФЕРЕНТНИ ПОКАЗАТЕЛИ ЗА СДЕЛКИ В ДЪРЖАВИ, ПОПАДАЩИ В КАТЕГОРИЯ НУЛА

ПРИЛОЖЕНИЕ XI: КРИТЕРИИ И УСЛОВИЯ ЗА ПРИЛАГАНЕ НА ГАРАНЦИЯ ЗА ПОГАСЯВАНЕ ОТ ТРЕТА СТРАНА И КЛАСИФИКАЦИЯ НА МНОГОСТРАННИ ИЛИ РЕГИОНАЛНИ ИНСТИТУЦИИ

ПРИЛОЖЕНИЕ XII: КАЧЕСТВЕНО ОПИСАНИЕ НА КАТЕГОРИИТЕ НА РИСКА НА КУПУВАЧА

ПРИЛОЖЕНИЕ XIII: КРИТЕРИИ И УСЛОВИЯ ЗА ПРИЛАГАНЕ НА ТЕХНИКИ ЗА ОГРАНИЧАВАНЕ НА ДЪРЖАВНИЯ РИСК И КРЕДИТНИ ПОДОБРЕНИЯ НА РИСКА НА КУПУВАЧА

ПРИЛОЖЕНИЕ XIV: СПИСЪК НА КАЧЕСТВЕНИ КРИТЕРИИ ЗА РАЗВИТИЕТО

ПРИЛОЖЕНИЕ XV: СПИСЪК С ОПРЕДЕЛЕНИЯ

ГЛАВА I

ОБЩИ РАЗПОРЕДБИ

1. ЦЕЛ

- а) Основната цел на Споразумението за официално подкрепяните експортни кредити, наричано в настоящия документ „Споразумението“, е да осигури рамка за реда за ползване на официално подкрепяните експортни кредити.
- б) Със Споразумението се цели да се благоприятства равнопоставеността на официалната подкрепа, както е определено в член 5, буква а), с оглед насърчаване на конкуренцията между износителите въз основа на качеството и цената на изнасяните стоки и услуги, а не въз основа на най-благоприятните финансови условия за предоставяне на официална подкрепа.

2. СТАТУТ

Споразумението, разработено в рамките на ОИСР, първоначално влезе в сила през април 1978 г. и е безсрочно. Споразумението няма задължителен характер („дженгълменско споразумение“) за участниците; то не е акт на ОИСР ⁽¹⁾, макар че се ползва с административната подкрепа от секретариата на ОИСР (наричан „секретариата“).

3. УЧАСТИЕ

Участниците в Споразумението понастоящем са: Австралия, Канада, Европейският съюз, Япония, Корея, Нова Зеландия, Норвегия, Швейцария и Съединените щати. Настоящите участници могат да поканят за участие други държави, които са членки или съответно не членуват в ОИСР.

4. ИНФОРМАЦИЯ, ДОСТЪПНА ЗА НЕУЧАСТНИЦИ

- а) Участниците се ангажират да споделят информация с неучастниците относно уведомятия, свързани с официалната подкрепа, както е определено в член 5, буква а).
- б) Въз основа на принципа на реципрочност всеки участник отговаря на искане от неучастник в конкурентна ситуация, свързано с финансовите условия, предлагани за неговата официална подкрепа, по същия начин, по който би отговорил на искане от участник.

5. ПРИЛОЖНО ПОЛЕ

Споразумението се прилага по отношение на цялата официална подкрепа, предоставена от правителство или от негово име, за износ на стоки и/или услуги, включително финансов лизинг, със срок на погасяване от две или повече години.

⁽¹⁾ Както е определено в член 5 от Конвенцията на ОИСР.

▼ M3

- а) Официалната подкрепа може да се предоставя под различни форми:
- 1) гаранция или застраховка на експортен кредит (обикновена гаранция);
  - 2) официална финансова подкрепа:
    - пряко кредитиране/ финансиране и рефинансиране, или
    - подкрепа за плащане на лихви;
  - 3) комбинация от горепосочените.
- б) Споразумението се прилага по отношение на обвързаната помощ; процедурите, определени в глава IV, се прилагат и по отношение на необвързаната помощ, свързана с търговията.
- в) Споразумението не се прилага по отношение на износ на военно оборудване и селскостопански продукти.
- г) Официална подкрепа не се предоставя, когато има ясни доказателства, че договорът е изготвен с купувач в държава, която не е крайното местоназначение на стоките, най-вече с цел да се получат по-благоприятни срокове на погасяване.

6. ОТРАСЛОВИ ДОГОВОРНОСТИ

- а) Следните отрасли договорности са част от Споразумението:
- кораби (приложение I),
  - атомни електроцентрали (приложение II),
  - граждански въздухоплавателни средства (приложение III),
  - проекти, свързани с енергията от възобновяеми източници, с намаляване и приспособяване към изменението на климата и с водите) (приложение IV),
  - железопътна инфраструктура (приложение V),
  - проекти за производство на електроенергия чрез изгаряне на въглища (приложение VI).
- б) Участник по приложение I, II, IV или V може да прилага съответните разпоредби по отношение на официалната подкрепа за износа на стоки и/или услуги, попадащи в обхвата на съответните отрасли договорности. Ако дадена отраслова договорност не включва разпоредба, съответстваща на разпоредбата на Споразумението, участникът в тази отраслова договорност прилага разпоредбата на Споразумението.
- в) За износа на стоки и/или услуги в обхвата на приложение III участниците, които са участници и в тази отраслова договорност, прилагат разпоредбите на тази отраслова договорност.
- г) За износа на стоки и/или услуги в обхвата на приложение VI се прилагат съответстващите разпоредби от това приложение вместо тези от Споразумението. Ако приложение VI не включва разпоредба, съответстваща на тази от Споразумението, участникът в тази отраслова договорност прилага разпоредбите на Споразумението.

7. ФИНАНСИРАНЕ НА ПРОЕКТИ

- а) Участниците могат да прилагат реда и условията, определени в приложение VII по отношение на износа на стоки и/или услуги, към сделки, които отговарят на критериите по допълнение I към приложение VII.

▼ M3

- б) Буква а) по-горе се прилага по отношение на износа на стоки и услуги, обхванати от отрасловата договореност относно експортните кредити за атомни електроцентрали, отрасловата договореност относно експортните кредити за проекти, свързани с енергията от възобновяеми източници, с намаляване и приспособяване към изменението на климата и с водите, отрасловата договореност относно експортните кредити за железопътна инфраструктура и отрасловата договореност относно експортните кредити за проекти за производство на електроенергия чрез изгаряне на въглища.
- в) Буква а) по-горе не се прилага по отношение на износа на стоки и услуги, обхванати от отрасловата договореност относно експортните кредити за граждански въздухоплавателни средства или от отрасловата договореност относно експортните кредити за кораби.

8. ОТТЕГЛЯНЕ

Даден участник може да се оттегли от Споразумението, като уведоми писмено секретариата посредством съобщение в реално време, например системата за електронен достъп до информацията на ОИСР (OLIS). Оттеглянето поражда действие 180 календарни дни след получаване на уведомлението от секретариата.

9. МОНИТОРИНГ

Секретариатът осъществява мониторинг върху изпълнението на Споразумението.

ГЛАВА II

ФИНАНСОВИ УСЛОВИЯ ЗА ЕКСПОРТНИТЕ КРЕДИТИ

Финансовите условия за експортните кредити обхващат всички разпоредби, определени в настоящата глава, които се разглеждат в тяхната цялост.

В Споразумението се определят ограничения на условията, които могат да се подкрепят официално. Участниците отчитат, че по отношение на определени търговски или промишлени отрасли традиционно се прилагат по-ограничаващи финансови условия в сравнение с условията, предвидени в Споразумението. Участниците продължават да съблюдават тези специални условия, по-специално принципа, според който срокът на погасяване не надхвърля полезния живот на стоките.

10. ПЪРВОНАЧАЛНА ВНОСКА, МАКСИМАЛНА ОФИЦИАЛНА ПОДКРЕПА И МЕСТНИ РАЗХОДИ

- а) Участниците изискват от купувачите на стоки и услуги, които са обект на официалната подкрепа, да направят първоначална вноска в размер на най-малко 15 % от стойността на експортния договор към или преди началната дата на кредита, както е определено в приложение XV. Когато дадена сделка включва доставка на стоки и услуги от трета държава, за които износителят не ползва официална подкрепа, стойността на експортния договор може да бъде пропорционално намалена за оценката на първоначалната вноска. Премията може да бъде 100 % финансирана/застрахована. Премията може да се включи или да не се включи в стойността на експортния договор. В този смисъл направените гаранционни удръжки след началната дата на кредита не се считат за първоначална вноска.
- б) Официалната подкрепа за такива първоначални вноски може да се осъществява само под формата на застраховане или гарантиране срещу обичайните производствени рискове.
- в) С изключение на предвиденото в букви б) и г) участниците не предоставят официална подкрепа, превишаваща 85 % от стойността на експортния договор с включени доставки от трета държава, но без местните разходи.

▼ M3

- г) Участниците могат да предоставят официална подкрепа за местни разходи, при условие че:
- 1) официалната подкрепа, предоставена за местни разходи, не превишава 30 % от стойността на експортния договор;
  - 2) тя не се предоставя при условия, които са по-благоприятни/по-малко ограничаващи от условията, договорени за свързания износ;
  - 3) когато официалната подкрепа за местни разходи превишава 15 % от стойността на експортния договор, такава официална подкрепа подлежи на предварително уведомление съгласно член 48, като се уточни естеството на местните разходи, които получават подкрепа.
11. КЛАСИФИКАЦИЯ НА ДЪРЖАВИТЕ ПО ОТНОШЕНИЕ НА МАКСИМАЛНИЯ СРОК НА ПОГАСЯВАНЕ
- а) Държавите от категория I са държавите от ОИСР с високи доходи ⁽¹⁾. Всички останали държави влизат в категория II.
- б) Класификацията на държавите се определя според следните оперативни критерии и процедури:
- 1) класификацията на държавите за целите на Споразумението става според БНД на глава от населението, изчислен от Световната банка за целите на нейната класификация на държавите заемополучатели;
  - 2) когато Световната банка не разполага с достатъчно информация, за да публикува данните за БНД на глава от населението, е необходимо да посочи дали по нейна преценка въпросната държава има БНД на глава от населението, който превишава или е под действащия праг. Класификацията на тази държава зависи от тази преценка, освен ако участниците решат друго;
  - 3) ако дадена държава има нова класификация съгласно разпоредбите на член 11, буква а), тази нова класификация поражда действие две седмици след като секретариатът е съобщил на всички участници заключенията, направени от горепосочените данни от Световната банка;
  - 4) когато Световната банка публикува ревизирани данни, те не се вземат под внимание за целите на Споразумението. Класификацията на дадена държава може обаче да бъде променена с обща линия за поведение и тогава участниците биха могли да приемат благосклонно всякаква промяна, дължаща се на грешки или пропуски, признати по-късно през календарната година, през която цифрите са били съобщени за първи път от секретариата.
- в) Дадена държава сменя категорията си само ако през две последователни години е останала в същата категория, определена от Световната банка.

12. МАКСИМАЛЕН СРОК НА ПОГАСЯВАНЕ

Без да се засяга член 13, максималният срок на погасяване варира според класификацията на държавата на местоназначение, определена съгласно критериите по член 11.

- а) За държавите от категория I максималният срок на погасяване е пет години, като е възможно да бъде договорен срок от осем години и половина при спазване на процедурите за предварително уведомление по член 48.
- б) За държавите от категория II максималният срок на погасяване е десет години.

⁽¹⁾ Определяни от Световната банка всяка година въз основа на БНД на глава от населението.

▼ M3

- в) Когато договърът включва няколко държави на местоназначение, участниците следва да положат усилия и да определят обща линия за поведение според процедурите по членове 58 — 63, за да постигнат съгласие за подходящите условия.

13. СРОК НА ПОГАСЯВАНЕ ЗА НЕАТОМНИ ЕЛЕКТРОЦЕНТРАЛИ

- а) За неатомни електроцентрали, които не са в обхвата на приложение VI, максималният срок на погасяване е 12 години. Всеки участник, който възнамерява да предостави подпомагане на кредит със срок на погасяване, надхвърлящ предвидения в член 12, следва да представи предварително уведомление съгласно процедурата по член 48.
- б) С термина неатомни електроцентрали се обозначават комплектувани електрически централи или части от тях, които не работят с ядрено гориво; той включва всички компоненти, съоръжения, материали и услуги (включително обучението на персонала), които са пряко необходими за строителството и пускането в експлоатация на тези неатомни електроцентрали. Не се включват разходите, които обикновено са за сметка на купувача, и по-специално разходите, свързани с подготовката на терена, изграждането на пътища, съоръжения за живееене на персонала на обекта, електрическите линии, трафопостовете и водоснабдяването, разположени извън електроцентралата, както и разходите в държавата на купувача за официалните процедури за одобрение (например разрешително за обекта, разрешително за строеж, разрешително за зареждане с гориво), с изключение на:
- 1) ако купувачът на трафопоста и купувачът на електроцентралата е едно и също лице, максималният срок на погасяване за първоначалния трафопост е същият като срока за неатомна електроцентрала (т.е. 12 години); както и
- 2) максималният срок на погасяване за подстанции, трансформатори и електропреносни линии с минимално напрежение 100 kV е същият като за неатомна електроцентрала.

14. ПОГАСЯВАНЕ НА ГЛАВНИЦАТА И ПЛАЩАНЕ НА ЛИХВИТЕ

- а) Главницата при експортни кредити се изплаща на равни вноски.
- б) Главницата се погасява и лихвите се плащат не по-рядко от веднъж на всеки шест месеца, първата вноска по главницата и лихвата се прави не по-късно от шест месеца след началната дата на кредита.
- в) При експортни кредити, предоставени в подкрепа на лизингови сделки, може да се прилага равно комбинирано изплащане на главницата и лихвата вместо равно погасяване на главницата, както е определено в буква а).
- г) При извънредни и надлежно обосновани случаи експортните кредити могат да се предоставят при условия, различни от определените в букви а) — в) по-горе. Предоставянето на такава подкрепа се обяснява с разминаването във времето между наличието на средства за длъжника и профила за обслужване на дълга, необходим за спазване на график за погасяване на равни полу-годишни вноски, и отговаря на следните критерии:
- 1) отделните плащания по главницата или поредицата от плащания по главницата в рамките на шестмесечен период не надхвърлят 25 % от размера на главницата по кредита;

▼ M3

- 2) главницата се погасява не по-рядко от веднъж на всеки 12 месеца. Първата вноса за изплащане на главницата се прави не по-късно от 12 месеца след началната дата на кредита и не по-малко от 2 % от размера на главницата трябва да е изплатен 12 месеца след началната дата на кредита;
  - 3) лихвата се плаща не по-рядко от веднъж на всеки 12 месеца и първото плащане на лихвата се прави не по-късно от шест месеца след началната дата на кредита;
  - 4) максималната среднопретеглена продължителност на срока на погасяване не надхвърля:
    - за сделки със суверенни купувачи (или със суверенна гаранция за погасяване) — четири години и половина за сделки в държави от категория I и пет години и една четвърт за държави от категория II,
    - за сделки с несuverенни купувачи (и без суверенна гаранция за погасяване) — пет години за държави от категория I и шест години за държави от категория II,
    - независимо от разпоредбите, определени в двете тирета по-горе, за сделки, включващи подкрепа за неатомни електроцентрали в съответствие с член 13 — шест години и една четвърт;
  - 5) участникът представя предварително уведомление в съответствие с член 48, в което се обяснява причината да не се предостави подкрепа съгласно букви а) — в) по-горе.
- д) Лихви, дължими след началната дата на кредита, не се капитализират.

15. ЛИХВЕНИ ПРОЦЕНТИ, СТАВКИ НА ПРЕМИИТЕ И ДРУГИ ТАКСИ

а) Лихвата изключва:

- 1) всички плащания под формата на премии или други застрахователни или гаранционни разходи за кредит от доставчика или за финансов кредит;
  - 2) всички плащания под формата на банкови такси или комисиони, свързани с експортни кредити, с изключение на банковите годишни или полугодишни удържки, които се плащат през целия срок на погасяване; както и
  - 3) данъци, удържани при източника, наложени от държавата вносител.
- б) Когато официалната подкрепа се отпуска под формата на пряко кредитиране/финансиране или рефинансиране, премията може или да бъде добавена към номиналната стойност на лихвения процент, или да бъде оформена като отделен разход. Двата елемента се посочват отделно на участниците.

16. СРОК НА ВАЛИДНОСТ НА ЕКСПОРТНИТЕ КРЕДИТИ

Финансовите условия за отпускане на индивидуални експортни кредити или кредитна линия, с изключение на срока на валидност за референтните търговски лихвени проценти (РТЛП), посочени в член 21, не могат да се определят за срок, по-дълъг от шест месеца преди окончателния ангажимент.

17. ДЕЙСТВИЯ ЗА ИЗБЯГВАНЕ ИЛИ СВЕЖДАНЕ НА ЗАГУБИТЕ ДО МИНИМУМ

Споразумението не изключва възможността органите по отпускане на експортните кредити или финансовите институции да договорят по-малко ограничаващи финансови условия от предвидените в Споразумението, ако това действие е извършено след възлагане на договора (когато споразумението за експортен кредит и придружаващите документи вече са породили действие) и се извършва единствено с намерението да се избегнат или сведат до минимум загубите, произтичащи от събития, които могат да породят основание за неплащане или предявяване на претенции.

▼ M3

18. ПРИРАВНЯВАНЕ НА УСЛОВИЯТА

Като се вземат предвид международните задължения на даден участник и в съответствие с целта на Споразумението, участникът може да се съобрази, в съответствие с процедурите, посочени в член 45, с финансовите условия, предлагани от друг участник или неучастник. Счита се, че финансовите условия, предвидени в съответствие с настоящия член, отговарят на разпоредбите на глава I, II и когато е приложимо, на приложения I, II, III, IV, V, VI и VII.

19. МИНИМАЛНИ ФИКСИРАНИ ЛИХВЕНИ ПРОЦЕНТИ ПРИ ОФИЦИАЛНА ФИНАНСОВА ПОДКРЕПА

- а) Участниците, които предоставят официална финансова подкрепа за заеми с фиксирана лихва, прилагат съответните РТЛП като минимални лихвени проценти. РТЛП са лихвени проценти, определени съгласно следните принципи:
- 1) РТЛП следва да представляват крайните лихви по търговските заеми на националния пазар на съответната валута;
  - 2) РТЛП следва да се доближават в голяма степен до лихвата, предлагана на национални кредитополучатели от първа категория;
  - 3) РТЛП следва да се основават на стойността на финансиране с фиксиран лихвен процент;
  - 4) РТЛП не следва да изкривяват условията на конкуренцията на националния пазар; както и
  - 5) РТЛП следва да се доближават в голяма степен до прилагания лихвен процент за чуждестранни кредитополучатели от първа категория.
- б) Предоставянето на официална финансова подкрепа не компенсира отчасти или изцяло подходящата премия за кредитен риск, която следва да се начисли за риска от непогасяване в съответствие с разпоредбите на член 23.

20. ОПРЕДЕЛЯНЕ НА РТЛП

- а) Всеки участник, който желае да определи РТЛП, избира една от следните две системи за основен лихвен процент за националната си валута:
- 1) доходността по тригодишни държавни ценни книжа за кредитите със срок на погасяване до пет години включително; доходността по петгодишни държавни ценни книжа за кредитите със срок повече от пет години до осем и половина години включително; доходността по седемгодишни държавни ценни книжа за кредитите със срок над осем и половина години, или
  - 2) доходността по петгодишни държавни ценни книжа независимо от срока на кредитите.
- Участниците се договарят за изключенията от тази система за основен лихвен процент.
- б) РТЛП съответстват на основния лихвен процент на всеки участник, увеличен с фиксиран марж от 100 основни пункта, освен ако участниците са решили друго.
- в) Останалите участници използват определения РТЛП за дадена валута, ако решат да предложат финансиране в тази валута.
- г) Участник може да реши да възприеме друга система на основен лихвен процент с предизвестие от шест месеца и след консултация с участниците.

▼ M3

- д) Участник или неучастник може да поиска да бъде изчислен РТЛП за валутата на даден неучастник. След консултация със заинтересования неучастник участникът или секретариатът от името на този неучастник внася предложение за определяне на РТЛП в тази валута, като следва процедурата за обща линия за поведение в съответствие с членове 58 — 63.

21. ВАЛИДНОСТ НА РТЛП

Лихвеният процент, който се прилага за дадена сделка, не се определя за период, по-дълъг от 120 дни. Ако условията за официална финансова подкрепа са определени преди датата на подписване на договора, към съответната РТЛП се добавят 20 основни пункта.

22. ПРИЛАГАНЕ НА РТЛП

- а) Когато се предоставя официална финансова подкрепа за заемите с плаващ лихвен процент, банките и другите финансови институции не следва да предлагат възможност да се избира през целия период на заема най-ниската от РТЛП (в сила в момента на подписване на първоначалния договор) или от краткосрочните пазарни лихвени равнища.
- б) В случай на доброволно предсрочно погасяване на заем или част от него кредитополучателят компенсира правителствената институция, която предоставя официалната финансова подкрепа, за всички разходи и загуби, понесени в резултат на такова предсрочно погасяване, включително разходите на правителствената институция за замяна на частта от приходния поток на финансови средства с фиксиран процент, прекъснат от предсрочното погасяване.

23. ПРЕМИЯ ЗА КРЕДИТЕН РИСК

Участниците начисляват премия в допълнение към лихвите, за да покритият риска от непогасяване на експортните кредити. Ставките на премиите, начислявани от участниците, са основани на риска, съгласувани са и адекватно покриват дългосрочните оперативни разходи и загуби.

24. МИНИМАЛНИ СТАВКИ НА ПРЕМИИТЕ ЗА КРЕДИТЕН РИСК

Участниците удържат сума, не по-малка от приложимата минимална ставка на премиата (МСП) за кредитен риск.

- а) Приложимата МСП се определя в съответствие със следните фактори:
- приложимата класификация на държавния риск;
  - продължителността на риска (т.е. хоризонта на риска или ХОР);
  - избраната категория на риска на купувача, която се отнася до длъжника;
  - процентът на покритието на политическия и търговския риск и качеството на официалния експортен кредитен продукт;
  - всички прилагани техники за ограничаване на държавния риск, както и
  - всякакви прилагани кредитни подобрения на риска на купувача.
- б) МСП се изразяват като процент от стойността на главницата по кредита, все едно че премиата се събира в пълен размер в края на първото теглене по кредита. В приложение IX е представено обяснение на изчислението на МСП, включително математическата формула.

▼ M3

в) Независимо от държавата на местоназначение ставките на премиите, начислявани от участниците за сделки по пазарни референтни показатели, т.е. такива, в които участват крайни длъжници/гаранти (т.е. субекти с кредитен риск) в държави от категория 0, държави от ОИСР с високи доходи и държави от еврозоната с високи доходи ⁽¹⁾, се определят за всеки конкретен случай. С цел гарантиране, че ставките на премиите, начислявани за сделки, в които участват длъжници и ако е целесъобразно — гаранти, в тези държави, не подбиват цените на частния пазар, участниците спазват следните процедури, като използват договорени методи за превръщане на съответните референтни цени в ставки на премиите:

1. Ако даден участник предоставя официална подкрепа като част от пакет от синдикирани заеми, който е структуриран или като обезпечен с активи ⁽²⁾, или като сделка за финансиране на проекти ⁽³⁾, то:

— съвкупните разходи за частта на прякото кредитиране не трябва да са по-ниски от съвкупните разходи, начислявани от участника (участниците) на търговския пазар, включени в синдикирания заем;

— премията, начислена за обикновена гаранция, не трябва да бъде по-малка от приравнената равностойност на прилаганата от участника (участниците) на търговския пазар.

За да се определи като пакет от синдикирани заеми, трябва да са изпълнени всички следващи условия:

— най-малко 25 % ⁽⁴⁾ от синдикирания заем представлява заем(и)/гаранция(и) на търговския пазар, без каквато и да е двустранна или многостранна подкрепа (напр. АЕК, ПЧИ, МФИ или МБР) ⁽⁵⁾, като всички страни, участващи във финансирането, имат *pari passu* статут по отношение на всички финансови условия, включително пакет за обезпечаване; както и

— финансовите условия на сделката отговарят изцяло на Споразумението, както е изменено с настоящите разпоредби относно ценообразуването въз основа на пазарни референтни показатели при сделки със синдикирани заеми/гаранции.

⁽¹⁾ Статутът на държава по отношение на това дали е: (1) държава с високи доходи (както е определено от Световната банка на годишна основа според БНД на глава от населението), (2) държава — членка на ОИСР, и (3) държава — членка на еврозоната, се преразглежда на годишна основа. Определянето на статут съгласно член 25, буква в) на държава от ОИСР с високи доходи или на държава от еврозоната с високи доходи, както и отнемането на този статут пораждат действие само след като класификацията на доходите на държавата (високи доходи или други) е останала без промяна в продължение на две последователни години. Промяната в статута на държава като държава от ОИСР с високи доходи или държава от еврозоната с високи доходи, както и отнемането на този статут, свързано с промяна в членството в ОИСР или еврозоната, пораждат действие веднага към момента на годишното преразглеждане на статута на държавите.

⁽²⁾ За да бъде определена като сделка, обезпечена с активи, трябва да е налице лихва за обезпечение от първи ред за актива, който се финансира, а при лизингова структура — преотстъпване и/или лихва за обезпечение от първи ред във връзка с лизинговите плащания.

⁽³⁾ За да бъде определена като сделка за финансиране на проекти, тя трябва да отговаря на основните критерии, установени в допълнение I към приложение VII към Споразумението.

⁽⁴⁾ Независимо от този праг, за сделки в държави, които подлежат на пазарните референтни показатели и които използват реда и условията, предвидени в приложение V (железопътен транспорт) или приложение VII (финансиране на проекти), се прилагат съответните правила за минимално участие в търговски заеми, предвидени в посочените приложения.

⁽⁵⁾ Тази част от критерия за 25 % може да се изпълни, ако частта с безналично плащане по дадена сделка, в която участва само една банка, получаваща покритие от АЕК, включва непокрита част от най-малко 25 %. Такива сделки трябва да отговарят на всички други критерии, изброени в алинея 1, включително разпоредбите относно *pari passu*, посочени в настоящото тире.

▼ M3

2. За всички други сделки по пазарни референтни показатели се прилагат следните процедури:

— като се вземат предвид наличието на пазарна информация и характеристиките на съответната сделка, участниците определят ставката на премията, приложима по показатели за сравнение с един или повече пазарни референтни показатели, както е определено в приложение X, като се избират референтните показатели, които се считат за най-целесъобразни за съответната сделка;

— независимо от предходния параграф участниците не могат да начисляват ставка на премията, която е по-ниска от съответната премия, определена посредством модела „Пазарен референтен показател по време на цикъла“ (TCMB) („Through the Cycle Market Benchmark“) въз основа на класификацията на риска и общата продължителност (среднопретеглената продължителност на цялата сделка) на сделката, освен ако пазарният референтен показател е получен на базата на i) облигация на вторичния пазар или ii) суап за кредитно изпълнение (СКН), които са специфични или са на свързан субект. Ако даден участник начислява ставка на премията, която е по-ниска от съответната премия, определена по модела TCMB въз основа на рейтинга от акредитирана агенция за кредитен рейтинг (АКР)⁽¹⁾ на специфичен пазарен референтен показател⁽²⁾, той представя предварително уведомление в съответствие с член 48. Начислената премия обаче не може да бъде по-малка от съответстващата минимална застрахователна премия;

— при определяне на ставката на премията участникът определя рейтинг на риска на крайния длъжник/гарант, както и дали длъжникът/гарантът е получил рейтинг от акредитирана АКР. Участникът може да определи рейтинг, който е една степен по-добър (по скалата на акредитираната АКР) от предоставения от акредитираната АКР. Ако липсва рейтинг, определен от акредитирана АКР, класификацията на риска не може да надвишава (да е по-благоприятна) с повече от две степени (спрямо) определения от АКР рейтинг на суверена в държавата, в която е установен длъжникът/гарантът. Участниците трябва да представят предварително уведомление в съответствие с член 48 в следните случаи:

— когато класифицират длъжника/гаранта с рейтинг, по-добър от най-високия кредитен рейтинг от акредитирана АКР, или

— ако липсва рейтинг, определен от акредитирана АКР, когато класифицират сделка в категорията СС2 или по-висока или ѝ определят оценка, равняваща се на ААА до А-, или равна или по-благоприятна от най-високия рейтинг на суверена, определен от акредитирана АКР, в държавата, където е установен длъжникът/гарантът.

г) Държавите с „най-висок риск“ от категория 7 по принцип подлежат на ставки на премиите над МСП, установени за тази категория; тези ставки на премиите се определят от участника, който предоставя официална подкрепа.

⁽¹⁾ Когато длъжникът/гарантът е получил рейтинг от повече от една акредитирана АКР, рейтингът на АКР е най-добрият наличен рейтинг в чуждестранна валута, основан на първостепенен необезпечен кредитен рейтинг на длъжника (или гаранта). Секретариатът съставя и поддържа списък на такива акредитирани АКР.

⁽²⁾ Ако съответният субект, за който се прилагат пазарните цени, не е получил рейтинг от акредитирана АКР, се смята, че получените пазарни цени са под съответната ставка по модела TCMB и подлежат на предварително уведомление в съответствие с член 48.

▼ M3

- д) При изчисляване на МСП за дадена сделка приложимата класификация на държавния риск е класификацията на държавата на длъжника, а приложимата класификацията на риска на купувача е класификацията на длъжника ⁽¹⁾, освен ако:
- бъде предоставено обезпечение под формата на неотменима, безусловна, представяна при поискване, правно валидна и принудително изпълнима гаранция, покриваща цялото задължение за погасяване на дълга за целия период на кредита, от трета страна, кредитоспособна във връзка с размера на гарантирания дълг. По отношение на гаранцията от трета страна участникът може да избере да прилага класификацията на държавния риск на държавата, в която е установен гарантът, и категорията на риск на купувача на гаранта ⁽²⁾; или
  - многостранна или регионална институция, посочена в член 28, действа или като кредитополучател, или като гарант за сделката, като в този случай приложимата класификация на държавния риск и категорията на риск на купувача могат да са тези на конкретната участваща многостранна или регионална институция.
- е) Критериите и условията, свързани с прилагането на гаранция от трета страна в съответствие с описаните ситуации в първо и второ тире от буква д) по-горе, са определени в приложение XI.
- ж) Техниката за ХОР, използвана при изчисляване на МСП, е половината от периода на отпускане плюс целия срок на погасяване, като се приема редовен график за погасяване на експортния кредит, т.е. погасяване на равни полугодишни вноски на главницата плюс натрупаната лихва с начало шест месеца след началната дата на кредита. За експортни кредити с нестандартен график за погасяване еквивалентният срок на погасяване (изразен като равни полугодишни вноски) се изчислява по следната формула: еквивалентен срок на погасяване = (среднопотеглена продължителност на срока на погасяване - 0,25)/0,5.
- з) Участникът, който избира да прилага МСП, свързана с гарант от трета страна, намиращ се в държава, различна от тази на длъжника, представя предварително уведомление в съответствие с член 47. Участник, който избере да прилага МСП, свързана с многостранна или регионална институция, действаща като гарант, представя предварително уведомление в съответствие с член 48.

25. КЛАСИФИКАЦИЯ НА ДЪРЖАВНИЯ РИСК

С изключение на държавите от ОИСР с високи доходи и държавите от еврозоната с високи доходи държавите се класифицират в съответствие с вероятността да обслужват своите външни дългове (т.е. държавен кредитен риск).

а) Петте елемента на държавния кредитен риск са следните:

- общ мораториум на плащанията, обявен от правителството на държавата на длъжника/гаранта или на държавното ведомство, чрез което се извършва погасяването;
- политически събития и/или икономически трудности, настъпили извън държавата на участника, отправил уведомлението, или законодателни/административни мерки, взети извън държавата на участника, отправил уведомлението, които възпрепятстват или забавят превода на суми, платени по кредита;

⁽¹⁾ Към ставките на премията, начислявани за сделки с гаранция от трета страна, представена от длъжник в държава от ОИСР с високи доходи или държава от еврозоната с високи доходи, се прилагат изискванията по член 24, буква в).

⁽²⁾ В случай на гаранция от трета страна приложимата класификация на държавния риск и категория на риск на купувача трябва да са свързани със същия субект, т.е. или с длъжника, или с гаранта.

▼ M3

- правни разпоредби, приети в държавата на длъжника/гаранта, които обявяват плащания за погасяване, извършени в местна валута, като валидно погасяване на дълга, независимо от факта, че в резултат на колебания в обменните курсове тези плащания, обърнати във валутата на кредита, не покриват повече стойността на дълга към датата на прехвърляне на средствата;
- всяка друга мярка или решение на правителството на чужда държава, което възпрепятства погасяването по даден кредит; както и
- в случаи на форсмажорни обстоятелства, настъпили извън държавата на участника, отправил уведомлението, а именно: война (включително гражданска война), национализация, революция, бунт, граждански вълнения, урагани, наводнения, земетресения, вулканични изригвания, цунами и ядрени аварии.

б) Държавите се класифицират в една от осем категории на държавния риск (0 — 7). Установени са МСП за категории 1 — 7, но не и за категория 0, тъй като нивото на държавния риск при държавите от тази категория се счита за незначително. Кредитният риск, свързан със сделки в държави от категория 0, предимно се свързва с риска на длъжника/гаранта.

в) Класификацията на държавите ⁽¹⁾ се извършва чрез методологията за класификация на държавния риск, която се състои от:

- модела за оценка на държавния риск („модела“), с който се изготвя количествена оценка на държавния кредитен риск, основан за всяка държава на три групи показатели за риска: опит на участниците в областта на плащанията, финансово положение и икономическо положение. Методологията на модела включва различни етапи, по-специално оценката на трите групи показатели за риска и комбинацията и гъвкавото отчитане на групите показатели за риска;
- качествена оценка на резултатите от модела, разглеждана държава по държава, води до включване на фактори, свързани с политически рискове и/или други рискови фактори, които не се взети нито изцяло, нито частично под внимание от модела. Когато е целесъобразно, това може да доведе до коригиране на количествената оценка на модела така, че да отразява крайната оценка на държавния кредитен риск.

г) Класификациите на държавния риск се следят постоянно и се преразглеждат поне веднъж годишно, а промените в резултат от методологията за класификация на държавния риск се съобщават незабавно от секретариата. Когато дадена държава бъде класифицирана в по-висока или по-ниска категория на държавния риск, не по-късно от пет работни дни след като секретариатът съобщи за промяната в класификацията, участниците прилагат ставки на премиите, равни или над равнището на МСП, съответстващи на новата категория на държавния риск.

д) Приложимите класификации на държавния риск се публикуват от секретариата.

26. ОЦЕНКА НА СУВЕРЕННИЯ РИСК

а) За всички държави, класифицирани посредством методологията за класификация на държавния риск в съответствие с член 25, буква г), се прави оценка на суверенния риск с цел идентифициране на извънредна база на тези суверени:

- които не са длъжниците с най-нисък риск в държавата; и

⁽¹⁾ За административни цели е възможно някои държави, които могат да се класифицират в една от осемте категории на държавния риск, да не се класифицират, ако по принцип не получават официално подкрепяни експортни кредити. За тези неклассифицирани държави участниците могат да прилагат класификацията на държавния риск, която считат за целесъобразна.

▼ M3

— чийто кредитен риск е значително по-висок от държавния риск.

- б) Идентифицирането на суверените, които отговарят на критериите, посочени в буква а) по-горе, се извършва по методологията за оценка на суверенния риск, която е разработена и договорена от участниците.
- в) Списъкът със суверените, идентифицирани като отговарящи на критериите, посочени в буква а) по-горе, подлежи на постоянен контрол и се преразглежда поне веднъж годишно, като промените в резултат на методологията за оценка на суверенния риск се съобщават незабавно от секретариата.
- г) Списъкът на суверените, идентифицирани съгласно буква б) по-горе, се публикуват от секретариата.

27. КЛАСИФИКАЦИЯ НА РИСКА НА КУПУВАЧА

Длъжниците и ако е уместно, гарантите в държавите, класифицирани в категории 1 – 7 на държавния риск, се класифицират в една от категориите на риска на купувача, които са установени във връзка с държавата на длъжника/гаранта⁽¹⁾. Матрицата на категориите на риска на купувача, в която се класифицират длъжници и гарантите, е представена в приложение IX. Качествените описания на категориите на риска на купувача са представени в приложение XII.

- а) Класификациите на риска на купувача се основават на първостепенен необезпечен кредитен рейтинг на длъжник/гарант съгласно определението на участника.
- б) Независимо от буква а) по-горе сделките, които получават подкрепа съгласно условията на приложение VII, и сделките, чиято кредитна стойност е 5 милиона СПТ или по-малко, могат да бъдат класифицирани на база сделка, т.е. след прилагане на кредитни подобрения на риска на купувача; тези сделки обаче, независимо от това как са класифицирани, не отговарят на условията за дисконтиране за прилагане на кредитни подобрения на риска на купувача.
- в) Суверенните длъжници и гарантите се класифицират в категорията SOV/CC0 на риска на купувача.
- г) В изключителни случаи несуверенните длъжници и гарантите могат да се класифицират в категория „по-нисък от суверенния риск“ (SOV+) на риска на купувача⁽²⁾, ако:

— длъжникът/гарантът има рейтинг в чуждестранната валута от акредитирана АКР, по-добър от рейтинга в чуждестранната валута (от същата АКР) на съответния суверен; или

— длъжникът/гарантът се намира в държава, в която суверенният риск е идентифициран като значително по-висок от държавния риск.

- д) Участниците представят предварително уведомление в съответствие с член 48 за сделки:

⁽¹⁾ Правилата, свързани с класифицирането на купувачите, следва да се разбират като определящи най-благоприятната класификация, която може да се прилага, например суверенен купувач може да се класифицира в по-малко благоприятна класификация на риска на купувача.

⁽²⁾ МСП, свързани с категорията на риск на купувача „по-нисък от суверенния риск“ (SOV+), са 10 % под МСП, свързани с категорията „суверен“ (CC0) на риска на купувача.

▼ M3

- с несuverенен длъжник/гарант, когато начислената премия е под тази, заложена за категория СС1 на риска на купувача, т.е. СС0 или SOV+;
- с несuverенен длъжник/гарант, който има кредитна стойност, по-голяма от 5 милиона СПТ, когато участникът оцени рейтинга на риска на купувача за несuverенен длъжник/гарант, който е получил рейтинг от акредитирана АКР, и рейтингът на риска на купувача е оценен като по-добър от рейтинга на акредитираната АКР ⁽¹⁾.

- е) Когато конкуренцията за определена сделка, при която длъжникът/гарантът е класифициран от конкурентни участници в различни категории на риска на купувача, конкурентните участници се опитват да достигнат до обща класификация на риска на купувача. Ако не се постигне съгласие по обща класификация, участникът (участниците), които са класифицирали длъжника/гаранта в по-висока класификация на риска на купувача, имат правото да прилагат по-ниската класификация на риска на купувача.

28. КЛАСИФИКАЦИЯ НА МНОГОСТРАННИТЕ И РЕГИОНАЛНИТЕ ИНСТИТУЦИИ

Многостранните и регионалните институции се класифицират в една от осемте категории на държавния риск (0 — 7) ⁽²⁾ и се преразглеждат по целесъобразност. Тези приложими класификации се публикуват от секретариата.

29. ПРОЦЕНТ И КАЧЕСТВО НА ОФИЦИАЛНОТО ПОКРИТИЕ НА ЕКСПОРТЕН КРЕДИТ

МСП се разграничават, за да се вземе предвид различното качество на експортните кредитни продукти и процента на покритие, предоставен от участниците, както е посочено в приложение IX. Разграничението се основава на гледната точка на износителя (т.е. неутрализиране на конкурентния ефект в резултат на различните качества на предоставения на износителя/финансовата институция продукт).

- а) Качеството на експортния кредитен продукт зависи от това дали продуктът е застраховка, гаранция или пряко кредитиране/финансиране, а за застрахователните продукти — дали покритието на лихвата в изчаквателния период до изплащане на застрахователното обезщетение (т.е. периода между падежа за длъжника и датата, на която застрахователят е длъжен да обезщети износителя/финансовата институция) се предоставя без допълнителна премия.

- б) Всички съществуващи експортни кредитни продукти, предлагани от участниците, се класифицират в една от трите продуктови категории, както следва:

- продукт с по-нисък стандарт, тоест застраховка без покритие на лихвите в изчаквателния период до изплащане на застрахователното обезщетение и застраховка с покритие на лихвите в изчаквателния период до изплащане на застрахователното обезщетение, но със съответна допълнителна премия;
- стандартен продукт, тоест застраховка с покритие на лихвите в изчаквателния период до изплащане на застрахователното обезщетение без съответна допълнителна премия и с пряко кредитиране/пряко финансиране; както и
- продукт с по-висок стандарт, тоест гаранции.

⁽¹⁾ Когато несuverенен кредитополучател получи рейтинг от повече от една акредитирана АКР, е необходимо уведомление единствено когато рейтингът на риска на купувача е по-благоприятен от най-благоприятния от рейтингите на АКР.

⁽²⁾ По отношение на риска на купувача класифицираните многостранни и регионални институции се класифицират в категория SOV/CC0 за риска на купувача.

▼ M3

30. ТЕХНИКИ ЗА ОГРАНИЧАВАНЕ НА ДЪРЖАВНИЯ РИСК

- а) Участниците могат да прилагат следните техники за ограничаване на държавния риск, като конкретното им прилагане е описано в приложение XIII:
- задгранична структура с бъдещи потоци, съчетана със задгранична гаранционна блокирана сметка,
  - финансиране в местна валута.
- б) Участникът, който прилага МСП, които отразяват ограничаването на държавния риск, представя предварително уведомление в съответствие с член 47.
- в) Не се извършва ограничаване на държавния риск при сделки по пазарни референтни показатели.

31. КРЕДИТНИ ПОДОБРЕНИЯ НА РИСКА НА КУПУВАЧА

- а) Участниците могат да прилагат следните кредитни подобрения на риска на купувача (КПРК), които позволяват прилагането на коефициент за кредитно подобрение (ККП), по-голям от 0:
- преотстъпване на приходи или вземания по договор,
  - обезпечение с активи,
  - обезпечение с дълготрайни активи,
  - гаранционна блокирана сметка,
- б) Определенията на КПРК и максималните стойности на ККП за длъжници от категория 1 — 7 и за длъжници, подлежащи на пазарни референтни показатели, са установени в приложение XIII.
- в) КПРК могат да се използват самостоятелно или в комбинация със следните ограничения:
- максималният ККП, който се постига чрез използване на КПРК, е 0,35 за сделки от категория категория 1 — 7 и 0,25 за сделки по пазарни референтни показатели;
  - обезпеченията с активи и обезпеченията с дълготрайни активи не могат да се използват заедно в една сделка;
  - при сделка от категория категория 1 — 7, когато приложимата класификация на държавния риск е подобрена посредством използването на „Задгранична структура с бъдещи потоци, съчетана със задгранична гаранционна блокирана сметка“, не могат да се прилагат КПРК.
- г) Участниците представят предварително уведомление в съответствие с член 48 за сделки с несuverенни длъжници/гаранти, които имат кредит от над 5 милиона СПТ, когато КПРК водят до прилагането на ККП над 0 или когато КПРК се използват в сделка по пазарни референтни показатели, водеща до цена под съответстващата на МСП по ТСМВ.

32. ПРЕРАЗГЛЕЖДАНЕ НА ВАЛИДНОСТТА НА МИНИМАЛНИТЕ СТАВКИ НА ПРЕМИИТЕ ЗА КРЕДИТЕН РИСК

- а) За оценка на адекватността на МСП и ако е необходимо с оглед да се позволят корекции нагоре или надолу, се използват паралелно три инструмента за обратна информация за премиите (ИОИП) за редовно следене и адаптиране на МСП.

▼ M3

- б) ИОИП оценяват адекватността на МСП по отношение на действителния опит на институциите, които предоставят официални експортни кредити, както и на информацията от частния пазар относно определянето на цените във връзка с кредитния риск.
- в) Не по-късно от 31 декември 2018 г. се извършва задълбочено преразглеждане на всички аспекти на правилата за премии по Споразумението, като се обръща специално внимание на правилата за ценообразуването въз основа на пазарни референтни показатели.

ГЛАВА III

РАЗПОРЕДБИ ЗА ОБВЪРЗАНАТА ПОМОЩ

33. ОБЩИ ПРИНЦИПИ

- а) Участниците се съгласяват да изпълняват допълващи се политики в областта на експортните кредити и обвързаните помощи. Политиките относно експортните кредити следва да се основават на свободната конкуренция и свободното действие на пазарните сили. Политиките в областта на обвързаните помощи следва да осигуряват необходимите външни ресурси за държавите, отраслите или проектите, които имат ограничен достъп или нямат достъп до пазарно финансиране. Политиките в областта на обвързаните помощи следва да осигуряват максимална рентабилност, да свеждат до минимум изкривяването на търговията и да спомагат за ефективно от гледна точка на развитието използване на тези ресурси.
- б) Разпоредбите на Споразумението относно обвързаните помощи не се прилагат за програмите за помощи от многостранни или регионални институции.
- в) Принципите не предопределят становището на Комитета за подпомагане на развитието (КПР) относно качеството на обвързаната и необвързаната помощ.
- г) Даден участник може да поиска допълнителна информация във връзка със статуса на обвързаност на всяка форма на помощ. Ако е налице несигурност дали определена практика на финансиране попада в обхвата на определението за обвързана помощ, посочен в приложение XV, държавата донор представя доказателства в подкрепа на всяко твърдение, че в действителност помощта е „необвързана“ в съответствие с определението в приложение XV.

34. ФОРМИ НА ОБВЪРЗАНА ПОМОЩ

Обвързаната помощ може да бъде под формата на:

- а) заеми под формата на официална подкрепа на развитието (ОПР), определени в „Ръководните принципи на КПР за асоциираното финансиране и обвързаната и частично необвързаната официална подкрепа на развитието (1987 г.)“;
- б) безвъзмездни помощи по ОПР, определени в „Ръководните принципи на КПР за асоциираното финансиране и обвързаната и частично необвързаната официална подкрепа на развитието (1987 г.)“; както и
- в) други публични парични средства (ДППС), включващи безвъзмездни помощи или заеми, но изключващи официално подкрепяните експортни кредити, които са в съответствие със Споразумението; или
- г) всяко сдружаване, например обединение, правно или фактическо, под контрола на донора, заемодателя или кредитополучателя, включващо два или повече от предходните елементи, и/или следните финансови компоненти:
  - 1) експортни кредити, официално подпомагани под формата на пряко кредитиране/финансиране, рефинансиране, подкрепа за плащане на лихви, гарантиране или застраховане, за което се прилага Споразумението, както и

▼ M3

- 2) други средства, предоставяни при пазарните или сходни на тях условия, или първоначални вноски от страна на купувача.

35. АСОЦИИРАНО ФИНАНСИРАНЕ

- а) Асоциираното финансиране може да се извършва в различни форми, включително смесено кредитиране, смесено финансиране, съвместно финансиране, паралелно финансиране или единични интегрирани сделки. Основната им особеност е, че всички те се характеризират с:

- преференциален елемент, правно или фактически е обвързан с непреференциален елемент;
- една единствена съставка или целия финансов пакет в действителност представлява обвързана помощ; както и
- преференциално финансиране, което се предоставя само ако свързаният с тях непреференциален елемент е бил приет от получателя.

- б) Асоциирането или фактическата връзка се определя от фактори, като:

- наличието на неформална уговорка между получателя и органа донор;
- намерението на донора да улесни приемливостта на финансов пакет чрез използване на ОПР;
- действителната обвързаност на целия финансов пакет с доставки в държавата донор;
- положението на обвързаност на ОПР и средствата за търг или възлагане с договор на всяка финансова сделка; или
- всяка друга практика, посочена от КППР или участниците, за която съществува фактическа обвързаност между два или повече финансови компонента.

- в) Следните практики не изключват определянето на „фактическо“ асоцииране или свързване:

- разделяне на договор чрез отделно уведомление за компонентите му;
- разделяне на договори, финансирани на няколко етапа;
- неотправяне на уведомление за взаимозависими части на договор; и/или
- неотправяне на уведомление, когато част от финансовия пакет е необвързана.

36. ДОПУСТИМОСТ НА ДЪРЖАВА С ОГЛЕД НА ОБВЪРЗАНАТА ПОМОЩ

- а) Не се предоставя обвързана помощ на държави, чийто БНД на глава от населението според данни на Световната банка е над горната граница за държави с ниски средни доходи. Световната банка преизчислява на годишна основа прага за тази категория ⁽¹⁾. Държавата има нова класификация само след като категорията ѝ, определена от Световната банка, е останала непроменена в продължение на две последователни години.

⁽¹⁾ Въз основа на ежегодното преразглеждане на класификацията на държавите от страна на Световната банка, за целите на допустимост с оглед на обвързаната помощ ще бъде използван праг от brutния национален доход (БНД) на глава от населението; този праг е достъпен на уебсайта на ОИСП (<http://www.oecd.org/trade/xcred/country-classification.htm>).

▼ M3

- б) Класификацията на държавите се определя според следните оперативни критерии и процедури:
- 1) класификацията на държавите за целите на Споразумението става според БНД на глава от населението, изчислен от Световната банка за целите на нейната класификация на държавите заемополучатели; тази класификация се съобщава публично от секретариата;
  - 2) когато Световната банка не разполага с достатъчно информация, за да публикува данните за БНД на глава от населението, е необходимо да посочи дали по нейна преценка въпросната държава има БНД на глава от населението, който превишава или е под действащия праг. Класификацията на тази държава зависи от тази преценка, освен ако участниците решат друго;
  - 3) ако допустимостта с оглед на обвързаната помощ за държавата е променена в съответствие с буква а) по-горе, новата класификация поражда действие две седмици след като заключенията, направени въз основа на горепосочените данни от Световната банка, са съобщени от секретариата на всички участници. Преди датата, на която новата класификация влиза в сила, не може да се отправя уведомление за финансиране на нова обвързана помощ за държавата; след тази дата не може да има финансиране на обвързана помощ за новокласифицирана в по-висока категория държава, като обаче може да има уведомление за отделни сделки по вече заявена кредитна линия до приключването ѝ (което не може да бъде след повече от една година от датата на влизане в сила);
  - 4) когато Световната банка публикува ревизирани данни, те не се вземат под внимание за целите на Споразумението. Въпреки това класификацията на дадена държава може да се промени чрез обща линия за поведение в съответствие с подходящите процедури по членове 58 — 63, а участниците изразяват положително становище към всяко изменение, дължащо се на грешки или пропуски, засягащи цифри, признати през същата календарна година, когато цифрите са били съобщени за първи път от секретариата.

37. ДОПУСТИМОСТ НА ПРОЕКТ

- а) Не се предоставя обвързана помощ за публични или частни проекти, които обикновено следва да са осъществими в търговски план, ако са финансирани при пазарни условия или при условията, предвидени в Споразумението.
- б) Ключовите критерии за проверка на тази допустимост са:
  - първият ключов критерий за проверка касае финансовата неосъществимост на проекта, т.е. дали при подходящи цени, определени на пазарен принцип, на проекта липсва капацитет да генерира достатъчни парични потоци за покриване на оперативните разходи и да осигури възвръщаемостта на вложения капитал; или
  - вторият ключов критерий за проверка касае основанието да се заключи, въз основа на обмен на информация с останалите участници, че е малко вероятно проектът да може да бъде финансиран при пазарни условия или при условията, предвидени в Споразумението. По отношение на проекти на стойност над 50 милиона СПТ и когато се проучва адекватността на такава помощ, се обръща специално внимание на очакваната достъпност на финансиране при пазарни условия или при условията на Споразумението.
- в) Посочените в буква б) по-горе ключови критерии за проверка целят да покажат как да се оценява даден проект, за да се определи дали е целесъобразно финансирането му с такива помощи или с експортни кредити при пазарни условия или при условията, предвидени в

▼ M3

Споразумението. Очаква се процесът на консултации по членове 51 — 53 с течение на времето да доведе до натрупване на опит, чрез който да се определят с по-голяма точност предварителни насоки относно разграниченията между двете категории проекти както за агенциите за експортните кредити, така и за агенциите за подпомагане.

38. МИНИМАЛНО РАВНИЩЕ НА СУБСИДИРАНЕ

Участниците не предоставят обвързана помощ с равнище на субсидиране под 35 % или 50 %, ако получаващата държава е сред най-слабо развитите държави (НСРД), освен в посочените по-долу случаи, които също така са освободени от процедурите за уведомяване, определени в член 49, буква а) и член 50, буква а):

- а) техническа помощ: обвързана помощ, чийто елемент „официална помощ за развитие“ се състои единствено от техническо сътрудничество, когато този елемент представлява по-малко от 3 % от цялата стойност на сделката или по-малко от 1 млн. СПТ, като се избира по-ниската от двете стойности; както и
- б) малки проекти: капиталови проекти на стойност под 1 млн. СПТ, които изцяло се финансират с безвъзмездна помощ за развитие.

39. ИЗКЛЮЧЕНИЯ ОТ ПРАВИЛАТА ЗА ДОПУСТИМОСТ НА ДЪРЖАВА ИЛИ ПРОЕКТ С ОГЛЕД НА ОБВЪРЗАНАТА ПОМОЩ

- а) Разпоредбите на членове 36 и 37 не се прилагат за обвързана помощ, при която равнището на субсидиране е по-голямо или равно на 80 %, с изключение на обвързаната помощ, която е част от асоцииран финансов пакет по член 35.
- б) Разпоредбите на член 37 не се прилагат за обвързана помощ в размер под 2 милиона СПТ с изключение на обвързаната помощ, която е част от асоцииран финансов пакет по член 35.
- в) За обвързаната помощ за НСРД, определени от Организацията на обединените нации, не се прилагат разпоредбите на членове 36 и 37.
- г) Участниците изразяват положително становище за ускоряване на процедурите за обвързана помощ при специфични обстоятелства:
  - при ядрена или голяма промишлена авария, която причинява сериозно трансгранично замърсяване, когато даден засегнат участник иска да предостави обвързана помощ за премахване или намаляване на въздействието; или
  - при наличие на значителен риск такава авария да възникне, когато потенциално засегнат участник иска да предостави обвързана помощ, за да предотврати възникването.
- д) Независимо от членове 36 и 37 даден участник по изключение може да предостави помощ по един от следните начини:
  - процедурата за обща линия за поведение, определена в приложение XV и описана в членове 58 — 63; или
  - обосновката на основанията за помощ чрез подкрепа от страна на значителна част от участниците, както е описано в членове 51 и 52; или
  - писмо до генералния секретар на ОИСР в съответствие с процедурите по член 53, като участниците очакват тези процедури да са по изключение и рядко използвани.

▼ M3

40. ИЗЧИСЛЯВАНЕ НА РАВНИЩЕТО НА СУБСИДИРАНЕ ПРИ ОБВЪРЗАНА ПОМОЩ

Равнището на субсидиране при обвързана помощ се изчислява по същия метод, както за елемента на безвъзмездна помощ, използван от КПП, с изключение на:

- а) Сконтвия процент, използван при изчисляване на равнището на субсидиране на заем в дадена валута, тоест диференцираният сконтв процент (ДСП), подлежи на промяна на 15 януари всяка година и се изчислява, както следва:

— средна стойност на РТЛП + марж

Маржът (М) зависи от срока на погасяване (П), както следва:

П	М
по-малко от 15 години	0,75
от 15 години до 20 години, но без да се включва 20 години	1,00
от 20 години до 30 години, но без да се включва 30 години	1,15
30 и повече години	1,25

— средната стойност на РТЛП за всички валути се получава, като се изчисли средният месечен РТЛП, валиден за период от шест месеца, от 15 август на предходната година до 14 февруари на съответната година. Процентът на така изчисления сконтв процент, включващ маржа, се закръглява към най-близкото число до десет основни пункта. Ако има няколко РТЛП за съответната валута, за изчислението се използва РТЛП, съответстващ на най-отдалечения падеж, определен в член 20, буква а).

- б) Базовата дата за изчисляване на равнището на субсидиране е началната дата на кредита, определена в приложение XV.
- в) При изчисляване на цялостното равнище на субсидиране при асоцииран финансов пакет, равнищата на субсидиране на следните кредити, средства и плащания се считат за равни на нула:

— експортните кредити в съответствие със Споразумението;

— другото финансиране, предоставено при пазарни условия или при сходни на тях условия;

— другото официално финансиране с равнище на субсидиране под разрешената минимум, предвиден в член 38, с изключение на случаите на приравняване на условията; както и

— първоначална вноска от купувача.

Плащанията, направени на началната дата на кредита или преди тази дата, които не се разглеждат като първоначална вноска, се включват при изчисляване на равнището на субсидиране.

- г) Сконтв процент при приравняване: в случай на приравняване на помощи с еднакви равнища на субсидиране, преизчислени по действащ сконтв процент към момента на приравняването.

▼ M3

- д) Местните разходи и снабдяване в трети държави се включват при изчисляване на равнището на субсидиране само ако са финансирани от държавата донор.
- е) Общото равнище на субсидиране на пакета се определя, като се умножи номиналната стойност на всеки компонент от пакета по съответстващото му равнище на субсидиране, резултатите се сумират, а полученото цяло се раздели на съвкупната номинална стойност на компонентите.
- ж) Сконтният процент за даден заем за помощ е действащият в момента на уведомлението. При незабавно уведомление обаче сконтният процент, който следва да се използва, е действащият към момента на определяне на реда и условията на заема за помощ. Промяната на сконтния процент през продължителността на заема не променя неговото равнище на субсидиране.
- з) В случай че валутата бъде сменена преди сключване на договора, уведомлението се преразглежда. Използваният сконтен процент за изчисляване на равнището на субсидиране е прилаганият към датата на преразглеждане. Не се налага преразглеждане, ако алтернативната валута и всички необходими сведения за изчисляване на равнището на субсидиране са посочени в първоначалното уведомление.
- и) Независимо от буква ж) по-горе използваният сконтен процент за изчисляване на равнището на субсидиране за отделните сделки, осъществени по кредитна линия за помощ, е процентът, за който първоначално е отправено уведомление за кредитната линия.

41. СРОК НА ВАЛИДНОСТ НА ОБВЪРЗАНАТА ПОМОЩ

- а) Участниците не определят условията за обвързаната помощ — било по отношение на финансирането на отделни сделки, протокол за помощ, кредитна линия за помощ или подобно споразумение — за срок над две години. В случай на протокол за помощ, на кредитна линия за помощ или на подобни споразумения срокът на валидност започва от датата на тяхното подписване, като за това се отправя уведомление по член 50; за продължаване на кредитна линия се отправя уведомление като за нова кредитна линия с нота, в която се обяснява, че става дума за продължаване и че кредитната линия се подновява при разрешените условия към момента на уведомяване на продължаването. При отделни сделки, включително такива, за които е отправено уведомление в рамките на протокол за помощ, кредитна линия за помощ или подобно споразумение, срокът на валидност започва от датата на уведомяване за ангажимента съответно по член 49 или член 50.
- б) Когато дадена държава престане за първи път да отговаря на условията за допустимост до 17-годишни заеми, отпуснати от Световната банка, срокът на валидност на съществуващите и новите протоколи и кредитни линии за обвързана помощ, за които е отправено уведомление, се ограничава до една година от датата на потенциалната нова класификация съгласно процедурите по член 36, буква б).
- в) Срокът на тези протоколи и кредитни линии може да се удължава само при условия, отговарящи на разпоредбите на членове 36 и 37 от Споразумението след:

— новата класификация на държавите; както и

— промяна в разпоредбите на Споразумението.

При тези обстоятелства е възможно да се запазят съществуващите условия, независимо от евентуална промяна в сконтния процент, определен в член 40.

▼ M3

42. ПРИРАВНЯВАНЕ НА УСЛОВИЯТА

Като се вземат предвид международните задължения на даден участник и в съответствие с целта на Споразумението, участникът може да се съобрази, в съответствие с процедурите, посочени в член 45, с финансовите условия, предлагани от друг участник или неучастник.

ГЛАВА IV

ПРОЦЕДУРИ

РАЗДЕЛ I

Общи процедури за експортните кредити и помощта, свързана с търговията

43. УВЕДОМЛЕНИЯ

Уведомленията, определени в процедурите на Споразумението, се отправят в съответствие с приложение VIII и включват информацията от него, като копие от тях се изпраща на секретариата.

44. ИНФОРМАЦИЯ ОТНОСНО ОФИЦИАЛНАТА ПОДКРЕПА

- а) Незабавно след като даден участник предостави официалната подкрепа, за която е уведомил в съответствие с процедурите в членове 47 — 50, той уведомява всички други участници по съответния начин, като включва референтния номер на уведомлението от съответния формуляр за уведомление.
- б) При обмен на информация в съответствие с членове 55 — 57 участникът уведомява другите участници за кредитните условия, които предвижда за подкрепата на конкретна сделка, и може да поиска подобна информация от другите участници.

45. ПРОЦЕДУРИ ЗА ПРИРАВНЯВАНЕ НА УСЛОВИЯТА

- а) Преди приравняване на финансовите условия, за които се предполага, че се предлагат от даден участник или неучастник съгласно членове 18 и 42, участникът полага всички разумни усилия, включително по целесъобразност използване на преките консултации, описани в член 57, за да провери дали тези условия се подкрепят официално, и спазва следните условия:
  - 1) участникът уведомява всички други участници за условията, които възнамерява да подкрепя, като следва същите процедури за уведомяване, които се изискват за приравнените условия. В случай на приравняване с неучастник приравняващият участник следва същите процедури за уведомяване, които биха се изисквали, ако приравнените условия се предлагаха от участник;
  - 2) независимо от точка 1) по-горе, ако приложимата процедура за уведомяване изисква от приравняващия участник да отлага своя ангажимент до крайния срок за окончателни предложения, приравняващият участник уведомява за своето намерение за приравняване възможно най-скоро;
  - 3) ако участникът, отправил уведомлението, смекчи своите намерения или се откаже от тях, той информира незабавно всички останали участници за това.
- б) Участник, който възнамерява да предложи идентични финансови условия като условията, за които е уведомено в съответствие с членове 47 и 48, може да направи това, след като изтече посоченият в тях период на изчакване. Този участник уведомява за своето намерение, колкото се може по-скоро.

▼ M3

46. СПЕЦИАЛНИ КОНСУЛТАЦИИ

- а) Участник, който има достатъчно основания да счита, че финансовите условия, предлагани от друг участник (участникът, отправил уведомлението), са по-благоприятни от предвидените в Споразумението, уведомява секретариата. Секретариатът незабавно оповестява тази информация.
- б) Участникът, отправил уведомлението, пояснява финансовите условия в своята оферта в срок до два работни дни след като секретариатът оповести информацията.
- в) След като участникът, отправил уведомлението, предостави пояснение, всеки участник може да поиска секретариатът да организира специална консултативна среща на участниците в срок до пет работни дни за обсъждане на въпроса.
- г) Финансовите условия в резултат от официалната подкрепа не влизат в сила, докато не се вземе решение на специалната консултативна среща на участниците.

РАЗДЕЛ 2

Процедури за експортните кредити

47. ПРЕДВАРИТЕЛНО УВЕДОМЛЕНИЕ С ОБСЪЖДАНЕ

- а) Всеки участник уведомява всички останали участници най-малко десет календарни дни преди поемане на всякакъв ангажимент в съответствие с приложение VIII, ако:
  - приложимата класификация на държавния риск и категория на риска на купувача, използвана за изчисляване на МСП, е тази на гарант от трета страна, намиращ се извън държавата на длъжника [т.е. определена съгласно член 24, буква д), първо тире];
  - приложимата МСП намалява посредством прилагането на техника за ограничаване на държавния риск, посочена в член 30; или
  - възнамерява да предостави подкрепа съгласно член 10, буква а), точка 2 или буква г) от приложение IV;
  - възнамерява да предостави подкрепа съгласно член 5, буква а) от приложение V.
- б) Ако друг участник поиска да бъде проведено обсъждане в посочения период, участникът, отправил уведомлението, спазва допълнителен срок от десет календарни дни.
- в) Всеки участник уведомява всички останали участници за своето окончателно решение след обсъждане с цел улеснение на прегледа на опита в съответствие с член 69. Участниците поддържат архиви на своя опит по отношение на ставките на премии, за които е представено уведомление в съответствие с буква а) по-горе.

48. ПРЕДВАРИТЕЛНО УВЕДОМЛЕНИЕ

- а) Всеки участник уведомява всички останали участници най-малко десет календарни дни преди поемане на всеки ангажимент в съответствие с приложение VIII, ако възнамерява да:
  - 1) предостави подкрепа в съответствие с член 10, буква г), точка 3);
  - 2) предостави подкрепа за кредит със срок на погасяване повече от пет години на държава от категория I;
  - 3) предостави подкрепа в съответствие с член 13, буква а);
  - 4) предостави подкрепа в съответствие с член 14, буква г);

▼ M3

- 5) начисли ставка на премията съгласно разпоредбите на член 24, буква в), точка 1, когато участва в пакет от синдикирани заеми;
  - 6) начисли ставка на премията, по-ниска от съответната премия, определена по модела ТСМВ в съответствие с член 24, буква в), точка 2, второ тире;
  - 7) предостави подкрепа при сделки по пазарни референтни показатели, когато участник класифицира длъжника/гаранта с рейтинг, по-добър от най-високия кредитен рейтинг от акредитирана АКР; или, ако няма рейтинг, определен от акредитирана АКР, когато участник класифицира сделка в категорията СС2 или по-висока или ѝ определи кредитна оценка, равняваща се на ААА до А-, или равна или по-благоприятна от най-високия рейтинг на суверена, определен от акредитирана АКР, в държавата, където е установен длъжникът/гарантът;
  - 8) начисли ставка на премията в съответствие с член 24, буква д), второ тире, ако приложимата класификация на държавния риск и приложимата категория на риска на купувача, използвани при изчисляване на МСП, са били определени чрез ангажираността на длъжника или гаранта на класифицираната многостранна или регионална институция;
  - 9) начисли ставка на премията в съответствие с член 27, буква д), ако избраната категория на риска на купувача, използвана за изчисляване на МСП за дадена сделка:
    - с несuverенен длъжник/гарант, е под СС1 (т.е. СС0 или SOV+),
    - с несuverенен длъжник/гарант с кредит от над 5 милиона СПТ, е по-добра от рейтинга на акредитираната АКР;
  - 10) начисли ставка на премията в съответствие с член 31, буква а) за сделки с несuverенен длъжник/гарант, който има кредит от над 5 милиона СПТ, когато използваните кредитни подобрения на риска на купувача водят до прилагането на ККП над 0 или когато КПК се използват в сделка по пазарни референтни показатели, водеща до цена под съответстващата на МСП по ТСМВ;
  - 11) предостави подкрепа в съответствие с член 8, буква а) от приложение II;
  - 12) предостави подкрепа в съответствие с член 10, буква а), точка 1) от приложение IV;
  - 13) предостави подкрепа в съответствие с член 5, буква б) от приложение V;
  - 14) предостави подкрепа в съответствие с член 4, буква а) от приложение VI.
- б) Ако участникът, отправил уведомлението, смекчи своите намерения или се откаже от тях, той информира незабавно всички останали участници за това.

РАЗДЕЛ 3

Процедури за помощта, свързана с търговията

49. ПРЕДВАРИТЕЛНО УВЕДОМЛЕНИЕ

- а) Всеки участник предварително уведомява съгласно приложение VIII за намерението си да предостави официална подкрепа за:

▼ **M3**

- необвързана помощ, свързана с търговията, в размер, равен или превишаващ 2 милиона СПТ, и с равнище на субсидиране под 80 %;
  - необвързана помощ, свързана с търговията, в размер под 2 милиона СПТ и съдържаща елемент на безвъзмездна помощ (определен от КПП) под 50 %;
  - обвързана помощ, свързана с търговията, в размер, равен или превишаващ 2 милиона СПТ и с равнище на субсидиране под 80 %; или
  - обвързана помощ, свързана с търговията, в размер под 2 милиона СПТ и с равнище на субсидиране под 50 % освен в случаите, описани в член 38, букви а) и б);
  - обвързана помощ в съответствие с член 39, буква г).
- б) Предварителното уведомление се отправя най-късно 30 работни дни преди датата на приключване на офертите или датата на ангажмента, в зависимост от това коя от двете дати настъпва по-рано.
- в) Ако участникът, отправил уведомлението, смекчи своите намерения или се откаже от тях, той информира незабавно всички останали участници за това.
- г) Разпоредбите на настоящия член се прилагат за обвързана помощ, представляваща част от асоцииран финансов пакет, определена в член 35.

50. НЕЗАБАВНО УВЕДОМЛЕНИЕ

- а) Даден участник уведомява незабавно всички други участници, т.е. в срок до два работни дни от ангажмента, съгласно приложение VIII, ако предоставя официална подкрепа за обвързана помощ на стойност или:
- 2 милиона СПТ или повече с равнище на субсидиране от 80 % или повече; или
  - под 2 милиона СПТ с равнище на субсидиране, равно или превишаващо 50 %, освен в случаите, описани в член 38, букви а) и б).
- б) Всеки участник, който подписва протокол за помощ, кредитна линия или подобен договор, също така уведомява незабавно всички други участници.
- в) Предварителното уведомление не се отправя, ако даден участник възнамерява да приравнява финансови условия, които са били предмет на незабавно уведомление.

*РАЗДЕЛ 4**Процедури за консултации във връзка с обвързаната помощ***51. ЦЕЛ НА КОНСУЛТАЦИИТЕ**

- а) Всеки участник, нуждаещ се от разяснения относно евентуални търговски подбуди за обвързана помощ, може да поиска да му се предостави пълна качествена оценка на помощта (вж. подробното описание в приложение XIV).
- б) Освен това всеки участник може да поиска консултации с други участници съгласно разпоредбите на член 52. Те могат да са под формата на преки консултации, както е посочено в член 57, за да се определи:
- първо, дали офертата за помощ отговаря на изискванията, изложени в членове 36 и 37; както и

▼ M3

- ако е необходимо, дали офертата е обосновава дори ако не отговаря на изискванията по членове 36 и 37.

52. ПРИЛОЖНО ПОЛЕ И СРОКОВЕ НА КОНСУЛТАЦИИТЕ

- а) При консултациите всеки участник може да поиска, наред с другото, следната информация:
- резултатите от подробно проучване на осъществимостта/оценка на проекта;
  - наличието на конкурентни оферти с финансиране без субсидиране или с финансиране на помощ;
  - постъпленията или очакваните валутни икономии от проекта;
  - наличието на сътрудничество с международни организации, като Световната банка;
  - наличието на международна конкурентна тръжна процедура (МКТП), в частност дали доставчикът от държавата донор е подал най-ниската разгледана оферта;
  - отраженията върху околната среда;
  - всякакво участие от частния сектор; както и
  - графика за уведомяванията (например шест месеца преди датата на приключване на тръжната процедура или датата на ангажимента) за кредити със субсидиране или за кредити за помощ.

- б) Консултацията приключва и секретариатът уведомява всички участници за заключенията по двата въпроса, посочени в член 51, най-малко десет работни дни преди датата на приключване на тръжната процедура или датата на ангажимента, в зависимост от това коя от двете дати настъпва по-рано. В случай на несъгласие между консултиращите се страни секретариатът приканва другите участници да изразят становищата си в срок до пет работни дни. Той уведомява за тези становища участника, отправил уведомяването, който следва да преразгледа своята позиция, ако офертата за помощ не среща широка подкрепа.

53. РЕЗУЛТАТИ ОТ КОНСУЛТАЦИИТЕ

- а) Всеки донор, който иска да изпълни проект, въпреки че не е получил широка подкрепа, уведомява предварително останалите участници най-късно 60 календарни дни след приключване на консултациите, тоест след получаване на заключението на председателя. Този донор изпраща също така писмо до генералния секретар на ОИСР, в което отчита резултатите от консултациите и излага първостепенните си съображения от национален характер, незасягащи търговския обмен, които налагат да постъпи така. Участниците очакват това да е по изключение и рядко използвана процедура.
- б) Този донор незабавно уведомява участниците, че е изпратил писмо на генералния секретар на ОИСР и прилага копие от това писмо към уведомяването си. Нито донорът, нито всеки друг участник поема ангажимент за обвързана помощ в продължение на десет работни дни след датата на изпращане на това уведомяване до участниците. При проекти, за които процесът на консултации разкрива наличието на конкурентни оферти при пазарни условия, предвиденият от десет работни дни срок се удължава на 15 дни.
- в) Секретариатът следи протичането и резултатите от консултацията.

▼ M3

РАЗДЕЛ 5

Обмен на информация относно експортните кредити и помощта, свързана с търговията

54. ЗВЕНА ЗА КОНТАКТ

Всички съобщения между определените във всяка държава звена за контакт се осъществяват чрез средства за съобщения в реално време, например OLIS, и се третираат като такива с поверителен характер.

55. ОБХВАТ НА ИСКАНИЯТА ЗА СВЕДЕНИЯ

- а) Всеки участник може да поиска от друг участник сведения относно отношението му към трета държава, институция на трета държава или даден търговски метод.
- б) Всеки участник, от когото е поискана официална подкрепа, може да отправи искане за сведения към друг участник, като посочи най-благоприятните условия за кредит, които би бил готов да предостави.
- в) Ако е отправено искане за сведения до няколко участника, в него се посочва списък на адресатите.
- г) Копие от всички искания за сведения се изпраща до секретариата.

56. СЪДЪРЖАНИЕ НА ОТГОВОРИТЕ

- а) Запитаният участник отговаря в срок до седем календарни дни и предоставя, колкото е възможно повече информация. В отговора участникът посочва по възможно най-точен начин решението, което вероятно ще вземе. При необходимост допълва отговора си във възможно най-кратък срок. Съответните копия се изпращат на останалите адресати на искането за сведения, както и на секретариата.
- б) Ако отговор на искане за сведение впоследствие стане невалиден, независимо по каква причина, например защото:
  - е получено искане за подпомагане, искането е променено или оттеглено; или
  - се предвиждат други условия,незабавно се изпраща отговор, с копие до всички други адресати на искането за сведение, както и до секретариата.

57. ПРЕКИ КОНСУЛТАЦИИ

- а) Участниците дават ход на искане за преки консултации в срок до десет работни дни.
- б) Искането за преки консултации се съобщава на участниците и неучастниците. Консултациите се провеждат възможно най-скоро след изтичане на периода от десет работни дни.
- в) Председателят на участниците координира със секретариата всякакви необходими последващи действия, например обща линия за поведение. Секретариатът незабавно съобщава резултата от консултацията.

58. ПРОЦЕДУРИ ЗА ОБЩИ ЛИНИИ ЗА ПОВЕДЕНИЕ И ПРЕДСТАВЯНЕТО ИМ

- а) Предложенията за общи линии за поведение се изпращат единствено до секретариата. Секретариатът прави предложение за обща линия за поведение до всички участници, а когато се касае за обвързана помощ — до всички звена за контакт на КПП. Самоличността на автора не се разкрива в регистъра на общите линии за поведение

▼ M3

на информационното табло на OLIS. При поискване обаче секретариатът може при поискване да разкрие устно на даден участник или член на КПП самоличността на автора. Секретариатът регистрира писмено тези искания.

- б) На предложението за обща линия за поведение се поставя дата и се представя, както следва:
- референтен номер, последван от „Обща линия за поведение“;
  - име на държавата вносител и на купувача;
  - наименование или описание, възможно най-точни, на проекта, за да бъде ясно идентифициран;
  - ред и условия, предвиждани от държавата, направил предложението;
  - предложение за обща линия за поведение;
  - националност и имена на известните конкуриращите се оференти;
  - дата на приключване на тръжната процедура по търговската и финансовата част, както и номера на търга, доколкото е известен;
  - други полезни сведения, включително основания за предложението за обща линия за поведение, наличие на проучвания по проекта и/или особени обстоятелства.
- в) Всяко предложение за обща линия за поведение, формулирано съгласно член 36, буква б), точка 4), се изпраща на секретариата с копие до останалите участници. Авторът на предложението за обща линия за поведение дава пълно обяснение за причините, поради които счита, че класификацията на дадена държава следва да се различава от това, което предвижда процедурата по член 36, буква б).
- г) Секретариатът съобщава публично договорените общи линии за поведение.

59. ОТГОВОРИ НА ПРЕДЛОЖЕНИЯТА ЗА ОБЩА ЛИНИЯ ЗА ПОВЕДЕНИЕ

- а) Отговорите се изпращат в срок до 20 календарни дни, но участниците се насърчават да отговорят на предложения за обща линия за поведение възможно най-бързо.
- б) В отговора си участниците могат да поискат информация, да приемат предложението, да го отхвърлят, да предложат промяна в общата линия за поведение или да внесат алтернативно предложение за обща линия за поведение.
- в) Всеки участник, който посочи, че няма мнение, тъй като не е получил искане по този проект от износител, нито от органите на държавата бенефициер в случай на помощ за проект, се счита, че е приел предложението за обща линия за поведение.

60. ПРИЕМАНЕ НА ОБЩАТА ЛИНИЯ ЗА ПОВЕДЕНИЕ

- а) При изтичане на срока от 20 календарни дни секретариатът информира всички участници за статуса на предложението за обща линия за поведение. Ако не всички участници са го приели, но никой не го е отхвърлил, предложението остава отворено за нов срок от осем календарни дни.
- б) При изтичане на този нов срок всеки участник, който не е отхвърлил изрично предложението за обща линия за поведение, се счита, че е приел тази обща линия за поведение. Всеки участник обаче, включително инициаторът на първоначалното предложение, може да приложи към приемането на общата линия за поведение условието за изрично приемане на тази позиция от един или няколко участници.

▼ M3

- в) Ако участник не приема един или няколко елемента от общата линия за поведение, той имплицитно приема всички останали елементи от нея. Приема се, че такова частично приемане на условията може да накара други участници да преразгледат отношението си към предложението за обща линия за поведение. Всички участници са свободни да предложат условия или да съблюдават условия, които не са предмет на дадена обща линия за поведение.
- г) Дадена обща линия за поведение, която не е приета, може да бъде преразгледана, като се следват описаните в членове 58 и 59 процедури. При тези обстоятелства участниците не са обвързани с първоначалното си решение.

61. НЕСЪГЛАСИЕ ПО ОБЩА ЛИНИЯ ЗА ПОВЕДЕНИЕ

Ако авторът на първоначалното предложение и участник, който е предложил промяна на това предложение или е внесъл алтернативно предложение, не могат да постигнат съгласие за обща линия за поведение в допълнителния срок от осем календарни дни, то той може да бъде удължен по взаимно съгласие. Секретариатът информира всички участници за това удължаване.

62. ДАТА, НА КОЯТО ОБЩАТА ЛИНИЯ ЗА ПОВЕДЕНИЕ ВЛИЗА В СИЛА

Секретариатът информира всички участници за датата на влизане в сила или за оттеглянето на общата линия за поведение; общата линия за поведение влиза в сила три календарни дни след като е била оповестена по този начин. Секретариатът поддържа постоянно актуализиран документ в системата OLIS с вписани всички общи линии за поведение, които са приети или за които не е взето решение.

63. ВАЛИДНОСТ НА ОБЩАТА ЛИНИЯ ЗА ПОВЕДЕНИЕ

- а) След договарянето всяка обща линия за поведение остава валидна в продължение на две години след датата на влизане в сила, освен когато секретариатът е информиран, че тя не представлява повече интерес и че всички участници са съгласни с това. Общата линия за поведение остава валидна за допълнителен период от две години, ако участник поиска удължаването ѝ в срок до 14 календарни дни, считано от датата на изтичане на първоначалния срок. Може да се вземе решение срокът да се удължи, като се следва същата процедура. Обща линия за поведение, приета съгласно член 36, буква б), точка 4, остава валидна до получаването на данни от Световната банка за следващата година.
- б) Секретариатът следи за статуса на общите линии за поведение и надлежно информира за това участниците, като осъвременява в системата OLIS „Статус на валидните общи линии за поведение“. Във връзка с това секретариатът, наред с другото:
- добавя новите общи линии за поведение след приемането им от участниците;
  - актуализира датата на изтичане на срока, когато участник иска удължаване;
  - заличава общите линии за поведение, чийто срок е изтекъл;
  - на всеки три месеца публикува списък с общите линии за поведение, чийто срок изтича през следващото тримесечие.

РАЗДЕЛ 6

Практически разпоредби относно съобщаването на минималните лихвени проценти (РТЛП)

64. СЪОБЩАВАНЕ НА МИНИМАЛНИТЕ ЛИХВЕНИ ПРОЦЕНТИ

- а) РТЛП за валутите, определени съгласно разпоредбите на член 20, се съобщават чрез средства за съобщение в реално време на секретариата най-малко всеки месец, за да бъдат съобщени на всички участници.

▼ M3

- б) Това уведомление се предава на секретариата най-късно пет дни след края на месеца, за който се отнася. След това секретариатът уведомява незабавно всички останали участници за прилаганите лихви и ги публикува.
65. ДАТА, НА КОЯТО ПРИЛАГАНЕТО НА ЛИХВЕНИТЕ ПРОЦЕНТИ ВЛИЗА В СИЛА
- Всяка промяна на РТЛП влиза в сила на петнадесетия ден след края на месеца.
66. НЕЗАБАВНА ПРОМЯНА НА ЛИХВЕНИТЕ ПРОЦЕНТИ
- Когато поради развитието на пазара се налага уведомление за промяна на РТЛП в течение на месеца, новата лихва се прилага десет дни след получаване на това уведомление за промяна от секретариата.

РАЗДЕЛ 7

Преразглеждане

67. РЕДОВНО ПРЕРАЗГЛЕЖДАНЕ НА СПОРАЗУМЕНИЕТО
- а) Участниците преразглеждат редовно функционирането на Споразумението. При преразглеждането участниците проучват, наред с другото, процедурите за уведомяване, въвеждането и функционирането на системата на диференцирани сконтнови проценти, правилата и процедурите в областта на обвързаната помощ, въпросите по приравняването, предходните ангажменти и евентуалното разширяване на кръга на участниците в Споразумението.
- б) Това преразглеждане се основава на информация за придобития от участниците опит и на предложенията за подобряване на функционирането и ефективността на Споразумението. Участниците отчитат целите на Споразумението, както и икономическото и валутното положение като цяло към съответния момент. Информацията и предложенията, които участниците желаят да съобщят във връзка с преразглеждането, се изпращат на секретариата най-късно 45 календарни дни преди датата, на която то следва да се проведе.
68. ПРЕРАЗГЛЕЖДАНЕ НА МИНИМАЛНИТЕ ЛИХВЕНИ ПРОЦЕНТИ
- а) Участниците преразглеждат периодично системата за определяне на РТЛП, за да гарантират, че лихвите отговарят на условията на пазара и че те постигат целите, залегнали в основата на установените проценти. Преразглежданията се отнасят освен това до маржа, който следва да се добави при прилагането на тези лихви.
- б) Всеки участник може да подаде обосновано искане до председателя на участниците за провеждане на извънредно преразглеждане, ако счита, че РТЛП на една или на няколко валути вече не отразяват текущите пазарни условия.
69. ПРЕРАЗГЛЕЖДАНЕ НА МИНИМАЛНИТЕ СТАВКИ НА ПРЕМИИТЕ И СВЪРЗАНИ ВЪПРОСИ
- Участниците редовно следят и преразглеждат всички аспекти на правилата и процедурите, отнасящи се до премиите. Това включва:
- а) методологиите за класификация на държавния риск и оценка на суверенния риск с цел преразглеждане на тяхната валидност с оглед на придобития опит;
- б) степента на МСП, за да се гарантира, че остава точно измерването на кредитния риск, като се вземат предвид както действителният опит на институциите, които предоставят официални експортни кредити, така и информацията от частния пазар за ценообразуването във връзка с кредитния риск;

▼ M3

- в) разграниченията в МСП, които вземат предвид разликите в качеството на продуктите на експортен кредит и процента на покритие; както и
- г) натрупания опит, свързан с използването на техники за ограничаване на държавния риск и кредитни подобрения на риска на купувача и продължаване на валидността и целесъобразността на тяхното конкретно въздействие върху МСП.

▼ M3

ПРИЛОЖЕНИЕ I

ОТРАСЛОВА ДОГОВОРЕНОСТ ОТНОСНО ЕКСПОРТНИТЕ
КРЕДИТИ ЗА КОРАБИ

ГЛАВА I

ПРИЛОЖНО ПОЛЕ НА ОТРАСЛОВАТА ДОГОВОРЕНОСТ

1. УЧАСТИЕ

Участниците в отрасловата договореност са: Австралия, Европейският съюз, Япония, Корея, Нова Зеландия и Норвегия.

2. ПРИЛОЖНО ПОЛЕ

Настоящата отраслова договореност, която допълва Споразумението, представя специфични насоки за официално подкрепяните експортни кредити, свързани с договори за износ на:

- a) нови мореплавателни съдове от 100 и повече БТ, използвани за превоз на стоки или хора или за извършване на специализирани услуги (например риболовни кораби, кораби фабрики за обработка на риба, ледоразбивачи и драги, които представят постоянно чрез средствата си за задвижване и управление (кормуване) всички характеристики на самостоятелно плаване в открито море), влекачи от 365 и повече киловата и незавършени корпуси на кораби, които са на вода и са подвижни. Отрасловата договореност не се прилага спрямо военни кораби. Плаващите докове и подвижните модули, плаващи далеч от брега, не са обхванати от отрасловата договореност, но ако възникнат проблеми във връзка с експортни кредити за такива конструкции, участниците в отрасловата договореност (наричани по-нататък „участниците“), след преценка на аргументирано искане от страна на някой участник, могат да решат те да бъдат включени;
- b) трансформация на кораби. Трансформация на кораб означава всяка промяна на мореплавателен съд от повече от 1 000 БТ, при условие че операциите по трансформацията налагат радикални изменения на карго плана, корпуса или задвижващата система;
- в) 1) макар че корабите на въздушна възглавница не са включени в отрасловата договореност, на участниците се разрешава да дават експортни кредити за кораби на въздушна възглавница при условия, еквивалентни на условията в отрасловата договореност. Те поемат ангажмента да прилагат тази възможност умерено и да не предоставят такива кредитни условия на кораби на въздушна възглавница в случаите, когато бъде установено, че няма конкуренция по условията на отрасловата договореност;
- 2) в отрасловата договореност терминът „кораб на въздушна възглавница“ е дефиниран, както следва: кораб амфибия от поне 100 тона, проектиран да бъде крепен изцяло от въздух, издухан от превозното средство, който формира камера, съдържаща се в гъвкава материя около периферията на превозното средство и земята или водната повърхност под превозното средство, и в състояние да бъде задвижван и управляван от въздушни потоци или подаван по тръбопровод въздух от вентилатори или други подобни устройства;
- 3) приема се, че даването на експортни кредити при условия, еквивалентни на тези в настоящата отраслова договореност, следва да бъде ограничено само до онези кораби на въздушна възглавница, които се използват по морски и несухоземни маршрути, освен когато става дума за достигане до терминали, отстоящи на максимално разстояние от един километър от водата.

ГЛАВА II

РАЗПОРЕДБИ ЗА ЕКСПОРТНИТЕ КРЕДИТИ И ОБВЪРЗАНАТА
ПОМОЩ

3. МАКСИМАЛЕН СРОК НА ПОГАСЯВАНЕ

Максималният срок на погасяване, независимо от класификацията на държавата, е 12 години след доставката.

▼ МЗ**4. ПЛАЩАНИЯ В БРОЙ**

Участниците трябва да изискват минимално плащане в брой в размер на 20 % от договорната цена в момента на доставката.

5. ПОГАСЯВАНЕ НА ГЛАВНИЦАТА И ПЛАЩАНЕ НА ЛИХВИТЕ

- а) Главницата на експортния кредит се погасява на равни вноски на редовни интервали от време, обикновено от по шест месеца и максимално от по 12 месеца.
- б) Лихвата се плаща не по-рядко от веднъж на всеки шест месеца и първото плащане на лихвата се прави не по-късно от шест месеца след началната дата на кредита.
- в) При експортни кредити, предоставени в подкрепа на лизингови сделки, може да се прилага равно комбинирано изплащане на главницата и лихвата вместо равно погасяване на главницата, както е определено в буква а).
- г) Лихвите, дължими след началната дата на кредита, не се капитализират.
- д) Участник по настоящата отраслова договореност, който има намерение да предостави подкрепа за плащане на лихви при условия, различни от заложените в буква б, представя предварително уведомление поне десет календарни дни преди поемане на ангажимент в съответствие с приложение VIII от Споразумението.

6. МИНИМАЛНА ПРЕМИЯ

Разпоредбите на Споразумението по отношение на минималните референтни премии не се прилагат, докато тези разпоредби не бъдат допълнително преразгледани от участниците в настоящата отраслова договореност.

7. ФИНАНСИРАНЕ НА ПРОЕКТИ

Разпоредбите на член 7 и приложение VII към Споразумението не се прилагат, докато тези разпоредби не бъдат допълнително преразгледани от участниците в настоящата отраслова договореност.

8. ПОМОЩ

В допълнение към разпоредбите на Споразумението всеки участник, желаещ да предостави помощ, трябва да потвърди, че корабът не се експлоатира под открит регистър по време на срока на погасяването и че са получени подходящи доказателства, че крайният собственик живее в получаващата държава, не е нефункциониращо дъщерно дружество на чуждестранно предприятие и е поел ангажимент да не продава кораба без одобрението на правителството на страната му.

ГЛАВА III**ПРОЦЕДУРИ****9. УВЕДОМЯВАНЕ**

В допълнение към разпоредбите на Споразумението и на отчетната система за кредиторите на Международната банка за възстановяване и развитие/Съюза от Берн/ОИСР, с оглед на по-голяма прозрачност всеки участник предоставя всяка година информация относно системата си за оказване на официална подкрепа и относно средствата за прилагане на настоящата отраслова договореност, включително схемите, които са в сила.

10. ПЕРЕРАЗГЛЕЖДАНЕ

- а) Отрасловата договореност се преразглежда всяка година или по искане на някой от участниците в рамките на работната група на ОИСР по въпросите на корабостроенето и се изготвя доклад за участниците в Споразумението.

▼ M3

- б) С оглед улесняване съвместимостта и последователността между Споразумението и настоящата отраслова договореност и вземайки предвид естеството на корабостроителната промишленост, участниците в настоящата отраслова договореност и в Споразумението ще се консултират и ще се координират, както е целесъобразно.
- в) При решение от страна на участниците в Споразумението да го променят участниците в настоящата отраслова договореност („участниците“) разглеждат това решение и преценяват дали е от значение по отношение на настоящата отраслова договореност. Докато не бъде извършена такава преценка, измененията, направени в Споразумението, няма да се прилагат към настоящата отраслова договореност. В случай че участниците могат да приемат измененията в Споразумението, те докладват за това в писмена форма на участниците в Споразумението. Ако участниците не могат да приемат измененията в Споразумението, що се отнася до тяхното прилагане по отношение на корабостроенето, те информират участниците в Споразумението за своите възражения и започват консултации с тях с оглед намиране на решение на проблемите. В случай че не може да бъде постигнато съгласие между двете групи, възгледите на участниците по отношение прилагането на измененията към корабостроенето са с по-голяма тежест.

▼ M3*Допълнение***Ангажименти за бъдещи действия**

В допълнение към бъдещото действие на Споразумението участниците в настоящата отраслова договореност се договарят:

- а) да разработят примерен списък на типовете кораби, за които най-общо се счита, че не са с търговско приложение, като вземат предвид разпоредбите относно обвързаната помощ, изложени в Споразумението;
- б) да преразгледат разпоредбите на Споразумението по отношение на минималните референтни премии с оглед те да бъдат включени в настоящата отраслова договореност;
- в) като се вземе предвид ходът на съответните международни преговори, да обсъдят включването на други разпоредби относно минималните лихвени проценти, включително на специален РТЛП и плаващи лихвени ставки;
- г) да преразгледат приложимостта по отношение на тази отраслова договореност на разпоредбите на Споразумението във връзка с финансирането на проекти;
- д) да обсъдят дали:
  - датата на първата вноска по главницата,
  - концепцията за среднопретеглена продължителностмогат да се използват във връзка с графика за погасяване, посочен в член 5 от настоящата отраслова договореност.

▼ **M3***ПРИЛОЖЕНИЕ II***ОТРАСЛОВА ДОГОВОРЕНОСТ ОТНОСНО ЕКСПОРТНИТЕ КРЕДИТИ ЗА АТОМНИ ЕЛЕКТРОЦЕНТРАЛИ**

ГЛАВА I

ПРИЛОЖНО ПОЛЕ НА ОТРАСЛОВАТА ДОГОВОРЕНОСТ

1. ПРИЛОЖНО ПОЛЕ

а) Настоящата отраслова договореност определя разпоредбите, които се прилагат по отношение на официално подкрепяните експортни кредити, свързани с договори за:

- 1) износ на комплектувани атомни електроцентрали или на части от тях, което включва всички компоненти, оборудване, материали и услуги, включително обучението на персонала, пряко необходим за построяването и пускането в експлоатация на тези атомни електроцентрали;
- 2) модернизацията на съществуващи атомни електроцентрали в случаи, в които както общата стойност на модернизацията е равна или надхвърля 80 милиона СПТ, така и икономическият живот на централата вероятно ще бъде удължен поне със срока на погасяване. Ако някой от тези критерии не е изпълнен, се прилагат условията на Споразумението;
- 3) доставка на ядрено гориво и обогатяване;
- 4) услуги за управление на отработено гориво.

б) Настоящата отраслова договореност не се прилага по отношение на:

- 1) елементи, намиращи се извън границите на обекта на атомната електроцентрала, за които обикновено носи отговорност купувачът, и по-специално разходите, свързани с подготовката на терена, изграждането на пътища, съоръженията за живеене на персонала на обекта, електропреносните линии, трафопостовете ⁽¹⁾ и водоснабдяването, както и за разходите в държавата на купувача за официалните процедури за одобрение (например разрешително за обекта, разрешително за строеж, разрешително за зареждане с гориво);
- 2) подстанции, трансформатори и електропреносни линии, намиращи се извън границите на обекта на атомната електроцентрала;
- 3) официална подкрепа, предоставена за извеждане от експлоатация на атомната електроцентрала.

ГЛАВА II

РАЗПОРЕДБИ ЗА ЕКСПОРТНИТЕ КРЕДИТИ И ПОМОЩТА, СВЪРЗАНА С ТЪРГОВИЯТА

2. МАКСИМАЛЕН СРОК НА ПОГАСЯВАНЕ

а) Максималният срок на погасяване за стоки и услуги, включени в разпоредбите на член 1, буква а), точки 1) и 2) от настоящата отраслова договореност, е 18 години.

⁽¹⁾ Но ако купувачът на трафопоста и купувачът на електроцентрала са едно и също лице и договърът е сключен във връзка с първоначалния трафопост за тази електроцентрала, условията за първоначалния трафопост не могат да са по-благоприятни от тези за атомната електроцентрала.

▼ M3

- б) За първоначалното зареждане с гориво максималният срок на погасяване е четири години след доставката. За последващи зареждания с ядрено гориво максималният срок на погасяване е две години след доставката.
  - в) Максималният срок на погасяване за обработка на отработено гориво е две години.
  - г) Максималният срок на погасяване за обогатяване и управление на отработено гориво е пет години.
3. ПОГАСЯВАНЕ НА ГЛАВНИЦАТА И ПЛАЩАНЕ НА ЛИХВИТЕ
- а) Участниците прилагат график за погасяване на главницата и плащане на лихвите, посочени в точка 1) или 2) по-долу:
    - 1) главницата се погасява на равни вноски;
    - 2) комбинираното изплащане на главницата и лихвите е на равни вноски.
  - б) Главницата се погасява и лихвите се плащат не по-рядко от веднъж на всеки шест месеца, първата вноска по главницата и лихвата се прави не по-късно от шест месеца след началната дата на кредита.
  - в) В изключителни и надлежно обосновани случаи официалната подкрепа за стоки и услуги, посочени в член 1, буква а), точки 1) и 2) от настоящата договореност, може да се предостави при условия, различни от тези в букви а) и б) по-горе. Предоставянето на такава подкрепа се обяснява с разминаването във времето между наличието на средства за длъжника и профила за обслужване на дълга, необходим за спазване на график за погасяване на равни полугодишни вноски, и трябва да отговаря на следните критерии:
    - 1) максималният срок на погасяване е 15 години;
    - 2) отделните плащания по главницата или поредицата от плащания по главницата в рамките на шестмесечен период не надхвърлят 25 % от размера на главницата по кредита;
    - 3) главницата се погасява не по-рядко от веднъж на всеки 12 месеца. Първата вноска за изплащане на главницата се прави не по-късно от 12 месеца след началната дата на кредита и не по-малко от 2 % от размера на главницата по кредита трябва да са изплатени 12 месеца след началната дата на кредита;
    - 4) лихвата се плаща не по-рядко от веднъж на всеки 12 месеца и първото плащане на лихвата се прави не по-късно от шест месеца след началната дата на кредита;
    - 5) максималната среднопретеглена продължителност на срока на погасяване не надхвърля девет години.
  - г) Лихвите, дължими след началната дата на кредита, не се капитализират.
4. ОПРЕДЕЛЯНЕ НА РТЛП
- Приложимите РТЛП за официална финансова подкрепа, предоставена в съответствие с разпоредбите на настоящата отраслова договореност, се определят чрез използване на следните основни ставки и маржове:

▼ M3

Срок на погасяване (години)	Нови атомни електроцентрали ⁽¹⁾		Всички други договори ⁽²⁾	
	Основна ставка (държавни ценни книжа)	Марж (основни пунктове)	Основна ставка (държавни ценни книжа)	Марж (основни пунктове)
< 11	Съответен РТЛП в съответствие с член 20 от Споразумението			
11 до 12	7 години	100	7 години	100
13	8 години	120	7 години	120
14	9 години	120	8 години	120
15	9 години	120	8 години	120
16	10 години	125	9 години	120
17	10 години	130	9 години	120
18	10 години	130	10 години	120

⁽¹⁾ Прилага се член 1, буква а), точка 1).

⁽²⁾ Прилага се член 1, буква а), точки 2) — 4).

5. ДОПУСТИМИ ВАЛУТИ

Валутите, които са допустими за официална финансова подкрепа, са напълно конвертируемите и тези, за които има налични данни по отношение на определяне на минималните лихвени проценти, посочени в член 4 от настоящата отраслова договореност и член 20 от Споразумението за срокове на погасяване под 11 години.

6. ОФИЦИАЛНА ПОДКРЕПА ЗА ЯДРЕНО ГОРИВО И УСЛУГИ, СВЪРЗАНИ С ЯДРЕНОТО ГОРИВО

Без да се засягат разпоредбите по член 7 от настоящата отраслова договореност, участниците не предоставят безплатно ядрено гориво или услуги.

7. ПОМОЩ

Участниците не предоставят подкрепа под формата на помощ.

ГЛАВА III

ПРОЦЕДУРИ

8. ПРЕДВАРИТЕЛНО УВЕДОМЛЕНИЕ

а) Участникът представя предварително уведомление в съответствие с член 48 от Споразумението поне десет календарни дни преди поемане на ангажимент, ако възнамерява да предостави подкрепа в съответствие с разпоредбите на настоящата отраслова договореност.

б) Ако участникът, предоставил уведомление, възнамерява да предостави подкрепа със срок на погасяване над 15 години и/или в съответствие с член 3, буква в) от настоящата отраслова договореност, той следва да изчака още десет календарни дни, ако друг участник поиска обсъждане през първоначалните десет календарни дни.

в) Участникът уведомява всички останали участници за своето окончателно решение след обсъждане с цел улеснение на преразглеждането на натрупания опит.

ГЛАВА IV

ПРЕРАЗГЛЕЖДАНЕ

9. БЪДЕЩИ ДЕЙСТВИЯ

Участниците се договарят да разгледат следните въпроси:

▼ M3

- а) режим на минимални плаващи лихвени проценти;
- б) максимален размер на официалната подкрепа за местни разходи.

10. ПРЕРАЗГЛЕЖДАНЕ И МОНИТОРИНГ

Участниците редовно преразглеждат разпоредбите на настоящата отраслова договореност и най-късно до края на 2017 г.

▼ M3

ПРИЛОЖЕНИЕ III

**ОТРАСЛОВА ДОГОВОРЕНОСТ ОТНОСНО ЕКСПОРТНИТЕ
КРЕДИТИ ЗА ГРАЖДАНСКИ ВЪЗДУХОПЛАВАТЕЛНИ СРЕДСТВА**

ЧАСТ I

ОБЩИ РАЗПОРЕДБИ

1. ЦЕЛ

- а) Целта на настоящата отраслова договореност е да осигури рамка за предвидимо, последователно и прозрачно използване на официално подкрепяните експортни кредити за продажба и лизинг на въздухоплавателни средства и други стоки и услуги, посочени в член 4, буква а) по-долу. С тази отраслова договореност се цели да се благоприятства равнопоставеността на тези експортни кредити с оглед насърчаване на конкуренцията между износителите въз основа на качеството и цената на изнасяните стоки и услуги, а не въз основа на най-благоприятните финансови условия за предоставяне на финансова подкрепа.
- б) Настоящата отраслова договореност определя най-благоприятните условия, при които могат да бъдат предоставени официално подкрепяни експортни кредити.
- в) За тази цел настоящата отраслова договореност цели да установи балансирано равновесие, което на всички пазари:
- 1) уеднаквява финансовите конкурентни условия на участниците;
  - 2) неутрализира влиянието на официалната подкрепа сред участниците като критерий при избора между конкурентни стоки и услуги, посочени в член 4, буква а) по-долу; и
  - 3) избягва изкривяване на конкуренцията сред участниците в настоящата отраслова договореност и други източници на финансиране.
- г) Участниците в настоящата отраслова договореност („участниците“) отчитат, че разпоредбите, включени в отрасловата договореност, са разработени единствено за целите на настоящата отраслова договореност и тези разпоредби не засягат други части на Споразумението относно официално подкрепяните експортни кредити („Споразумението“) и тяхното изменение.

2. СТАТУТ

Настоящата отраслова договореност няма задължителен характер („джентълменско споразумение“) за участниците и представлява приложение III към Споразумението; тя е неразделна част от Споразумението и следва отрасловата договореност, която влезе в сила през юли 2007 г.

3. УЧАСТИЕ

Участниците понастоящем са: Австралия, Бразилия, Канада, Европейският съюз, Япония, Корея, Нова Зеландия, Норвегия, Швейцария и Съединените щати. Всички неучастници могат да станат участници в съответствие с процедурите, установени в допълнение I.

4. ПРИЛОЖНО ПОЛЕ

- а) Настоящата отраслова договореност се прилага по отношение на всяка официална подкрепа, предоставена от правителство или от негово името и която има срок на погасяване от две или повече години, за износ на:
- 1) нови граждански въздухоплавателни средства и монтирани на тях двигатели, включително оборудване, монтирано от купувача;

▼ M3

- 2) използвани, трансформирани и ремонтирани граждански въздухоплавателни средства и двигатели, монтирани на тях, включително във всеки един случай оборудването, монтирано от купувача;
  - 3) резервни двигатели;
  - 4) резервни части за граждански въздухоплавателни средства и двигатели;
  - 5) договори за поддръжка и обслужване на граждански въздухоплавателни средства и двигатели;
  - 6) трансформация, основни изменения и ремонт на граждански въздухоплавателни средства;
  - 7) комплекти за двигатели.
- б) Официалната подкрепа може да се предоставя под различни форми:
- 1) гаранция или застраховка на експортен кредит (обикновена гаранция);
  - 2) официална финансова подкрепа:
    - пряко кредитиране/ финансиране и рефинансиране, или
    - подкрепа за плащане на лихви;
 комбинация от горепосочените.
- в) Настоящата отраслова договореност не се прилага по отношение на официалната подкрепа за:
- 1) износ на нови или употребявани военни въздухоплавателни средства и свързаните с тях стоки и услуги, изброени в буква а) по-горе, включително и при използването им за военни цели,
  - 2) нови или употребявани летателни симулатори.
5. ИНФОРМАЦИЯ, ДОСТЪПНА ЗА НЕУЧАСТНИЦИ

Въз основа на принципа на реципрочност всеки участник отговаря на искане от неучастник в конкурентна ситуация, свързано с финансовите условия, предлагани за неговата официална подкрепа, по същия начин, по който би отговорил на искане от участник.

6. ПОДКРЕПА ПОД ФОРМАТА НА ПОМОЩ

Участниците не предоставят подкрепа под формата на помощ, като се изключат случаите за хуманитарни цели посредством процедурата за обща линия за поведение.

7. ДЕЙСТВИЯ ЗА ИЗБЯГВАНЕ ИЛИ СВЕЖДАНЕ НА ЗАГУБИТЕ ДО МИНИМУМ

Настоящата отраслова договореност не изключва възможността участниците да договорят по-малко ограничаващи финансови условия от предвидените в настоящата отраслова договореност, ако това действие е извършено след влизането в сила на споразумението за експортен кредит и придружаващите го документи и се извършва единствено с намерението да се избегнат или сведат до минимум загубите, произтичащи от събития, които могат да породят основание за неплащане или предявяване на претенции. Участникът уведомява всички други участници и секретариата на ОИСП („секретариата“) в срок до 20 работни дни след постигане на споразумение между участника и купувача/кредитополучателя за изменените финансови условия. Уведомлението съдържа информация, включително и обосновка, за новите финансови условия, като се използва формулярът за уведомление, представен в допълнение IV.

▼ M3

ЧАСТ 2

НОВИ ВЪЗДУХОПЛАВАТЕЛНИ СРЕДСТВА

ГЛАВА I

Обхват

8. НОВИ ВЪЗДУХОПЛАВАТЕЛНИ СРЕДСТВА
- а) За целите на настоящата отраслова договореност ново въздухоплавателно средство е:
- 1) въздухоплавателно средство, включително монтирано от купувача оборудване, и двигатели, монтирани на такова въздухоплавателно средство, собственост на производителя и недоставено или неизползвано по-рано за предназначението си за превоз на пътници и/или товари; и
  - 2) резервни двигатели и резервни части, когато се приемат за част от първоначалната поръчка на въздухоплавателно средство в съответствие с разпоредбите на член 20, буква а) по-долу.
- б) Независимо от разпоредбите на буква а) по-горе даден участник може да подкрепи условия, целесъобразни за ново въздухоплавателно средство за сделки, когато с предварителното знание на този участник са били сключени междинни споразумения за финансиране, тъй като предоставянето на официална подкрепа е забавено; това забавяне не надвишава 18 месеца. В такива случаи срокът на погасяване и окончателната дата на погасяване е същата, както ако продажбата или лизингът на въздухоплавателното средство е бил(а) получил(а) официална подкрепа, считано от датата на първоначалната доставка на въздухоплавателното средство.

ГЛАВА II

Финансови условия

Финансовите условия за экспортните кредити обхващат всички разпоредби, определени в настоящата глава, които се разглеждат в тяхната цялост.

9. ДОПУСТИМИ ВАЛУТИ

Валутите, допустими за официалната финансова подкрепа, са евро, японска йена, британска лира, американски долар и други напълно конвертируеми валути, за които има налични данни за определяне на минималните лихвени проценти, посочени в допълнение III.

10. ПЪРВОНАЧАЛНА ВНОСКА И МАКСИМАЛНА ОФИЦИАЛНА ПОДКРЕПА

- а) При сделки с купувачи/кредитополучатели, класифицирани в категория 1 на риска (съгласно таблица 1 от допълнение II), участниците:
- 1) изискват минимална първоначална вноска от 20 % от нетната цена на въздухоплавателното средство към или преди началната дата на кредита;
  - 2) не предоставят официална подкрепа над 80 % от нетната цена на въздухоплавателното средство.
- б) При сделки с купувачи/кредитополучатели, класифицирани в категории 2 — 8 на риска (съгласно таблица 1 от допълнение II), участниците:
- 1) изискват минимална първоначална вноска от 15 % от нетната цена на въздухоплавателното средство към или преди началната дата на кредита;
  - 2) не предоставят официална подкрепа над 85 % от нетната цена на въздухоплавателното средство.

▼ M3

- в) Участник, който прилага член 8, буква б) по-горе, намалява максималния размер на официалната подкрепа с размера на главницата от вноските, дължими от началната дата на кредита, така, че да гарантира, че към момента на изплащането дължимата сума е същата, каквато би била при официално подкрепен експортен кредит, предоставен към момента на доставка. При такива обстоятелства преди доставка участникът трябва да е получил заявление за официална подкрепа.

11. МИНИМАЛНИ СТАВКИ НА ПРЕМИИТЕ

- а) Участниците, които предоставят официална подкрепа, прилагат към официално подкрепения размер на кредита минимална ставка на премията, която не е под нивата, заложи в допълнение II.
- б) Участниците използват при необходимост договорения модел за преобразуване на ставките на премията за преобразуване между годишния спред, изчислен за неизплатената сума на официалната подкрепа, и единичните авансови ставки на премията, изчислени върху първоначалната сума на официална подкрепа.

12. МАКСИМАЛЕН СРОК НА ПОГАСЯВАНЕ

- а) За всички нови въздухоплавателни средства максималният срок на погасяване е 12 години.
- б) В изключителни случаи и след предварително уведомление се дава разрешение за максимален срок на погасяване до 15 години. В този случай се прилага допълнителна премия от 35 % към минималните ставки на премията, изчислени в съответствие с допълнение II.
- в) Не се допуска удължаване на срока на погасяване посредством споделяне на права върху обезпечението на база *pari passu* с търговски кредитори за официално подкрепения експортен кредит.

13. ПОГАСЯВАНЕ НА ГЛАВНИЦАТА И ПЛАЩАНЕ НА ЛИХВИТЕ

- а) Участниците прилагат график за погасяване на главницата и плащане на лихвите, посочени в точка 1) или 2) по-долу.
- 1) Комбинираното изплащане на главницата и лихвите е на равни вноски:
- вноските се плащат не по-рядко от веднъж на всеки три месеца и първата вноска се прави не по-късно от три месеца след началната дата на кредита;
  - като друг вариант и след предварително уведомление вноските се плащат на всеки шест месеца, а първата вноска се плаща не по-късно от шест месеца след началната дата на кредита. В този случай се прилага допълнителна премия от 15 % към минималните ставки на премията, изчислени в съответствие с допълнение II;
  - при сделка с плаващ лихвен процент сроковете за амортизация на главницата се определят за целия срок не по-късно от пет работни дни преди датата на изплащане въз основа на плаващата ставка или лихвения суап към съответния момент.
- 2) Главницата се погасява на равни вноски, като лихвата е дължима върху намаляващия остатък от главницата:
- вноските се плащат не по-рядко от веднъж на всеки три месеца и първата вноска се прави не по-късно от три месеца след началната дата на кредита;

▼ M3

— като друг вариант и след предварително уведомление вноските се плащат на всеки шест месеца, а първата вноска се плаща не по-късно от шест месеца след началната дата на кредита. В този случай се прилага допълнителна премия от 15 % към минималните ставки на премиите, изчислени в съответствие с допълнение II.

- б) Независимо от буква а) по-горе и след предварително уведомление погасяването на главницата може да се структурира така, че да включва окончателното плащане на всички неизплатени суми към конкретна дата. В този случай погасяването на главницата преди окончателното плащане ще бъде структурирано съгласно заложеното в буква а) по-горе въз основа на срок за амортизация, не по-дълъг от максималния срок на погасяване, разрешен за стоките и услугите, които се ползват с подкрепа.
- в) Независимо от буква а) по-горе погасяването на главницата може да бъде структурирано при по-малко благоприятни условия за длъжника.
- г) Лихвите, дължими след началната дата на кредита, не се капитализират.

14. МИНИМАЛНИ ЛИХВЕНИ ПРОЦЕНТИ

- а) Участниците, които предоставят официална финансова подкрепа, прилагат или минимален плаващ лихвен процент, или минимален фиксиран лихвен процент в съответствие с разпоредбите на допълнение III.
- б) За въздухоплавателни средства с нетна цена от поне 35 милиона USD официалната финансова подкрепа на база РТЛП се предоставя само при изключителни обстоятелства. Участник, който има намерение да предостави такава подкрепа, уведомява всички други участници поне 20 календарни дни преди окончателния ангажимент, като посочва кредитополучателя.
- в) Лихвеният процент изключва всяко плащане посредством премия, посочена в член 11 по-горе, и таксите, посочени в член 16 по-долу.

15. ПОДКРЕПА ЗА ПЛАЩАНЕ НА ЛИХВИ

Участниците, които предоставят подкрепа за плащане на лихви, изпълняват финансовите условия на настоящата отраслова договореност и изискват от банка или друга финансова институция, която е страна по сделката, свързана с подкрепата за изплащане на лихви, да участва в сделката единствено при условия, отговарящи във всяко едно отношение на финансовите условия от настоящата отраслова договореност.

16. ТАКСИ

- а) Предвид ограниченията на периода за запазване на премиите участниците, които предоставят официална подкрепа под формата на обикновена гаранция, налагат такса за запазване на премии за неизползваната част от официалната подкрепа по време на периода за запазване на премиите, както следва:
  - 1) за първите шест месеца от периода за запазване: нула основни пункта годишно;
  - 2) за вторите шест месеца от периода за запазване: 12,5 основни пункта годишно;
  - 3) за третите и последните шест месеца от периода за запазване: 25 основни пункта годишно.
- б) Участниците, които предоставят официална подкрепа под формата на директно кредитиране/финансиране, налагат следните такси:
  - 1) такса за администриране/структуриране: 25 основни пункта върху изплатената сума, дължима към момента на всяко плащане;

▼ M3

- 2) такса за запазване на ангажимент и премии: 20 основни пункта годишно върху неизползваната част от официално подкрепения експортен кредит, който следва да се изплати, по време на периода за запазване на премиите, дължима в края на периода;
- 3) административна такса: пет основни пункта годишно върху сумата на оставащата официална подкрепа, дължима в края на периода. Като друг вариант участниците могат да изберат да наложат тази такса като авансова такса върху изплатената сума към момента на всяко плащане съгласно разпоредбите на член 11, буква б) по-горе.

17. СЪФИНАНСИРАНЕ

Независимо от членове 14 и 16 по-горе при съфинансиране, при което се предоставя официална подкрепа посредством пряко кредитиране и обикновена гаранция, и когато обикновената гаранция представлява поне 35 % от официално подкрепената сума, участникът, който предоставя прякото кредитиране, прилага същите финансови условия, включително и такси, като предоставените от финансовата институция при обикновената гаранция, с цел постигане на пълна равностойност на съвкупните разходи между доставчика на обикновената гаранция и прекия кредитор. При тези обстоятелства участникът, който предоставя подкрепа, съобщава финансовите условия на подкрепата, включително такси, в съответствие с формуляра за уведомление, установен в допълнение IV.

ЧАСТ 3

ИЗПОЛЗВАНИ ВЪЗДУХОПЛАВАТЕЛНИ СРЕДСТВА, РЕЗЕРВНИ ДВИГАТЕЛИ, РЕЗЕРВНИ ЧАСТИ, ДОГОВОРИ ЗА ПОДДРЪЖКА И УСЛУГИ

ГЛАВА I

Обхват

18. ИЗПОЛЗВАНИ ВЪЗДУХОПЛАВАТЕЛНИ СРЕДСТВА И ДРУГИ СТОКИ И УСЛУГИ

Настоящата част от отрасловата договореност се прилага по отношение на използваните въздухоплавателни средства, както и по отношение на резервните двигатели, резервните части, трансформацията, основните изменения, ремонта, договорите за поддръжка и услуги заедно с нови и използвани въздухоплавателни средства и комплекти за двигатели.

ГЛАВА II

Финансови условия

Приложимите финансови условия, различни от максималния срок на погасяване, отговарят на разпоредбите на част 2 от настоящата отраслова договореност.

19. ПРОДАЖБА НА ИЗПОЛЗВАНИ ВЪЗДУХОПЛАВАТЕЛНИ СРЕДСТВА

- а) При спазване на буква б) по-долу максималният срок на погасяване за използвани въздухоплавателни средства се установява съгласно възрастта на въздухоплавателните средства, както е определено в следната таблица:

Възраст на въздухоплавателното средство (години от датата на първоначалното производство)	Максимален срок на погасяване за обезпечени с активи или суверенни сделки (години)	Максимален срок на погасяване за сделки, необезпечени с активи, или несuverенни сделки (години)
1	10	8,5
2	9	7,5
3	8	6,5

▼ M3

Възраст на въздухоплавателното средство (години от датата на първоначалното производство)	Максимален срок на погасяване за обезпечени с активи или суверенни сделки (години)	Максимален срок на погасяване за сделки, необезпечени с активи, или несуверенни сделки (години)
4	7	6
5 до 8	6	5,5
Над 8	5	5

- б) Максималният срок на погасяване за въздухоплавателно средство, което е подлежало на трансформация, при условие че сделката отговаря на всички изисквания по член 19 от допълнение II и че официалната подкрепа, ако има такава, предоставена във връзка с тази трансформация не е отпусната съгласно член 21, буква а) по-долу, се определя съгласно периода от датата на трансформацията и възрастта на въздухоплавателното средство, както е определено в следната таблица:

Максимален срок на погасяване за трансформирани въздухоплавателни средства, обезпечени с активи (години)

Период от датата на трансформацията (години)	Възраст на въздухоплавателното средство (години от датата на първоначалното производство)					
	1	2	3	4	5 до 8	Над 8
0 (Наскоро трансформирани)	10	9	8	8	8	8
1	10	9	8	7	7	7
2	—	9	8	7	6	6
3 или повече	—	—	8	7	6	5

20. РЕЗЕРВНИ ДВИГАТЕЛИ И РЕЗЕРВНИ ЧАСТИ

- а) Когато са закупени или поръчани във връзка с двигателите, които предстоят да бъдат монтирани на ново въздухоплавателно средство, официалната подкрепа за резервни двигатели може да бъде предоставена при същите условия, както за въздухоплавателното средство.
- б) Когато са закупени с ново въздухоплавателно средство, официалната подкрепа за резервни части може да бъде предоставена при същите условия, както за въздухоплавателното средство с максимум 5 % от нетната цена на новото въздухоплавателно средство и монтираните двигатели; буква г) по-долу се прилага по отношение на официалната подкрепа за резервни части над тези 5 %.
- в) Когато резервните двигатели не са закупени с нови въздухоплавателни средства, максималният срок на погасяване е осем години. При резервни двигатели с единична стойност от 10 милиона USD или повече, при условие че сделката отговаря на всички изисквания по член 19 от допълнение II, срокът на погасяване може да се увеличи на 10 години.
- г) Когато други резервни части не са закупени с нови въздухоплавателни средства, максималният срок на погасяване е:
- 1) пет години за договор на стойност от 5 милиона USD или повече;
  - 2) две години за договор под 5 милиона USD.

▼ **M3****21. ДОГОВОРИ ЗА ТРАНСФОРМАЦИЯ/ОСНОВНО ИЗМЕНЕНИЕ/РЕМОНТ**

а) Ако сделката за трансформацията:

1) е на стойност 5 млн. USD или повече и

— отговаря на всички изисквания по член 19 от допълнение II, участникът може да предложи официална подкрепа със срок на погасяване до осем години,

— не отговаря на всички изисквания по член 19 от допълнение II, участникът може да предложи официална подкрепа със срок на погасяване до пет години;

2) е на стойност под 5 млн. USD, участникът може да предложи официална подкрепа със срок на погасяване до две години.

б) Ако сделката е за основно изменение или ремонт, участникът може да предложи официална подкрепа със срок на погасяване до:

1) пет години за договор на стойност от 5 милиона USD или повече;

2) две години за договор на стойност под 5 милиона USD.

22. ДОГОВОРИ ЗА ПОДДРЪЖКА И УСЛУГИ

Участниците могат да предложат официална подкрепа със срок на погасяване до три години.

23. КОМПЛЕКТИ ЗА ДВИГАТЕЛИ

Участниците могат да предложат официална подкрепа със срок на погасяване до пет години.

ЧАСТ 4**ПРОЦЕДУРИ ЗА ПРОЗРАЧНОСТ**

Всички съобщения между определените във всяка държава участник звена за контакт се осъществяват чрез средства за съобщения в реално време, например системата за електронен достъп до информацията на ОИСП (OLIS). Освен ако е договорено друго, цялата информация, обменяна съгласно настоящата част от отрасловата договореност, се третира от всички участници като поверителна.

Раздел 1**Изисквания към информацията****24. ИНФОРМАЦИЯ ОТНОСНО ОФИЦИАЛНАТА ПОДКРЕПА**

а) В рамките на един месец, считано от датата на окончателния ангажимент, участникът представя информацията, изисквана съгласно допълнение IV, на всички останали участници с копие до секретариата.

б) С цел установяване на маржов показател в съответствие с допълнение III, член 8, буква б), информацията относно маржовете на обикновените гаранции, както е посочено в допълнение III, член 8, букви в) и г), се представя пред секретариата не по-късно от пет дни след края на всеки месец.

Раздел 2**Обмен на информация****25. ИСКАНИЯ ЗА ИНФОРМАЦИЯ**

а) Участник може да поиска от друг участник информация относно използването на неговите официално подкрепяни експортни кредити за продажбата или лизинга на въздухоплавателни средства, които попадат в обхвата на настоящата отраслова договореност.

▼ M3

- б) Всеки участник, от когото е поискана официална подкрепа, може да отправи искане за сведения към друг участник, като посочи най-благоприятните условия за кредит, които би бил готов да предостави.
  - в) Запитаният участник отговаря в срок до седем календарни дни и предоставя колкото е възможно повече реципрочна информация. В отговора участникът посочва по възможно най-точен начин решението, което вероятно ще вземе. При необходимост допълва отговора си във възможно най-кратък срок.
  - г) Копие от всички искания и отговори се изпраща до секретариата.
26. ПРЕКИ КОНСУЛТАЦИИ
- а) В конкурентна ситуация участник може да поиска преки консултации с един или повече участници.
  - б) Всеки участник дава ход на тези искания в срок до десет работни дни.
  - в) Консултациите се провеждат възможно най-скоро след изтичане на периода от десет работни дни.
  - г) Председателят на участниците координира със секретариата всякакви необходими последващи действия. Секретариатът незабавно съобщава резултата от консултацията пред всички участници.

27. СПЕЦИАЛНИ КОНСУЛТАЦИИ

- а) Участник (участникът, отправил уведомлението), който има достатъчно основания да счита, че финансовите условия, предлагани от друг участник (участникът, представящ отговора), са по-благоприятни от предвидените в отрасловата договореност, уведомява секретариата. Секретариатът незабавно оповестява тази информация пред участника, представящ отговора.
- б) Участникът, представящ отговора, пояснява финансовите условия на въпросната официална подкрепа в срок до пет работни дни след като секретариатът оповести информацията.
- в) След като участникът, представящ отговора, предостави пояснение, участникът, представил уведомлението, може да поиска от секретариата да организира специална консултативна среща с участника, представящ отговора, в срок до пет работни дни за обсъждане на въпроса.
- г) Участникът, представил отговора, изчаква резултата от обсъждането, който се определя в деня на въпросното обсъждане, преди да продължи със сделката.

Раздел 3

Обща линия за поведение

28. ПРОЦЕДУРИ ЗА ОБЩИ ЛИНИИ ЗА ПОВЕДЕНИЕ И ПРЕДСТАВЯНЕТО ИМ
- а) Предложенията за общи линии за поведение се изпращат единствено до секретариата. Самоличността на автора не се разкрива в регистъра на общите линии за поведение на OLIS. При поискване секретариатът може обаче да разкрие устно пред съответния участник самоличността на автора. Секретариатът регистрира писмено тези искания.
  - б) На предложението за обща линия за поведение се поставя дата и се представя, както следва:
    - 1) референтен номер, последван от „Обща линия за поведение“;

▼ M3

- 2) име на държавата вносител и купувача/кредитополучателя;
- 3) наименование или описание, възможно най-точни, на сделката, за да бъде ясно идентифицирана;
- 4) предложение за обща линия за поведение за най-благоприятните условия за подкрепа;
- 5) националност и имена на известните конкуриращите се оференти;
- 6) дата на приключване на тържната процедура, както и номера на търга, ако е известен;
- 7) друга важна информация, включително причини за предлагане на общата линия за поведение и ако е целесъобразно, специални обстоятелства.

29. ОТГОВОРИ НА ПРЕДЛОЖЕНИЯТА ЗА ОБЩА ЛИНИЯ ЗА ПОВЕДЕНИЕ

- а) Отговорите се изпращат в срок до 20 календарни дни, но участниците се насърчават да отговорят на предложения за обща линия за поведение възможно най-бързо.
- б) В отговора си участниците могат да приемат предложението, да го отхвърлят, да поискат допълнително информация, да предложат промяна в общата линия за поведение или да внесат алтернативно предложение за обща линия за поведение.
- в) Счита се, че даден участник, който не представи становището си или заяви, че няма позиция по въпроса, е приел предложението за обща линия за поведение.

30. ПРИЕМАНЕ НА ОБЩАТА ЛИНИЯ ЗА ПОВЕДЕНИЕ

- а) При изтичане на срока от 20 календарни дни секретариатът информира всички участници за статуса на предложението за обща линия за поведение. Ако не всички участници са го приели, но никой не го е отхвърлил, предложението остава отворено за нов срок от осем календарни дни.
- б) При изтичане на този нов срок всеки участник, който не е отхвърлил изрично предложението за обща линия за поведение, се счита, че е приел тази обща линия за поведение. Всеки участник обаче, включително инициаторът на първоначалното предложение, може да приложи към приемането на общата линия за поведение условието за изрично приемане на тази позиция от един или няколко участници.
- в) Ако участник не приема един или няколко елемента от общата линия за поведение, той имплицитно приема всички останали елементи от нея.

31. НЕСЪГЛАСИЕ ПО ОБЩА ЛИНИЯ ЗА ПОВЕДЕНИЕ

- а) Ако авторът на първоначалното предложение и участник, който е предложил промяна на това предложение или е внесъл алтернативно предложение, не могат да постигнат съгласие за обща линия за поведение в допълнителния срок от осем календарни дни, както е посочено в член 30 по-горе, той може да бъде удължен по взаимно съгласие. Секретариатът информира всички участници за това удължаване.
- б) Общата линия за поведение, която не се приема, може да бъде преразгледана, като се следват описаните в членове 28 — 30 по-горе процедури. При тези обстоятелства участниците не са обвързани с първоначалното си решение.

32. ДАТА, НА КОЯТО ОБЩАТА ЛИНИЯ ЗА ПОВЕДЕНИЕ ВЛИЗА В СИЛА

Секретариатът информира всички участници за датата на влизане в сила или за оттеглянето на общата линия за поведение; договорената обща линия за поведение влиза в сила три календарни дни след като е била оповестена по този начин.

▼ M3**33. ВАЛИДНОСТ НА ОБЩАТА ЛИНИЯ ЗА ПОВЕДЕНИЕ**

- а) Освен ако е договорено друго, след съгласуване общата линия за поведение остава валидна в продължение на две години след датата на влизането ѝ в сила, освен когато секретариатът е информиран, че тя не представлява повече интерес и че всички участници са съгласни с това.
- б) Ако участник поиска удължаване в срок до 14 календарни дни от първоначалната дата на изтичането на срока и при липсата на несъгласие, общата линия за поведение остава валидна за още две години. Посредством същата процедура могат да се договорят допълнителни удължавания.
- в) Секретариатът следи за статуса на общите линии за поведение и надлежно информира за това участниците, като осъвременява в системата OLIS „Статус на валидните общи линии за поведение“. Съответно секретариатът публикува, наред с другото, на всеки три месеца списък с общите линии за поведение, чийто срок изтича през следващото тримесечие.
- г) По искане на неучастник, който произвежда конкурентни въздухоплавателни средства, секретариатът представя валидните общи линии за поведение пред въпросния неучастник.

Раздел 4**Приравняване на условията****34. ПРИРАВНЯВАНЕ НА УСЛОВИЯТА**

- а) Предвид международните задължения на даден участник той може да се съобрази с финансовите условия на официалната подкрепа, предложена от неучастник.
- б) При приравняване по отношение на неотговарящи условия, предлагани от неучастник:
  - 1) участникът, който извършва приравняването на условията, полага всички усилия да провери тези условия;
  - 2) участникът, който извършва приравняването на условията, уведомява секретариата и всички други участници за естеството и резултатите от тези усилия, както и за условията, които възнамерява да подкрепи, поне десет календарни дни преди поемане на ангажимент;
  - 3) ако конкурентен участник поиска обсъждане през този период от десет календарни дни, участникът, който извършва приравняването на условията, изчаква още десет календарни дни, преди да поеме ангажимента при тези условия.
- в) Ако участникът, който извършва приравняването на условията, измени или оттегли своето намерение да подкрепи условията, за които е изпратено уведомление, той информира незабавно всички останали участници за това.

ЧАСТ 5**МОНИТОРИНГ И ПРЕРАЗГЛЕЖДАНЕ****35. МОНИТОРИНГ**

- а) Секретариатът упражнява мониторинг върху изпълнението на настоящата отраслова договореност и се отчита пред участниците ежегодно.
- б) Всяка сделка, която се приема за допустима съгласно член 39, буква а), подлежи на докладване в съответствие с разпоредбите на член 24, буква а) и допълнение IV.

▼ M3

в) Всяка сделка, която се приема за допустима съгласно член 39, буква б), подлежи на докладване в съответствие с разпоредбите на член 24, буква а) и допълнение IV, като освен това:

- 1) участникът, който докладва, посочва връзката между съответната сделка и преходния списък;
- 2) преходните списъци подлежат на мониторинг на всяко шестмесечие; за тази цел секретариатът се среща с всеки участник с оглед на:
  - мониторинг върху броя потвърдени поръчки, регистрирани в преходните списъци, които са доставени,
  - актуализиране за годината, следваща графика за доставките за сделките, регистрирани в преходните списъци,
  - идентифициране на поръчки, регистрирани в преходните списъци, които не са били или няма да бъдат доставени по някаква причина на купувача, посочен в тези преходни списъци. Всяка такава поръчка се заличава от преходния списък и не се разпределя по какъвто и да е начин на друг купувач.

36. ПРЕРАЗГЛЕЖДАНЕ

Участниците преразглеждат процедурите и разпоредбите в настоящата отраслова договореност съгласно критериите и сроковете, определени в букви а) и б) по-долу.

- а) Участниците се ангажират с преразглеждането на настоящата отраслова договореност, както следва:
  - 1) през 2019 календарна година, а след това — на всеки четири години, като при всяко положение се представя тримесечно предварително уведомление от страна на секретариата;
  - 2) по искане на даден участник след надлежна консултация, при условие че секретариатът е представил тримесечно предварително уведомление и участникът, който е представил искането, предоставя писмено обяснение на причината и целите на преразглеждането, както и резюме на обсъжданията, които предхождат искането;
  - 3) условията за актуализиране на минималните ставки на премиите и минималните лихвени проценти са определени съответно в допълнения II и III;
  - 4) таксите, установени в член 16, са част от преразглеждането.
- б) При преразглеждането по буква а), точка 1) по-горе се разглеждат:
  - 1) степента, до която целите на настоящата отраслова договореност, заложи в член 1 по-горе, са постигнати и всякакъв друг въпрос, който даден участник може да поиска да повдигне за обсъждане;
  - 2) с оглед на елементите в буква б), точка 1) по-горе — дали са обосновани измененията на даден аспект от настоящата отраслова договореност.
- в) Като се отчита значимостта на процеса на преразглеждане, за да се гарантира, че условията на настоящата отраслова договореност продължават да отговарят на нуждите на участниците, всеки участник си запазва правото да се оттегли от настоящата отраслова договореност в съответствие с член 40 по-долу.

▼ **M3****37. БЪДЕЩИ ДЕЙСТВИЯ**

Ще се обърне внимание на:

- а) практиките на проучващите участници при предоставяне на официална подкрепа преди началната дата на кредита;
- б) разпоредбите, приложими по отношение на непреките кредити;
- в) удължаване на максималните срокове на погасяване по член 19 за използвани въздухоплавателни средства, които са преминали значителен ремонт преди продажба;
- г) удължаване на максималните срокове на погасяване по член 21 за по-големи договорни суми;
- д) разпоредбите, приложими по отношение на „ремонта“ (член 21) и „услугите“ (член 22);
- е) процеса за допустимост съгласно Конвенцията от Кейптаун;
- ж) определението на „заинтересован участник“.

ЧАСТ 6**ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ****38. ВЛИЗАНЕ В СИЛА**

Датата на влизане в сила на настоящата отраслова договореност е 1 февруари 2011 г.

39. ПРЕХОДНИ РАЗПОРЕДБИ

Независимо от член 38 по-горе участниците могат да предоставят официална подкрепа при следните условия по-долу:

- а) участниците могат да предоставят официална подкрепа при условията, заложиени в отрасловата договореност за въздухоплавателните средства, която е в сила от 1 юли 2007 г. („Договореността от 2007 г.“), ако са спазени следните условия:
  - 1) стоките и услугите са предмет на потвърден договор, сключен не по-късно от 31 декември 2010 г.;
  - 2) стоките и услугите са доставени физически не по-късно от 31 декември 2012 г. за въздухоплавателни средства от категория 1 по Договореността от 2007 г. и 31 декември 2013 г. — за въздухоплавателни средства от категории 2 и 3 от Договореността от 2007 г.;
  - 3) за окончателен ангажимент, за който е представено уведомление, се налага такса от 20 основни пункта годишно от ангажимента, считано от датата на окончателния ангажимент или 31 януари 2011 г., в зависимост от това коя от двете дати е по-ранна (въздухоплавателни средства от категория 1 по Договореността от 2007 г.)/30 юни 2011 г. (въздухоплавателни средства от категория 2 и 3 по Договореността от 2007 г.), до доставката на въздухоплавателните средства. Тази такса за ангажимент замества таксите, определени в член 17, букви а) и б), точка 2) от Договореността от 2007 г. Тази такса за ангажимент се начислява в допълнение към минималната начислена премия.
- б) Участниците могат да предоставят официална подкрепа при условията, приложими преди датата на влизане в сила на настоящата отраслова договореност, ако са изпълнени следните условия:
  - 1) стоките и услугите са предмет на потвърден договор, сключен не по-късно от 31 декември 2010 г.;
  - 2) такава официална подкрепа е ограничена до доставки на 69 въздухоплавателни средства от категория 1 по Договореността от 2007 г. и 92 въздухоплавателни средства от категория 2 от Договореността за 2007 г. за участник;

▼ M3

3) за да се възползват от условията, заложи в настоящия параграф, въздухоплавателните средства по буква б), точка 2) по-горе се вписват в списъците (наричани по-долу за краткост „преходни списъци“), които подлежат да уведомяване от участниците пред секретариата преди влизането в сила на настоящата отраслова договореност. Тези преходни списъци включват:

- модели и брой на въздухоплавателните средства,
- предвидени дати на доставка,
- идентичност на купувачите,
- приложимия режим (отрасловата договореност за въздухоплавателни средства в сила преди Договореността от 2007 г. или Договореността от 2007 г.);

4) информацията по първо, второ и четвърто тире по-горе се обменя с всички участници; информацията по трето тире се управлява изключително от секретариата и председателя;

5) за всяко въздухоплавателно средство от преходните списъци:

- ако официалната подкрепа е предоставяна съгласно отрасловата договореност за въздухоплавателни средства в сила преди Договореността от 2007 г., таксата за ангажимента от 35 основни пункта годишно се начислява от датата на окончателния ангажимент или 31 март 2011 г., в зависимост от това коя от двете е по-ранна, до доставката на въздухоплавателното средство. Освен това начислената минимална премия е не по-малко от 3 % на авансова база,

- ако официалната подкрепа е предоставяна съгласно Договореността от 2007 г., таксата за ангажимента от 20 основни пункта годишно се начислява от датата на окончателния ангажимент или 30 юни 2011 г., в зависимост от това коя от двете е по-ранна, до доставката на въздухоплавателното средство,

- таксата за ангажимент, посочена в двете тирета по-горе, замества таксите, определени в член 17, букви а) и б), точка 2) от Договореността от 2007 г. Тази такса за ангажимент се начислява в допълнение към минималната начислена премия;

б) участниците могат да предоставят официално подкрепяни експортни кредити при условията, определени в отрасловата договореност за въздухоплавателните средства в сила преди Договореността от 2007 г., единствено по отношение на доставки на въздухоплавателни средства, предвидени за 31 декември 2010 г. или преди това в съответствие с потвърдени договори, сключени не по-късно от 30 април 2007 г. и съобщени на секретариата не по-късно от 30 юни 2007 г.

в) Прилагането на настоящия член подлежи на мониторинг в съответствие с член 35, букви б) и в).

40. ОТТЕГЛЯНЕ

Всеки участник може да се оттегли от отрасловата договореност чрез уведомяване на секретариата в писмена форма посредством съобщение в реално време, например чрез системата OLIS. Оттеглянето влиза в сила шест месеца след получаване на уведомлението от секретариата. Оттеглянето не засяга споразуменията, постигнати по отделни сделки, сключени преди влизането в сила на оттеглянето.

▼ M3*Допълнение I***Участие в отрасловата договореност за въздухоплавателните средства**

1. Участниците насърчават неучастниците да развият капацитета си за производство на граждански въздухоплавателни средства с цел прилагане на разпоредбите на настоящата отраслова договореност. В тази връзка участниците приканват неучастниците да започнат обсъждане на условията за присъединяване към Договореността.
2. Секретариатът следва да гарантира, че неучастник, който проявява интерес към участие в настоящата отраслова договореност, получава пълната информация относно условията, свързани с присъединяването към тази отраслова договореност.
3. След това неучастникът ще бъде поканен от участниците да се присъедини към дейностите по настоящата отраслова договореност и да присъства в качеството си на наблюдател на съответните заседания. Такава покана ще важи за максимум две години и може да бъде подновена веднъж за още две години. През този период неучастникът ще бъде поканен да представи обзор на своята система за експортни кредити, и по-специално за износ на граждански въздухоплавателни средства.
4. В края на този период неучастникът посочва дали иска да стане участник в настоящата отраслова договореност и да следва нейните принципи. В случай на потвърждение неучастникът дава своя годишна вноска за покриване на разходите, свързани с прилагането на настоящата отраслова договореност.
5. Заинтересованият неучастник се счита за участник 30 работни дни след потвърдението, посочено в член 4 от настоящото допълнение.

▼ M3

Допълнение II

Минимални ставки на премиите

В настоящото допълнение са определени процедурите, които следва да се използват за определяне на цените във връзка с официалната подкрепа за сделка, която подлежи на тази отраслова договореност. В раздел 1 са посочени процедурите за класификация на риска; в раздел 2 са посочени минималните ставки на премиите, които се начисляват за нови и използвани въздухоплавателни средства. В раздел 3 са посочени минималните ставки на премиите, начислявани за резервни двигатели, резервни части, трансформация/основно изменение/ремонт, договори за поддръжка и услуги и комплекти за двигатели.

РАЗДЕЛ 1

Процедури за класификация на риска

1. Участниците са се договорили за списък с класификации на риска („списъка“) за купувачи/кредитополучатели; тези класификации на риска отразяват първостепенния необезпечен кредитен рейтинг на длъжници/кредитополучатели, като се използва обща скала на рейтинги, като тази на една от АКР.
2. Класификациите на риска ще бъдат изготвени от експерти, определени от участниците, в зависимост от категориите на риска, посочени в таблица 1 от настоящото допълнение.
3. Списъкът е със задължителен характер във всеки един етап от сделката (например кампания и доставка), като се спазват разпоредбите на член 15 от настоящото допълнение.

I. СЪСТАВЯНЕ НА СПИСЪКА С КЛАСИФИКАЦИИ НА РИСКА

4. Списъкът се разработва и договаря между участниците преди влизането в сила на настоящата отраслова договореност; поддържа се от секретариата и се представя на разположение на всички участници при условия на поверителност.
5. При поискване секретариатът може при условия на поверителност да информира неучастник, който произвежда въздухоплавателни средства, за класификацията на риска на купувач/кредитополучател. В този случай секретариатът информира всички участници за искането. Неучастник може по всяко време да предложи допълнения на списъка пред секретариата. Неучастник, който предлага допълнение към списъка, може да участва в процедурата за класифициране на риска, както ако беше заинтересован участник.

II. АКТУАЛИЗИРАНЕ НА СПИСЪКА С КЛАСИФИКАЦИИ НА РИСКА

6. Съгласно разпоредбите на член 15 от настоящото допълнение списъкът подлежи на актуализиране при *ad hoc* обстоятелства, в случай че участник сигнализира под каквато и да е форма за намерението си да прилага друга класификация на риска, различна от списъка, или участник има нужда от класификация на риска за купувач/кредитополучател, който все още не е включен в списъка ⁽¹⁾ ⁽²⁾.
7. Преди всяко използване на алтернативна или нова класификация на риска всеки участник изпраща искане до секретариата за актуализиране на списъка въз основа на алтернативната или новата класификация на риска. Секретариатът разпространява това искане сред всички участници в срок до два работни дни, без да разкрива идентичността на участника, който е представил искането.

⁽¹⁾ Когато предложеният рейтинг на риска на купувач/кредитополучател превишава рейтинга на риска на приемащия суверен, се представя обяснение.

⁽²⁾ При сделка на стойност на експортния договор под 5 милиона USD участникът, който не желае да следва процедурата за класификация на риска, установена в членове 6 — 8 от настоящото допълнение, прилага класификация на риска „8“ за купувач/кредитополучател, ангажиран в сделката, и уведомява за сделката съгласно член 24, буква а) от настоящата отраслова договореност.

▼ M3

8. В срок до десет работни дни ⁽¹⁾ заинтересованите участници имат право да изразят съгласието си или да възразят срещу предложената промяна на списъка; липсата на отговор в рамките на този период се приема за съгласие с предложението. Ако в края на десетдневния срок не е представено възражение срещу проекта, предложената промяна в списъка се приема за одобрена. Секретариатът ще промени списъка по този начин и ще изпрати съобщение по OLIS в срок до пет работни дни; преразгледаният списък е със задължителен характер от датата на съобщението.

III. УРЕЖДАНЕ НА СПОРОВЕ

9. При възражение срещу предложена класификация на риска заинтересованите участници полагат всички възможни усилия на експертно равнище да постигнат споразумение относно класификацията на риска в рамките на допълнителен период от десет работни дни след уведомлението за несъгласието. Следва да се използват всички средства, необходими за уреждане на спора, при необходимост със съдействието на секретариата (например конферентни разговори или преки консултации). Ако заинтересованите участници постигнат съгласие по отношение на класификацията на риска в рамките на този срок от десет работни дни, те информират секретариата за резултата, при което секретариатът актуализира съответно списъка и изпраща съобщение по OLIS през следващите пет работни дни. Измененият списък е със задължителен характер от датата на това съобщение.
10. В случай че спорът не бъде решен на експертно равнище в рамките на десет работни дни, въпросът ще бъде отнесен до участниците, които да вземат решение за целесъобразната класификация на риска в срок от не повече от пет работни дни.
11. При липса на окончателно споразумение участник може да се обърне към АКР за определяне на класификацията на риска на купувача/кредитополучателя. В такива случаи председателят на участниците се обръща със съобщение от името на участниците към купувача/кредитополучателя в срок до десет работни дни. В съобщението се включват референтните условия за обсъждане на оценката на риска според договореното между участниците. Изготвената в резултат на това класификация на риска ще бъде вписана в списъка и ще бъде със задължителен характер незабавно след изпращане от страна на секретариата на съобщение по OLIS с цел финализиране на процедурата за актуализация в срок до пет работни дни.
12. Освен ако е договорено друго, разходите за използването на услугите на АКР се поемат от заинтересования купувач/кредитополучател.
13. По време на процедурите, предвидени в членове 9 — 11 от настоящото допълнение, действащата класификация на риска (когато е налична в списъка) остава приложима.

IV. СРОК НА ВАЛИДНОСТ НА КЛАСИФИКАЦИИТЕ

14. Валидните класификации на риска са действащите класификации на риска съгласно записаното в списъка, поддържан от секретариата; показателите и ангажиментите за ставките на премиите отговарят единствено на тези класификации на риска.
15. Класификациите на риска имат максимален срок на валидност от 12 месеца, считано от датата, записана в списъка от секретариата за целите на предоставяне от страна на участниците на коментари и окончателни ангажименти за ставките на премиите; за конкретна сделка срокът на валидност може да се удължи с още 18 месеца при възникване на ангажимент или окончателен ангажимент и при налагане на такси за запазване на премии. Класификациите на риска могат да подлежат на преразглеждане по време на 12-месечния срок на валидност в случай на съществени промени на рисковия профил на купувача/кредитополучателя, като изменение на рейтинга, даден от АКР.

⁽¹⁾ При сделки на стойност на експортния договор под 5 милиона USD се прилага срок от пет работни дни.

▼ **M3**

16. Освен ако участникът поиска актуализация поне 20 работни дни преди края на срока на валидност на съответната класификация на риска, секретариата заличава класификацията на риска от списъка при следващата актуализация. Секретариатът разпространява това искане за актуализация сред всички участници в срок до два работни дни, без да разкрива идентичността на участника, който е представил искането, и се прилагат процедурите, определени в членове 9 — 11 от настоящото допълнение.

V. ИСКАНЕ ЗА КЛАСИФИКАЦИЯ НА РИСКА НА КУПУВАЧА/КРЕДИТОПОЛУЧАТЕЛЯ

17. Ако по време на етапа на кампания купувач/кредитополучател поиска посочване на класификацията на риска си и ако все още не присъства в списъка, купувачът/кредитополучателят може да поиска примерна класификация на риска от АКР на свои разноси. Тази класификация на риска няма да бъде включена в списъка. Тя може да се използва от участниците като основа за тяхната оценка на риска.

РАЗДЕЛ 2

Минимални ставки на премиите за нови и използвани въздухоплавателни средства

I. ИЗЧИСЛЯВАНЕ НА МИНИМАЛНИТЕ СТАВКИ НА ПРЕМИИТЕ

18. В членове 19 — 61 от настоящото допълнение са определени минималните ставки на премиите, които отговарят на класификацията на риска на купувач/кредитополучател (или ако е различен субект, първичния източник на погасяване при сделка).
19. Участниците могат да предоставят официална подкрепа в размер на минималната ставка на премиите или над нея, при условие че са изпълнени условията по-долу:
- а) сделката е обезпечена с активи, като отговаря на всички от следните критерии:
    - 1) лихва за обезпечение от първи ред за въздухоплавателни средства и двигатели или свързана с тях;
    - 2) при лизингова структура — преотстъпване и/или лихва за обезпечение от първи ред във връзка с лизинговите плащания;
    - 3) взаимносвързано неизпълнение и взаимносвързано обезпечение на всички въздухоплавателни средства и двигатели, чиито юридически и действителни собственици са едни и същи страни по предложеното финансиране, доколкото е възможно съгласно приложимия правен режим;
  - б) сделката е структурирана така, че да включва поне средства за ограничаване на риска, както е заложено в таблица 1 по-долу.

Таблица 1

Средства за ограничаване на риска

Категория на риска съгласно Договореността	Рейтинги на риска	Средства за ограничаване на риска	
		ОБЩО	от които поне „А“
1	AAA до ВВВ-	0	0
2	ВВ+ и ВВ	0	0
3	ВВ-	1	1
4	В+	2	1

▼ M3

Категория на риска съгласно Договореността	Рейтинги на риска	Средства за ограничаване на риска	
		ОБЩО	от които поне „А“
5	B	2	1
6	B-	3	2
7	CCC	4	3
8	СС до С	4	3

20. За целите на член 19 от настоящото допълнение:

- а) участниците могат да избират измежду следните средства за ограничаване на риска:

Средства за ограничаване на риска „А“:

- 1) намалено авансово равнище: всяко намаление от пет процентни пункта от авансовите равнища, посочени в член 10, букви а) и б) от настоящата отраслова договореност, се равнява на средство за ограничаване на риска „А“. В този случай участникът не предоставя официална подкрепа под каквато и да е форма над намалените авансови равнища;
- 2) линейна амортизация: погасяването на главницата на равни вноски е равно на едно средство за ограничаване на риска;
- 3) намален срок на погасяване: срокът на погасяване, който не надвишава десет години, е равен на едно средство за ограничаване на риска, независимо от разрешените максимален срок на погасяване.

Средства за ограничаване на риска „В“:

- 1) депозит за обезпечение: всеки депозит за обезпечение, равен на една тримесечна вноска по главницата и лихвите, се равнява на едно средство за ограничаване на риска. Депозитът за обезпечение може да бъде под формата на пари в брой или стендбай кредитив;
- 2) авансови лизингови плащания: лизинговите плащания в размер, равни на една тримесечна вноска по главницата и лихвите, се извършват едно тримесечие по-рано спрямо датата на погасяване;
- 3) резерви за поддръжка, които са под формата и в размер, отразяващи най-добрите практики на пазара.

- б) След предварително уведомление до едно средство за ограничаване на риска „А“ може да се замени с допълнителни 15 % върху приложимата минимална ставка на премията.

21. Минималните ставки на премията, които трябва да се начисляват за определена сделка, могат да се определят преди доставката, било при ангажмента, или при окончателния ангажмент, или в друг момент в началото на период за запазване на премията с определена продължителност. Окончателната авансова ставка на премията, годишният спред или съчетание от тях, които трябва да се прилагат към сделката, трябва да отговарят на така установената минимална ставка на премията, както и на задължителните средства за ограничаване на риска, изисквани съгласно член 19, буква б) от настоящото допълнение, към датата, на която са определени минималните ставки на премията. Тези условия се прилагат за цялата продължителност на периода за запазване на премията и могат да се преразгледат само след изтичането на този период, като в такъв случай минималните ставки на премията и задължителните средства за ограничаване на риска, изисквани съгласно Договореността, която е в сила към съответния момент, се прилагат и могат да се определят за следващ период за запазване на премията.

▼ M3

22. Съгласно член 11 от настоящата отраслова договореност приложимите минимални ставки на премиите се състоят от минимални ставки, основани на риска (RBR), към които се добавя допълнителна премия, свързана с пазара (MRS), в съответствие с членове 23 — 36 по-долу.
23. Към датата на влизане в сила на настоящата отраслова договореност RBR са:

Таблица 2

Основани на риска ставки

Категория на риска съгласно Договореността	Средове (основни пунктове)	Авансово (%)
1	89	4,98
2	98	5,49
3	116	6,52
4	133	7,49
5	151	8,53
6	168	9,51
7	185	10,50
8	194	11,03

24. Ставките RBR се актуализират на годишна база въз основа на 4-годишна плъзгаща се средна на годишната загуба при неизпълнение (LGD) на Moody's. Подходящата LGD при тази актуализация се основава на първостепенен дълг под формата на обезпечени банкови заеми и се изчислява, както следва:

Таблица 3

Изчисляване на LGD

4-годишни плъзгащи се средни	Разглеждана LGD
≥ 45 %	25 %
≥ 35 % < 45 %	23 %
≥ 30 % < 35 %	21 %
< 30 %	19 %

25. Корекционен коефициент на RBR се определя, както следва:

$$\frac{\text{Разглеждан LGD}}{19\%} = \text{Корекционен коефициент на RBR}$$

26. Корекционният коефициент на RBR се умножава с RBR, определени в таблица 2 по-горе, с цел определяне на актуализираните RBR.
27. Първият процес на актуализация ще се проведе през първото тримесечие на 2012 г. и RBR, които бъдат изготвени в резултат на това, ще влязат в сила на 15 април 2012 г.

▼ **M3**

28. RBR, които се изготвят в резултат на последващите процеси на актуализация, влизат в сила на 15 април през следващата година. След определяне на RBR, които са резултат на годишната актуализация, секретариатът уведомява незабавно всички участници за приложимите ставки и ги разпространява публично.
29. За всяка категория на риск се изчислява допълнителна премия, свързана с пазара, както следва:

$$MRS = B * [(0,5 * MCS) - RBR]$$

където:

- B е смесен коефициент, който варира от 0,7 до 0,35 в зависимост от категорията на риска съгласно таблица 4 по-долу.
  - MCS е 90-дневна плъзгаща се средна на медианите кредитни спредове на Moody's (MCS) със среден живот от 7 години.
30. Когато категориите на риска включват повече от един рейтинг на риска, спредовете се осредняват. В категория на риска 1 се използва спред ВВВ-.
31. Спредовете MCS се дисконтират с 50 %, за да се отчитат обезпеченията на активите. Дисконтираните спредове MCS впоследствие се изменят със смесен коефициент, който варира от 70 % до 35 % съгласно таблица 4 по-долу, приложен за разликата между дисконтираните спредове MCS и RBR. Не се приспадат отрицателни спредове, които са в резултат на смесването.

Таблица 4

Смесени коефициенти

Рейтинги на риска	Категория на риска съгласно Договореността	Смесен коефициент (%)
AAA	1	70
AA	1	70
A	1	70
BBB+	1	70
BBB	1	70
BBB-	1	70
BB+	2	65
BB	2	65
BB-	3	50
B+	4	45
B	5	40
B-	6	35
CCC	7	35
CC	8	35
C	8	35

32. MRS подлежи на актуализация на тримесечна база, както следва:

▼ M3

- първият процес на актуализация се извършва през първото тримесечие на 2011 г. и MCS, които бъдат изготвени в резултат на това, ще влязат в сила на 15 април 2011 г.; въпреки това до 15 април 2012 г. резултатът от актуализацията на MRS, приложим по отношение на категория на риска 1, влиза в сила единствено ако води до увеличение на тези MRS;
  - последващите процеси на актуализация се състоят през второто, третото и четвъртото тримесечие на 2011 г. (и след това), а произтичащите от това MCS влизат в сила съответно на 15 юли 2011 г., 15 октомври 2011 г. и 15 януари 2012 г. и т.н.;
  - след всяка актуализация секретариатът уведомява незабавно всички участници относно приложимите MRS и произтичащите от това минимални ставки и ги обявява публично преди датата им на влизане в сила.
33. MRS се прилагат единствено ако са положителни и надвишават 25 основни пункта.
34. Увеличението на минималните ставки на премиите в резултат на актуализация на MRS не надвишава 10 % от минималните ставки на премиите през предходното тримесечие. Минималните ставки на премиите (резултат от добавяне на основани на риска ставки и свързани с пазара допълнителни премии) не надвишават основаните на риска ставки с повече от 100 %.
35. С цел определяне на минималните ставки на премиите:
- се прилага следната формула:

$$\text{Нетна МСП} = \text{МСП} * (1 + \text{ДППСП}) * (1 + \text{ДППЧП}) * (1 + \text{ДПССОР}) * (1 - \text{СКК}) * (1 + \text{НАДП}) - \text{УСЗП}$$
  - където:
    - ДППСП представлява допълнителната премия за промяна на срока на погасяване, установена в член 12, буква б) от настоящата отраслова договореност;
    - ДППЧП представлява допълнителната премия за промяна на честотата на погасяване, установена в член 13, буква а), точки 1) и 2) от настоящата отраслова договореност;
    - ДПССОР представлява допълнителната премия за смяна на средството за ограничаване на риска, установена в член 20, буква б) от настоящото допълнение;
    - СКК представлява сконтът съгласно Конвенцията от Кейптаун, установен в член 38 от настоящото допълнение;
    - НАДП представлява необезпечената с активи допълнителна премия, установена в член 57, буква а), точка 4), член 57, буква б) и член 59, буква б) от настоящото допълнение, както е приложимо;
    - УСЗП представлява сконтът за условното застрахователно покритие, установен в член 56, буква а) от настоящото допълнение.
  - Премията може да се изплаща или авансово, или през целия жизнен цикъл на съоръжението като спредове, изразени в годишни основни пунктове, или като комбинация от авансови ставки и спредове. Авансовите ставки и спредовете се изчисляват чрез използване на модел за преобразуване на ставките на премиите (МПСР), така че премията, дължима за определена сделка, има същата нетна настояща стойност (ННС), независимо дали е дължима авансово, като спред през целия жизнен цикъл на съоръжението или като комбинация от тях. При сделки, в които преди началото на покритието са договорени или предвидени условията, които водят до намаляване на среднопретеглената продължителност на жизнения цикъл, може да бъде начислена авансова ставка (изчислена по модела за преобразуване на ставките на премиите), което, изразено в произтичащи от това дължими премии, отговаря на дължимите в ННС по спредовете.

▼ M3

36. Приложимите минимални ставки на премиите към началната дата на влизане в сила на настоящата отраслова договореност (1 февруари 2011 г.) са определени в таблица 5 по-долу.

Таблица 5

Минимални ставки на премиите

(12-годишен срок на погасяване, сделки, обезпечени с активи)

Категория на риска	Класификация на риска	Минимални ставки на премиите	
		Годишни спредове (основни пунктове)	Авансови (%)
1	AAA до BVB-	137	7,72
2	BV+ и BV	184	10,44
3	BV-	194	11,03
4	B+	208	11,85
5	B	234	13,38
6	B-	236	13,50
7	CCC	252	14,45
8	CC до C	257	14,74

II. НАМАЛЯВАНЕ НА МИНИМАЛНИТЕ ПРЕМИИ

37. В съответствие с разпоредбите на член 38 от настоящото допълнение се позволява намаляване на минималните ставки на премиите, изчислени съгласно подраздел I по-горе, ако:
- обезпечената с активи сделка е свързана с въздухоплавателен обект по смисъла на протокола от Кейптаун относно въпроси, специфични за оборудването на въздухоплавателни средства;
  - операторът на въздухоплавателния обект (и ако е различен субект, кредиторполучателят/купувачът или лизингодателят, ако участникът, предоставящ официална подкрепа, счита, че структурата на сделката дава основание за това) се намира в държава, която към момента на изплащането, свързано с въздухоплавателния обект, фигурира в списъка на държавите, които отговарят на условията за намаляване на минималните ставки на премиите („списъка от Кейптаун“), и когато е приложимо, в териториална единица на тази държава, която е квалифицирана съгласно член 40 от настоящото допълнение; и
  - сделката е свързана с въздухоплавателен обект, регистриран в международния регистър, създаден съгласно Конвенцията от Кейптаун и протокола относно въздухоплавателните средства към нея („Конвенцията от Кейптаун“ или „КК“).
38. Намаляването на минималните ставки на премиите, изчислени в съответствие с подраздел I по-горе, не превишава 10 % от приложимата минимална ставка на премиите.
39. С цел включване в списъка от Кейптаун дадена държава трябва да:
- е възложител по Конвенцията от Кейптаун;
  - е представила декларации за компетентност, установени в приложение I към настоящото допълнение; както и
  - е приложила Конвенцията от Кейптаун, включително и декларациите за компетентност, чрез своите законови и подзаконови актове, както се изисква и по начин, който да гарантира целесъобразното транспониране на ангажиментите от Конвенцията от Кейптаун в националното законодателство.

▼ M3

40. За да отговаря на условията по член 37 от настоящото допълнение, териториалната единица трябва да:
- а) е териториална единица, която попада в обхвата на Конвенцията от Кейптаун;
  - б) е териториална единица, по отношение на която се прилагат декларации за компетентност, определени в приложение 1 към настоящото допълнение; както и
  - в) е приложила Конвенцията от Кейптаун, включително и декларациите за компетентност, чрез своите законови и подзаконови актове, както се изисква и по начин, който да гарантира целесъобразното транспониране на ангажиментите от Конвенцията от Кейптаун в националното законодателство.
41. Участниците представят първоначално договорен списък от Кейптаун пред секретариата преди влизането в сила на настоящата отраслова договореност. Актуализацията на списъка от Кейптаун се извършва в съответствие с членове 42 — 54 от настоящото допълнение.
42. Всеки участник или неучастник, който предостави официална подкрепа за въздухоплавателно средство, може да предложи на секретариата добавянето на държава към списъка от Кейптаун. По отношение на въпросната държава такова предложение включва:
- а) цялата важна информация по отношение на датата на депозиране пред депозитаря на инструментите за ратификация или присъединяване към Конвенцията от Кейптаун;
  - б) копие от декларациите, направени от държавата, за която има предложение да бъде включена към списъка от Кейптаун;
  - в) цялата важна информация по отношение на датата, на която са влезли в сила Конвенцията от Кейптаун и декларациите за компетентност;
  - г) анализ, в който се описват стъпките, които държавата, за която има предложение да бъде добавена към списъка от Кейптаун, е предприела, за да приложи Конвенцията от Кейптаун, включително и декларациите за компетентност, в своите законови и подзаконови актове, както се изисква, за да гарантира, че ангажиментите ѝ по Конвенцията от Кейптаун са целесъобразно транспонирани в националното законодателство; както и
  - д) надлежно попълнен въпросник, чийто формуляр е включен в приложение 2 към настоящото допълнение („въпросник към КК“), попълнен от поне една адвокатска кантора, която има право да дава правни консултации във връзка със съответната юрисдикция на държавата, за която има предложение да бъде добавена към списъка от Кейптаун. В попълнения въпросник към КК се посочват:
    - i) името (имената) и адреса (адресите) на адвокатската кантора (кантори), която представя отговорите;
    - ii) свързаният опит на адвокатската кантора, който може да включва опит в законодателни и конституционни процеси, тъй като са свързани с изпълнението на международни договори в държавата, и конкретният опит в областта на свързани с КК въпроси, включително и опит при консултации на правителството по приемането и прилагането на Конвенцията от Кейптаун или при консултации на частни субекти, или при прилагането на правата на кредиторите в държавата, за която има предложение за включване към списъка от Кейптаун;
    - iii) независимо дали адвокатската кантора е ангажирана или възнамерява да бъде ангажирана в сделки, които могат да се ползват от намаляване на минималните ставки на премиите, ако държавата, за която има предложение, е включена в списъка на КК ⁽¹⁾; както и

⁽¹⁾ Заедно с информацията относно ангажираността (предоставена, като се спазват задълженията за поверителност).

▼ M3

- iv) датата, на която е попълнен въпросникът към КК.
43. Секретариатът разпространява съобщение по OLIS в срок до пет работни дни, в което се съдържа предложението.
44. Всеки участник или неучастник, който предоставя официална подкрепа за въздухоплавателни средства, може да предложи дадена държава да бъде заличена от списъка от Кейптаун, ако смята, че тази държава е предприела действия, които са несъобразни, или не е предприела действия, необходими съгласно ангажиментите на държавата по Конвенцията от Кейптаун. За тази цел участникът или неучастникът включва в предложението за заличаване от списъка от Кейптаун пълно описание на обстоятелствата, които са причина за предложението за заличаване, като всякакви действия на държавата, несъобразни с ангажиментите по Конвенцията от Кейптаун, или неприлагане на законодателството, необходимо за изпълнение на ангажиментите на държавата по Конвенцията от Кейптаун. Участникът или неучастникът, който представи предложението за заличаване от списъка от Кейптаун, предоставя всякаква налична подкрепяща информация, а секретариатът разпространява съобщение по OLIS в срок до пет работни дни, в което се съдържа въпросното предложение.
45. Всеки участник или неучастник, който предоставя официална подкрепа за въздухоплавателни средства, може да предложи повторното вписване на държава, която е заличена от списъка от Кейптаун, когато това повторно вписване е обосновано от последвали корективни действия или събития. Такова предложение е придружено от описание на обстоятелствата, които са довели до заличаването на държавата, както и от доклад за последвалите корективни действия в подкрепа на повторното вписване. Секретариатът разпространява съобщение по OLIS в срок до пет работни дни, в което се съдържа предложението.
46. Участниците могат да дадат съгласието си или да възразят срещу предложението, направено съгласно членове 42 — 45 от настоящото допълнение в срок до 20 работни дни от датата на представяне на предложението („срок 1“).
47. Ако в края на срок 1 и в ситуацията, описана в член 44 от настоящото допълнение, освен ако предложението е било оттеглено от предлагания участник или неучастник, представящ доказателства за корективни действия или събития, няма представени възражения срещу предложението, предложената актуализация на списъка от Кейптаун се счита за приета от всички участници. Секретариатът въвежда съответните изменения на списъка от Кейптаун и изпраща съобщение по OLIS в срок до пет работни дни. Актуализираният списък от Кейптаун влиза в сила на датата на съобщението.
48. При възражения срещу предложената актуализация на списъка от Кейптаун участникът или участниците, които са направили възражението, в рамките на срок 1 предоставят писмено обяснение на основанието за възражението. След разпространението от секретариата на ОИСР до всички участници на писменото възражение участниците полагат всички усилия, за да постигнат споразумение в рамките на допълнителни десет работни дни („срок 2“).
49. Участниците уведомяват секретариата за резултатите от обсъжданията. Ако в срок 2 е постигнато споразумение, при необходимост секретариатът актуализира съответно списъка от Кейптаун и изпраща съобщение по OLIS през следващите пет работни дни. Актуализираният списък от Кейптаун влиза в сила на датата на съобщението.
50. Ако в срок 2 не е постигнато споразумение, председателят на участниците в настоящата отраслова договореност (наричан по-долу за краткост „председателят“) полага всички усилия да улесни постигането на консенсус между участниците в срок до двадесет работни дни („срок 3“), незабавно след срок 2. Ако в края на срок 3 не е постигнат консенсус, окончателното решение се постига чрез следните процедури:

▼ M3

- а) председателят отправя препоръка в писмена форма по отношение на предложената актуализация на списъка от Кейптаун. Препоръката на председателя отразява вижданията на мнозинството, за което свидетелстват открито заявените възгледи на участниците, които предоставят официална подкрепа за износ на въздухоплавателни средства. При липсата на мнозинство председателят отправя препоръка въз основа изключително на възгледите, изразени от участниците, и уточнява в писмена форма основанието за препоръката, включително в случай на недопустимост — критериите за допустимост, които не са изпълнени;
- б) препоръката на председателя не разкрива информация относно възгледите или позициите на участниците, изразени в контекста на процеса, посочен в членове 42 — 51 от настоящото допълнение; и
- в) участниците приемат препоръката на председателя.
51. Ако след представеното съгласно член 42 от настоящото допълнение предложение участниците или председателят определи, че дадена държава не отговаря на условията за включване в списъка от Кейптаун, участник или неучастник може да представи друго предложение, в което иска от участниците да преразгледат допустимостта на държавата. Участникът или неучастникът, който прави предложението, разглежда причините, с които е обоснована първоначално недопустимостта. Участникът или неучастникът, който прави предложението, също така получава и предоставя актуализиран въпросник към КК. Това ново предложение подлежи на процедурата, определена в членове 46 — 52 от настоящото допълнение.
52. При промяна на списъка с държавите, които отговарят на критериите за допустимост, съгласно процедурите, определени в член 50 от настоящото допълнение, в срок до пет работни дни от промяната секретариатът публикува съобщение в OLIS, в което се съдържа актуализираният списък от Кейптаун. Актуализираният списък от Кейптаун влиза в сила на датата на съобщението.
53. Освен това оттеглянето или повторното вписване на дадена държава в списъка от Кейптаун след плащане, свързано с въздухоплавателно средство, не засяга МСП, изчислени относно това въздухоплавателно средство.
54. Във връзка с процеса, установен в членове 42 — 52 от настоящото допълнение, участниците не оповестяват информация, свързана с изразените възгледи или позиции.
55. Участниците контролират прилагането на членове 42 — 54 от настоящото допълнение и го преразглеждат в първата половина на 2012 г., което се превръща в ежегоден процес впоследствие или се извършва по искане на даден участник.
56. За нови и използвани въздухоплавателни средства могат да се прилагат следните корекции на приложимите минимални ставки на премиите:
- а) за официално подкрепяни сделки под формата на условно застрахователно покритие може да се прилага сконт от пет основни пункта (за годишни спредове) или 0,29 % (авансово) спрямо приложимите минимални ставки на премиите;
- б) минималните ставки на премиите се прилагат върху покрития размер на главницата.

III. СДЕЛКИ, КОИТО НЕ СА ОБЕЗПЕЧЕНИ С АКТИВИ

57. Независимо от разпоредбите на член 19, буква а) от настоящото допълнение участниците могат да предоставят официално подкрепяни експортни кредити за сделки, които не са обезпечени с активи, при условие че е изпълнено едно от следните условия:
- а) при несuverенни сделки:

▼ M3

- 1) максималната стойност на експортния договор, който се ползва с официална подкрепа, е 15 милиона USD;
  - 2) максималният срок на погасяване е 10 години;
  - 3) трета страна няма залог, учреден върху активите, които получават финансиране; и
  - 4) по отношение на минималните ставки на премиите, изчислени в съответствие с подраздел I по-горе, се начислява минимална допълнителна премия от 30 %.
- б) При сделка със суверен или обезпечена с неотменима и безусловна суверенна гаранция се начислява минимална допълнителна премия в съответствие с таблица 6 по-долу към минималните ставки на премиите, определени в съответствие с подраздел I по-горе.

Таблица 6

Категория на риска	Допълнителна премия (%)
1	0
2	0
3	0
4	10
5	15
6	15
7	25
8	25

58. Разпоредбите на членове 37 — 53 от настоящото допълнение не се прилагат по отношение на официално подкрепяни експортни кредити, предоставени съгласно член 57 от настоящото допълнение.

РАЗДЕЛ 3

Минимални ставки на премиите за стоки и услуги, различни от използваните въздухоплавателни средства, които попадат в обхвата на част 3 от настоящата отраслова договореност

59. При предоставяне на официална подкрепа за всички стоки и услуги, различни от въздухоплавателните средства, които попадат в обхвата на част 3 от настоящата отраслова договореност, минималните ставки на премиите са, както следва:
- а) при обезпечени с активи сделки минималните ставки на премиите се равняват на преобладаващите минимални спредове, изчислени в съответствие с подраздел I по-горе, а при обикновена гаранция — преобразувани в авансови такси, като се използват моделът за преобразуване и подходящият срок на кредита;
  - б) при необезпечени с активи сделки минималните ставки на премиите се равняват на преобладаващите минимални спредове, изчислени в съответствие с подраздел I по-горе, към които се добавя допълнителна премия от 30 %, а при обикновена гаранция — преобразувани в авансови такси, като се използват моделът за преобразуване и подходящият срок на кредита.
60. Разпоредбите на членове 37 — 53 от настоящото допълнение се прилагат към официалната подкрепа за обезпечени с активи резервни двигатели, които са в обхвата на член 20, букви а) и в) от настоящата отраслова договореност, и към подкрепата по първо тире от член 21, буква а), точка 1 от настоящата отраслова договореност.
61. Разпоредбите на член 56 от настоящото допълнение се прилагат и по отношение на официалната подкрепа за всички стоки и услуги, различни от използваните въздухоплавателни средства, които попадат в обхвата на част 3 от настоящата отраслова договореност.

▼ M3

ПРИЛОЖЕНИЕ 1

ДЕКЛАРАЦИИ ЗА КОМПЕТЕНТНОСТ

1. За целите на раздел 2 от допълнение II терминът „декларации за компетентност“ и всички други препратки към тях в отрасловата договореност означават, че възложителят, който е страна по Конвенцията от Кейптаун (възложител):
  - а) е представил декларациите, посочени в член 2 от настоящото приложение; и
  - б) не е представил декларациите, посочени в член 3 от настоящото приложение.
2. Декларациите за целите на член 1, буква а) от настоящото приложение са:
  - а) несъстоятелност: държава, която е страна, декларира, че ще прилага изцяло вариант А от член XI от протокола за въздухоплавателните средства по отношение на всички видове процедури по несъстоятелност и че периодът на изчакване за целите на член XI, параграф 3 от въпросния вариант е не повече от 60 календарни дни;
  - б) отписване: държава, която е страна, декларира, че ще прилага член XIII от протокола за въздухоплавателните средства;
  - в) избор на законодателство: държава, която е страна, декларира, че ще прилага член VIII от протокола за въздухоплавателните средства;както и поне едно от следните (макар да се насърчават да прилагат и двете):
  - г) метод за правна защита: държава, която е страна, декларира съгласно член 54, параграф 2 от Конвенцията, че всякакви форми на правна защита, които са на разположение на кредитора съгласно разпоредба на Конвенцията и чието прилагане съгласно съответните разпоредби не изисква отправяне на искане пред съд, могат да бъдат упражнявани без намеса на съда (следва да се препоръча (но не и да се изисква) вмъкване на „без действие на съда и“ преди думите „намеса на съда“);
  - д) своевременна правна защита: държава, която е страна, декларира, че ще прилага член X от протокола за въздухоплавателните средства в неговата цялост (макар че трябва да се насърчава изпълнението на точка 5 от него, без тя да е задължителна), и броят работни дни, който се използва за целите на времевата рамка, посочена в член X, параграф 2 от протокола за въздухоплавателните средства, по отношение на:
    - 1) правната защита, посочена в член 13, параграф 1, букви а), б) и в) от Конвенцията (запазване на въздухоплавателни обекти и тяхната стойност; собственост, контрол или заповед на въздухоплавателни обекти; и имобилизация на въздухоплавателни обекти), е не повече от десет календарни дни, и
    - 2) правната защита, предвидена в член 13, параграф 1, букви г) и д) от Конвенцията (лизинг или управление на въздухоплавателни обекти и приходите от това и продажба и използване на приходите от въздухоплавателно оборудване), е не повече от 30 календарни дни.
3. Декларациите, посочени в член 1, буква б) от настоящото приложение са, както следва:
  - а) временни мерки преди решение по същество на спора: държава, която е страна, не прави декларация по член 55 от Конвенцията, за да посочи, че няма да прилага член 13 или член 43 от Конвенцията; при условие обаче, че държавата, която е страна, е направила декларации, предвидени по член 2, буква г) от настоящото приложение; декларацията по член 55 от Конвенцията не възпрепятства прилагането на сконта по Конвенцията от Кейптаун;

▼ M3

- б) Римска конвенция: държава, която е страна, не прави декларация по член XXXII от протокола за въздухоплавателните средства, за да посочи, че няма да прилага член XXIV от протокола за въздухоплавателните средства; както и
  - в) правна защита при лизинг: държава, която е страна, не прави декларация по член 54, параграф 1 от Конвенцията, възпрепятстваща отдаването на съответния обект на лизинг.
4. Във връзка с член XI от протокола за въздухоплавателните средства за държавите — членки на Европейския съюз, декларацията за компетентност, посочена в член 2, буква а) от настоящото приложение, се приема за направена от държавата членка за настоящите цели, ако националното законодателство на въпросната държава членка е изменено с цел да отрази условията на вариант А по член XI от протокола за въздухоплавателните средства (с максимален срок на изчакване от 60 календарни дни). Декларациите за компетентност, посочени в член 2, букви в) и д) от настоящото приложение, се считат за направени за целта на настоящата отраслова договореност, ако законодателството на Европейския съюз или на съответните държави членки е до голяма степен сходно с разпоредбите на тези членове от настоящото приложение. В случая по член 2, буква в) от настоящото приложение е постигнато съгласие, че законодателството на Европейския съюз (Регламент (ЕО) № 593/2008 относно приложимото право към договорните задължения) е до голяма степен сходно с член VIII от протокола за въздухоплавателните средства.

ПРИЛОЖЕНИЕ 2

ВЪПРОСНИК ЗА КОНВЕНЦИЯТА ОТ КЕЙПТАУН

I. ПРЕДВАРИТЕЛНА ИНФОРМАЦИЯ

Моля, представете следната информация:

1. наименование и пълен адрес на адвокатската кантора, която попълва въпросника;
2. свързаният опит на адвокатската кантора, който може да включва опит в законодателни и конституционни процеси, тъй като са свързани с изпълнението на международни договори в държавата, и конкретният опит в областта на свързани с КК въпроси, включително и опит при консултации на правителството по приемането и прилагането на Конвенцията от Кейптаун или при консултации на частни субекти, или при прилагането на правата на кредиторите в държавата, за която има предложение за включване към списъка от Кейптаун;
3. независимо дали адвокатската кантора е ангажирана или възнамерява да бъде ангажирана в сделки, които могат да се ползват от намаляване на минималните ставки на премиите, ако държавата, за която има предложение, е включена в списъка на КК ⁽¹⁾;
4. датата на попълване на въпросника.

II. ВЪПРОСИ

1. Декларации за компетентност

- 1.1. Представяла ли е държавата ⁽²⁾ всяка от декларациите за компетентност в съответствие с изискванията, установени в приложение 1 към допълнение II от отрасловата договореност относно експортните кредити за граждански въздухоплавателни средства („Договореността“) (всяка „декларация за компетентност“)? По-конкретно — във връзка с декларациите относно „Метод за правна защита“ [член 2, буква г)] и „Своевременна правна защита“ [член 2, буква д)] — моля, уточнете дали са направени една или повече от тях.
- 1.2. Моля, ако е приложимо, опишете начина, по който направените декларации се различават от изискванията, посочени във въпрос 1.1.
- 1.3. Моля, потвърдете, че държавата не е представяла декларациите, изброени в член 3 от приложение 1 към допълнение II от Договореността.

2. Ратификация

- 2.1. Държавата ратифицирала ли е, приела ли е, одобрила ли е или присъединила ли се е към Конвенцията от Кейптаун и протокола за въздухоплавателните средства („Конвенцията“)? Моля, бихте ли посочили датата на ратификация/присъединяване и бихте ли описали накратко процеса в държавата по отношение на присъединяването или ратификацията на Конвенцията?
- 2.2. Конвенцията и декларациите за компетентност (ДК) имат ли правно действие на цялата територия на държавата без допълнителен акт, който да прилага законодателството, или без приемането на допълнителен закон или подзаконов акт?
- 2.3. Ако отговорът е „Да“, моля, опишете накратко процеса, който дава на Конвенцията и ДК силата на законови актове.

⁽¹⁾ Заедно с информацията относно ангажираността (предоставена, като се спазват задълженията за поверителност).

⁽²⁾ За целите на настоящия въпросник „държава“ е страната, за която има предложение да бъде добавена към списъка по Конвенцията от Кейптаун съгласно допълнение II, раздел 2 II от Договореността. Когато е удачно, тези въпроси следва да се попълнят по отношение на законодателството на конкретната „териториална единица“ на държавата, в която се намира съответният оператор на въздухоплавателно средство (или друг компетентен орган, посочен в член 37, буква б) от допълнение II), като под „национално законодателство“ се разбира и съответното местно законодателство.

▼ M3

3. Действие на националното и местното законодателство

- 3.1. Опишете и избройте, ако е приложимо, законодателството за прилагане и подзаконовите актове във връзка с Конвенцията и всяка от ДК, представена от държавата.
- 3.2. Може ли Конвенцията и представените ДК, транспонирани в националното законодателство ⁽¹⁾ („Конвенцията и ДК“), да имат предимство пред национално законодателство, подзаконов акт, заповед, съдебен прецедент или регулаторна практика, които им противоречат? Ако отговорът е „Да“, моля, опишете процеса, при който се случва това ⁽²⁾, а противен случай представете подробности.
- 3.3. Налице ли са пропуски в прилагането на Конвенцията и ДК? Ако да, моля, опишете ги ⁽³⁾.

4. Съдебни и административни решения

- 4.1. Моля, опишете всички въпроси, включително съдебна, регулаторна или административна практика, която може да се очаква да попречи на съдилищата, властите или административните органи да приведат Конвенцията и ДК в пълно действие и сила ⁽⁴⁾ ⁽⁵⁾.
- 4.2. Доколкото Ви е известно, предприети ли са съдебни или административни действия за принудително изпълнение от кредитор по Конвенцията? Ако са били предприети, моля, опишете действията и посочете дали са завършили с успех.
- 4.3. Доколкото Ви е известно, след ратифицирането/прилагането съдилищата в държавата отказвали ли са на която и да е инстанция да наложат принудително изпълнение на задължения по кредит на длъжник или гарант в държавата в противовес на Конвенцията и ДК?
- 4.4. Доколкото Ви е известно, има ли други въпроси, които могат да окажат въздействие върху действията на съдилищата и административните органи съгласно Конвенцията и ДК? Ако отговорът ви е „Да“, моля, опишете ги.

⁽¹⁾ За целите на настоящия въпросник „национално законодателство“ се отнася до цялото национално законодателство на дадена държава, включително, но не само, конституцията и измененията към нея, всеки федерален, щатски и областен закон или подзаконов акт.

⁽²⁾ Например i) договорите имат предимство пред другите закони в качеството им на конституционна или подобна правна рамка в държава X или ii) в държавата X е необходимо законодателство, което изрично е влязло в сила за определяне на предимството на договора от Кейптаун и/или за замяна на друг закон, или iii) договорът от Кейптаун или законодателството за неговото прилагане са а) по-специални от други закони (*lex specialis derogat legi generali*) и/или б) са приети след такъв закон (*lex posterior derogat legi priori*), като в резултат на а) и/или б) имат предимство пред другия закон.

⁽³⁾ Например има ли причина правата и правната защита, предоставени на кредиторите съгласно Конвенцията, включително и дадените съгласно ДК, да не бъдат а) признати за ефективни или б) достатъчни сами по себе си, за да позволят на тези права и правна защита да бъдат легитимно упражнени в държавата?

⁽⁴⁾ Пример за административно действие за целите на настоящия въпрос може да бъде неуспехът на държавата да приложи процедури или ресурси, които да осигурят прилагането на разпоредба на Конвенцията или декларация за компетентност. Друг пример би бил неуспехът на държавата да приложи подходящи процедури в регистъра си на въздухоплавателните средства за вписване на IDERA.

⁽⁵⁾ Моля, включете в анализа си всеки прецедент/решение, свързано с признаването на правата на кредиторите, включително и АЕК, когато е уместно.

▼ M3*Допълнение III***Минимални лихвени проценти**

Разпоредбата за предоставяне на официална финансова подкрепа не компенсира нито отчасти, нито изцяло подходящата ставка на премиите за риска от непогасяване в съответствие с разпоредбите на допълнение II.

1. МИНИМАЛЕН ПЛАВАЩ ЛИХВЕН ПРОЦЕНТ

- а) Доколкото е целесъобразно, минималният плаващ лихвен процент е EURIBOR, Bank Bill Swap Rate, т.е. BBSY, или лондонският между-банков лихвен процент, т.е. LIBOR, както са определени от Асоциацията на британските банкери (ББА) с валута и падеж, отговарящи на честотата на плащания по лихвите на официално подкрепения експортен кредит, или канадският индекс (Canadian Dealer Offered Rate (CDOR), към който се добавя маржов показател, изчислен в съответствие с член 8 от настоящото допълнение.
- б) Механизмът за определяне на плаващ лихвен процент варира според избрания график за погасяване, както следва:
  - 1) когато погасяването на главницата и плащането на лихвите са комбинирани в равни вноски, съответният EURIBOR/BBSY/LIBOR/CDOR, валиден два работни дни преди датата на отпускане на кредита според съответната валута и честота на плащане, се използва за изчисляване на цялостния график на изплащане, както ако е фиксиран процент. Графикът за погасяване на главницата впоследствие е фиксиран, както и първата вноска за лихвата. Второто и последващите плащания на лихвата се изчисляват въз основа на съответните EURIBOR/BBSY/LIBOR/CDOR, валидни два работни дни преди датата на плащане върху неизплатената главница, както е първоначално изчислена;
  - 2) когато погасяването на главницата се прави на равни вноски, съответните EURIBOR/BBSY/LIBOR/CDOR — според съответната валута и честота на плащане — валидни два работни дни преди датата на отпускане на кредита и преди всяка дата за вноска, се използват за изчисляване на последващите плащания по лихвата върху неизплатената главница.
- в) Когато официалната финансова подкрепа е предоставена за кредити с плаващ лихвен процент, купувачите/кредитополучателите могат да преминат от плаващ процент към фиксиран процент, при условие че са изпълнени следните условия:
  - 1) вариантът е ограничен до преминаване единствено към лихвен суап;
  - 2) вариантът за преминаване се използва единствено по искане, и то еднократно, и се отчита по съответния начин, като се прави препратка към формуляра за уведомление, първоначално изпратен до секретариата съгласно член 24 от настоящата договореност.

2. МИНИМАЛЕН ФИКСИРАН ЛИХВЕН ПРОЦЕНТ

Минималният фиксиран лихвен процент е или:

- а) лихвеният суап, засягащ съответната валута на официално подкрепения експортен кредит и с падеж, равен на интерполирания процент за двата най-близки налични годишни периоди към средно-претеглената продължителност на кредита. Лихвеният процент се определя два работни дни преди датата на отпускане;

ИЛИ

- б) референтният търговски лихвен процент (РТЛП), изчислен съгласно разпоредбите в членове 3 - 7 от настоящото допълнение,

▼ M3

към които и в двата случая се добавя маржов показател, изчислен в съответствие с член 8, буква е) от настоящото допълнение.

3. ОПРЕДЕЛЯНЕ НА РТЛП

- а) РТЛП се определя за всяка отговаряща на условията валута съгласно член 9 от настоящата отраслова договореност и се изчислява, като се добавя фиксиран марж от 120 основни пункта към една от следните три доходности (основни нива):
- 1) доходността по петгодишни държавни ценни книжа за срокове на погасяване до девет години включително;
  - 2) доходността по седемгодишни държавни ценни книжа за кредитите със срок над девет и до 12 години, включително; или
  - 3) доходността по деветгодишни държавни ценни книжа за кредитите със срок над 12 до 15 години, включително.
- б) РТЛП се изчислява ежемесечно, като се използват данните от предходния месец и информацията се представя пред секретариата не по-късно от пет дни след края на всеки месец. След това секретариатът уведомява незабавно всички останали участници за прилаганите лихви и ги публикува. РТЛП влизат в сила на 15-тия ден от всеки месец.
- в) Участник или неучастник може да поиска да бъде изчислен РТЛП за валутата на даден неучастник. След консултация с неучастника участникът или секретариатът от името на този неучастник внася предложение за определяне на РТЛП в тази валута, като следва процедурата за обща линия за поведение в съответствие с членове 28 — 33 от настоящата отраслова договореност.

4. СРОК НА ВАЛИДНОСТ НА РТЛП

- а) Запазване на РТЛП: РТЛП, които се прилагат по отношение на сделка, не се запазват за срок, по-дълъг от шест месеца, считано от избора им (дата на договор за износ или дата на прилагането му впоследствие) до датата на кредитно споразумение. Ако кредитното споразумение не е подписано в рамките на този срок и РТЛП се определя отново за допълнителни шест месеца, новият РТЛП се обвързва с процента, действащ към датата на определяне.
- б) След датата на кредитно споразумение РТЛП се прилага за срокове на отпускане, които не надвишават шест месеца. След първия шестмесечен срок на отпускане РТЛП се определя отново за следващите шест месеца. Новият РТЛП е действащият към първия ден на новия шестмесечен срок и не може да бъде по-нисък от първоначално определения РТЛП (процедура, която следва да се повтаря за всеки последващ шестмесечен срок на отпускане).

5. ПРИЛАГАНЕ НА МИНИМАЛНИТЕ ЛИХВЕНИ ПРОЦЕНТИ

В рамките на разпоредбите на кредитното споразумение кредитополучателят няма право на варианта да премине от официално подкрепено финансиране с плаващ процент към финансиране с предварително определен РТЛП, нито пък има право да премине от предварително определен РТЛП към краткосрочен пазарен процент, посочен на която и да е дата на плащане на лихвата през цялата продължителност на кредита.

6. ПРЕДСРОЧНО ПОГАСЯВАНЕ НА ЗАЕМИ С ФИКСИРАН ЛИХВЕН ПРОЦЕНТ

В случай на доброволно предсрочно погасяване на заем с фиксиран лихвен процент, както е определено в член 2 от настоящото допълнение, или част от него или при смяна на РТЛП, прилаган по кредитно споразумение, с плаващ процент или лихвен суап, кредитополучателят компенсира институцията, която предоставя официалната финансова подкрепа, за всички разходи и загуби, понесени в резултат на такова предсрочно погасяване, включително разходите на правителствената институция за замяна на частта от приходния поток от финансови средства с фиксиран процент, прекъснат от предсрочното погасяване.

▼ M3

7. НЕЗАБАВНА ПРОМЯНА НА ЛИХВЕНИТЕ ПРОЦЕНТИ

Когато поради развитието на пазара се налага уведомление за промяна на РТЛП в течение на месеца, новата лихва се прилага десет работни дни след получаване от секретариата на това уведомление за промяна.

8. МАРЖОВ ПОКАЗАТЕЛ

- а) Тримесечният LIBOR маржов показател се изчислява ежемесечно в съответствие с буква б), като се използват данните, изпратени на секретариата съгласно буква в), и влиза в сила на 15-тия ден от всеки месец. След изчислението секретариатът изпраща уведомление за маржовия показател на участниците и го обявява публично.
- б) Тримесечният LIBOR маржов показател е процент, равен на осреднената стойност на най-ниските 50 % от маржовете върху: i) тримесечния LIBOR, начисляван върху сделките с плаващ лихвен процент, и ii) тримесечния LIBOR, интерполиран чрез замяна на публикувания фиксиран лихвен процент с еквивалентен плаващ лихвен процент, начисляван върху сделки с фиксиран лихвен процент или емисии на капиталовия пазар. И в двата случая маржовете, включени в месечните доклади за показателя, представени от съответните участници, са тези от трите календарни месеца, предхождащи датата на влизане сила, определена в буква а) по-горе. Сделките/емисиите, които са използвани за изчисление на маржовия показател, отговарят на следните условия:
  - 1) сделки със 100 % безусловна гаранция в американски долари; както и
  - 2) официална подкрепа, осигурена по отношение на въздухоплавателни средства на стойност от 35 милиона USD или над нея (или равностойността в друга допустима валута).
- в) Участниците съобщават маржа в момента, когато стане известен, и той ще остане в доклада на участника за маржовия показател в течение на три пълни календарни месеца. В случай на отделни сделки с многократни операции по ценообразуване не трябва да се правят опити да съвпадат последващите операции по ценообразуване с последващите уведомления.
- г) Участниците уведомяват за сделките на датата, на която се реализира дългосрочният марж. За сделките с банково нареждане (включително REFCO), датата, на която маржът се реализира, е най-ранната от следните дати: i) емисията на окончателен ангажимент от страна на участника, ii) определянето на маржа след ангажмента, iii) теглене на заема и iv) определяне на дългосрочния марж след тегленето. В случай на няколко тегления в рамките на едно банково нареждане при един и същ марж уведомление се прави само във връзка с първото въздухоплавателно средство. За заемите, финансирани чрез емисии на капиталовия пазар, датата, на която се реализира маржът, е датата, когато дългосрочният лихвен процент е определен — обикновено датата на емисия на облигациите. В случай на няколко тегления в рамките на една облигация и при еднакъв марж уведомление се прави само във връзка с първото въздухоплавателно средство.
- д) Тримесечният LIBOR маржов показател се прилага към сделките с плаващ лихвен процент и се определя при окончателния ангажимент.
- е) За сделки с фиксиран лихвен процент маржовият показател, приложим към сделката, се определя чрез замяна на тримесечния LIBOR маржов показател с еквивалентен спред върху приложимия фиксиран лихвен процент, както е определено в член 2 от настоящото допълнение, към датата на окончателния ангажимент и е в сила от тази дата.
- ж) Участниците упражняват контрол върху маржовия показател и преразглеждат механизма на маржовия показател по искане на даден участник.

▼ M3

Допълнение IV

Формуляр за уведомление

а) *Основна информация*

1. Уведомяваща държава
2. Дата на уведомление
3. Наименование на уведомяващия орган/агенция
4. Идентификационен номер

б) *Информация за купувача/кредитополучателя/гаранта*

5. Наименование и държава на купувача
6. Наименование и държава на кредитополучателя
7. Наименование и държава на гаранта
8. Статут на купувача/кредитополучателя/гаранта, например суверен, частна банка, друг частен субект
9. Класификация на риска на купувача/кредитополучателя/гаранта

в) *Финансови условия*

10. Под каква форма е предоставена официалната подкрепа, например обикновена гаранция, официална финансова подкрепа?
11. Ако е предоставена официална финансова подкрепа, дали тя е директно кредитиране/ рефинансиране/подкрепа за плащане на лихви?
12. Описание на подкрепяната сделка, включително производител, модел на въздухоплавателното средство и брой въздухоплавателни средства; информация дали сделката попада в обхвата на преходните разпоредби по член 39, буква а) или б) от настоящата договореност?
13. Дата на окончателния ангажимент
14. Валута на кредита
15. Размер на кредита според следната скала в милиони USD:

Категория	Размер на кредита
I	0 — 200
II	200 — 400
III	400 — 600
IV	600 — 900
V	900 — 1 200
VI	1 200 — 1 500
VII	1 500 — 2 000 (*)

(*) Посочете броя на кратните на 300 милиона USD, които превишават 2 000 милиона USD.

16. Процент на официалната подкрепа
17. Срок на погасяване
18. График и честота на погасяване — включително, ако е уместно, среднопретеглената продължителност

▼ M3

19. Период между началната дата на кредита и първата вноска за изплащане на главницата
20. Лихвени проценти:
  - начислена минимална лихва;
  - прилаган маржов показател.
21. Общ размер на премиите, начислени под формата на:
  - авансови такси (в процент от размера на кредита); или
  - спредове (основни пункта годишно над начисления лихвен процент);
  - ако е уместно, моля да посочите отделно 15 % допълнителна премия, начислена в съответствие с член 20, буква б) от допълнение II).
22. При директно кредитиране/финансиране се налагат такси под формата на:
  - такса за администриране/структуриране;
  - такса за ангажимент/запазване на премия;
  - административна такса.
23. Период за запазване на премията
24. При обикновена гаранция — такси за запазване на премия
25. Срокове за структуриране на сделка: средства за ограничаване на риска/начислена допълнителна премия
26. Ако е уместно, посочете, моля, въздействието на Конвенцията от Кейптаун върху начислената ставка на премиите

▼ M3

Допълнение V

Списък с определения

Равностойност на съвкупните разходи: нетната настояща стойност на ставките на премиите, разходите и таксите за лихвени проценти, начислени за пряко кредитиране като процент от размера на прекия кредит, е равна на нетната настояща стойност на сумата на ставките на премиите, разходите и таксите за лихвите по обикновена гаранция като процент от размера на кредита по обикновена гаранция.

Обезпечен с активи: сделка, която отговаря на условията, посочени в член 19, буква а) от допълнение II.

Купувач/кредитополучател: включва (но не само) търговски субекти, като авиокомпани и лизингодатели, както и суверенни субекти (или, ако е различен субект, първичен източник на погасяване на сделката).

Монтирано от купувача оборудване: оборудване, монтирано от купувача и включено във въздухоплавателното средство по време на производство/ремонт, при или преди доставка, свидетелство за което е налично в приемно-предавателния протокол на производителя.

Конвенция от Кейптаун: Конвенцията от Кейптаун за международните гаранции по отношение на подвижното оборудване и Протокола относно въпроси, свързани с оборудването за въздухоплавателни средства.

Ангажимент: всяко изявление, независимо от неговата форма, с което се съобщава на получаващата държава, купувача, кредитополучателя, износителя или финансовата институция за желанието или намерението да се предостави официална подкрепа, включително, но не само писма за допустимост, писма за пускане на пазара.

Обща линия за поведение: съгласие между участниците за определена сделка или при специални обстоятелства за специфичните финансови условия, при които се отпуска официалната подкрепа за определена сделка; тази обща линия за поведение има предимство пред съответните разпоредби на настоящата отраслова договореност единствено за сделката или за определените в общата линия за поведение обстоятелства.

Условно застрахователно покритие: официалната подкрепа, която в случай на неизпълнение на задължението за плащане за определени рискове осигурява компенсация за бенефициера след определен срок на изчакване. По време на срока на изчакване бенефициерът няма право да получава плащания от участника. Плащането по условното застрахователно покритие зависи от валидността и изключенията на свързаната с това документация и свързаната сделка.

Трансформация: основна промяна на типа проект на въздухоплавателно средство чрез трансформиране в различен тип въздухоплавателно средство (включително трансформацията на пътническо въздухоплавателно средство в противопожарно, товарно или спасително въздухоплавателно средство, въздухоплавателно средство за наблюдение или бизнес самолет), при условие че отговорният орган по гражданското въздухоплаване го сертифицира.

Класификация на държавния риск: класификацията на държавния риск, приложима за участниците по Споразумението относно официално подкрепяните експортни кредити, както се публикува на уебсайта на ОИСП.

Агенция за кредитен рейтинг: една от международно признатите рейтингови агенции или друга рейтингова агенция, която е приемлива за участниците.

Комплекти за двигатели: набор от части, включени за подобряване на надеждността, издръжливостта и/или показателите при полет чрез въвеждането на технологии.

Експортен кредит: споразумение за застраховка, гаранция или финансиране, което позволява на чуждестранен купувач на изнасяната стока и/или услуга да разсрочи плащането за определен срок; експортният кредит може да бъде под формата на кредит за доставчика, отпуснат от износителя, или кредит за купувача, при който банката на износителя или друга финансова институция кредитира купувача (или неговата банка).

▼ M3

Окончателен ангажимент: окончателен ангажимент е налице, когато участникът се ангажира с конкретни и пълни финансови условия чрез реци-прочно споразумение или едностранен акт.

Потвърден договор: споразумение между производител и лице, което поръчва доставката на въздухоплавателно средство или двигатели в качеството си на купувач или във връзка със споразумение за продажба с цел лизинг в качеството си на лизингополучател по лизинг със срок от поне пет години, в което е заложен ангажимент от задължаващо естество (като се изключи свързаното с неупражнени опции), при което неизпълнението води до правна отговорност.

Заинтересован участник: участник, който i) предоставя официална подкрепа за корпуси или двигатели на въздухоплавателни средства, напълно или частично произведени на неговата територия, ii) има съществуващ значителен търговски интерес или опит с въпросния купувач/кредитополучател или iii) е поискал от производител/износител да пред-остави официална подкрепа на въпросния купувач/кредитополучател.

Подкрепа за плащане на лихви: може да е под формата на споразумение между правителство, от една страна, или институция, действаща за прави-телство или от негово име, и от друга страна, банки или други финансови институции, което позволява осигуряването на експортно финансиране с фиксирана лихва на или над съответния минимален фиксиран лихвен процент.

Основно изменение/ремонт: операции по преконфигуриране или подобряване на пътнически или товарни въздухоплавателни средства.

Нетна цена: цената за даден артикул, която се фактурира от производителя или доставчика след осчетоводяване на всички ценови сконтове и други кредити в брой, минус всички други кредити или концесии от всякакво естество, свързани с тях или които обосновано могат да се отнесат към тях, съгласно посоченото в декларация със задължителен характер от всеки от производителите на въздухоплавателни средства и двигатели (дек-ларацията на производителя на двигателя е необходима единствено когато е важна съгласно формата на споразумението за закупуване) или от достав-чиците на услуги, в зависимост от случая, и подкрепена от документацията, изисквана от доставчика на официална подкрепа за потвърждаване на тази нетна цена. Всички вносни мита и данъци (например ДДС) не са включени в нетната цена.

Ново въздухоплавателно средство: вж. член 8, буква а) от настоящата отраслова договореност.

Необезпечен с активи: сделка, която не отговаря на условията, посочени в член 19, буква а) от допълнение II.

Несуверенна сделка: сделка, която не отговаря на условията, посочени в член 57, буква б) от допълнение II.

Период за запазване на премията: съгласно член 37, буква б) от допълнение II период, по време на който се запазват ставката на премията и свързаните средства за ограничаване на риска, предлагани за дадена сделка. Този период не превишава 18 месеца, считано от датата на определянето му до крайното плащане.

Модел за преобразуване на ставките на премията: модел, договорен и оповестен на участниците, който следва да се използва за целите на настоящата отраслова договореност с цел преобразуване на авансови такси по премията в спредове и обратното, при което начислените лихвени проценти и сконтове са 4,6 %. Тази ставка подлежи на редовно преразглеждане от участниците.

Предварително уведомление: уведомление, направено поне десет календарни дни преди поемане на ангажимент, като се използва формуляр за уведомление, посочен в допълнение IV.

Обикновена гаранция: официална подкрепа, предоставена от правителство или от негово име само под формата на гаранция или застраховка за експортен кредит, т.е. която не се ползва с официална финансова подкрепа.

Срок на погасяване: срокът, считан от началната дата на кредита до дого-ворната дата на окончателното погасяване на главницата.

▼ M3

Суверенна сделка: сделка, която отговаря на описанието в член 57, буква б) от допълнение II.

Начална дата на кредита: за продажба на въздухоплавателни средства, включително хеликоптери, резервни двигатели и части — най-късно датата, когато купувачът реално встъпва във владение на стоките, или среднопретеглената дата, на която купувачът реално встъпва във владение на стоките. За услуги най-късната начална дата на кредита е датата на представяне на фактурите на клиента или приемането на услугата от клиента.

Лихвен суап: фиксиран процент, равен на полугодишния процент на дълг с плаващ суап към дълг с фиксиран лихвен процент (от страна на предлагането), публикуван от независим доставчик на пазарни индекси, като Telearate, Bloomberg, Reuters или подобен доставчик, към 11:00 ч. сутринта нийоркско време, два работни дни преди датата на отпускане на кредита.

Среднопретеглена продължителност: времето, което отнема за изплащане на половината от главницата на кредит. Изчислява се като съвкупност от време (в години) между началната дата на кредита и всяко погасяване на главницата, претеглено спрямо дела на главницата, погасен към датата на всяко погасяване.

ПРИЛОЖЕНИЕ IV

ОТРАСЛОВА ДОГОВОРЕНОСТ ОТНОСНО ЕКСПОРТНИТЕ КРЕДИТИ ЗА ПРОЕКТИ, СВЪРЗАНИ С ЕНЕРГИЯТА ОТ ВЪЗОБНОВЯЕМИ ИЗТОЧНИЦИ, С НАМАЛЯВАНЕ И ПРИСПОСОБЯВАНЕ КЪМ ИЗМЕНЕНИЕТО НА КЛИМАТА И С ВОДИТЕ

Целта на настоящата отраслова договореност е да осигури адекватни финансови условия за проектите в избрани отрасли, включително и по международни инициативи, особено на тези със значителен принос за намаляване на изменението на климата, в това число проекти в областта на енергията от възобновяеми източници и намаляването на емисиите на парникови газове и тези за висока енергийна ефективност, както и проекти в сферата на водите и приспособяване към изменението на климата. Участниците в настоящата отраслова договореност постигат съгласие, че финансовите условия на отрасловата договореност, които допълват Споразумението, се прилагат по начин, който отговаря на целта на Споразумението.

ГЛАВА I

ПРИЛОЖНО ПОЛЕ НА ОТРАСЛОВАТА ДОГОВОРЕНОСТ

1. ПРИЛОЖНО ПОЛЕ ПО ОТНОШЕНИЕ НА ПРОЕКТИ В СФЕРАТА НА ЕНЕРГИЯТА ОТ ВЪЗОБНОВЯЕМИ ИЗТОЧНИЦИ, ДОПУСТИМИ СЪГЛАСНО ДОПЪЛНЕНИЕ I

а) Настоящата отраслова договореност определя финансовите условия, приложими по отношение на официално подкрепяните експортни кредити, свързани с договори в допустимите отрасли, изброени в допълнение I от настоящата отраслова договореност, за:

- 1) износ на комплектувани централи с енергия от възобновяеми източници или на елементи от тях, което включва всички компоненти, оборудване, материали и услуги (включително обучението на персонала), пряко необходими за построяването и пускането в експлоатация на тези централи;
- 2) модернизацията на съществуващи централи с енергия от възобновяеми източници в случаи, при които икономическият живот на централата може да бъде удължен поне с продължителността на срока на погасяване. Ако този критерий не е изпълнен, се прилагат условията на Споразумението.

б) Настоящата отраслова договореност не се прилага по отношение на елементите, които се намират извън електроцентралата и за които обикновено носи отговорност купувачът, и по-специално водоснабдяването, непряко свързано с електроцентралата, разходите, свързани с подготовката на терена, изграждането на пътища, съоръжения за живеене на персонала на обекта, за електрическите линии, трафопостовете, както и за разходите в държавата на купувача за официалните процедури за одобрение (например разрешително за обект, разрешително за строеж), с изключение на:

- 1) ако купувачът на трафопоста и купувачът на електроцентралата са едно и също лице и договорът е сключен във връзка с първоначалния трафопост за тази електроцентрала, условията за първоначалния трафопост не могат да са по-благоприятни от тези за електроцентралата с енергия от възобновяеми източници; както и
- 2) условията за подстанции, трансформатори и електропреносни линии с минимално напрежение 60 kV, намиращи се извън електроцентралата с енергия от възобновяеми източници, не са по-благоприятни, отколкото за електроцентралата с енергия от възобновяеми източници.

2. ПРИЛОЖНО ПОЛЕ ПО ОТНОШЕНИЕ НА ПРОЕКТНИТЕ В ОТРАСЛИ, СВЪРЗАНИ С НАМАЛЯВАНЕ НА ИЗМЕНЕНИЕТО НА КЛИМАТА И ДОПУСТИМИ СЪГЛАСНО ДОПЪЛНЕНИЕ II

а) Настоящата отраслова договореност определя финансовите условия, приложими по отношение на официално подкрепяните експортни кредити, свързани с договори в отрасли, изброени в допълнение II

▼ M3

от настоящата отраслова договореност. Този списък с отрасли и когато е приложимо, съответните несвързани с технологиите критерии за ефективност, използвани за определяне на допустимостта на проекти, могат да бъдат изменени с течение на времето в съответствие с разпоредбите за преразглеждане, определени в член 12 от настоящата отраслова договореност.

- б) Тези договори са свързани с износа на завършени проекти или елементи от тях, което включва всички компоненти, оборудване, материали и услуги (включително обучението на персонала), пряко необходими за построяването и пускането в експлоатация на набелязания проект, при условие че:
- 1) проектът води до ниски или нулеви въглеродни емисии или еквивалент на CO₂ и/или висока енергийна ефективност;
  - 2) проектът е разработен така, че да отговаря поне на стандартите за ефективност, определени в допълнение II; както и
  - 3) предвидените условия могат да бъдат разширени единствено с цел преодоляване на определени финансови пречки, пред които се изправя даден проект, и то въз основа на индивидуалните финансови нужди и специфичните пазарни условия на всеки проект.
3. ПРИЛОЖНО ПОЛЕ ПО ОТНОШЕНИЕ НА ПРОЕКТИТЕ ЗА ПРИСПОСОБЯВАНЕ, ДОПУСТИМИ СЪГЛАСНО ДОПЪЛНЕНИЕ III
- а) В настоящата отраслова договореност се определят финансовите условия, приложими по отношение на официално подкрепяните експортни кредити, свързани с договори за проекти, които отговарят на критериите по допълнение III от настоящата отраслова договореност.
- б) Тези договори са свързани с износа на завършени проекти или елементи от тях, което включва всички компоненти, оборудване, материали и услуги (включително обучението на персонала), пряко необходими за изпълнението и пускането в експлоатация на набелязания проект, при условие че:
- 1) условията по допълнение III са изпълнени;
  - 2) предвидените условия могат да бъдат разширени единствено с цел преодоляване на определени финансови пречки, пред които се изправя даден проект, и то въз основа на индивидуалните финансови нужди и специфичните пазарни условия на всеки проект.
- в) Настоящата отраслова договореност се прилага към модернизацията на съществуващи проекти и към вземането под внимание на съображения, свързани с приспособяването, в случаи, при които икономическият живот на проекта може да бъде удължен поне с продължителността на срока на погасяване. Ако този критерий не е изпълнен, се прилагат условията на Споразумението.

4. ПРИЛОЖНО ПОЛЕ ПО ОТНОШЕНИЕ НА ПРОЕКТИ, СВЪРЗАНИ С ВОДИТЕ

Настоящата отраслова договореност определя финансовите условия, които се прилагат по отношение на официално подкрепяните експортни кредити, свързани с износа на завършени проекти или елементи от тях във връзка с водоснабдяването за потребление от човека и съоръжения за третиране на отпадни води:

- а) инфраструктура за доставяне на питейна вода за общини, включително домакинства и малки предприятия, т.е. пречистване на води с цел получаване на питейна вода, и водоснабдителна мрежа (включително контрол на течовете);
- б) съоръжения за събиране и третиране на отпадни води, т.е. събиране и третиране на битови и промишлени отпадни и канализационни води, включително процеси за повторно използване или рециклиране на води и третиране на утайки, пряко свързани с тези дейности;

▼ M3

- в) модернизацията на тези съоръжения в случаи, при които икономическият живот на съоръжението може да бъде удължен поне с продължителността на срока на погасяване. Ако този критерий не е изпълнен, се прилагат условията на Споразумението.

ГЛАВА II

РАЗПОРЕДБИ ОТНОСНО ЕКСПОРТНИТЕ КРЕДИТИ

5. МАКСИМАЛЕН СРОК НА ПОГАСЯВАНЕ

- а) За официално подкрепяните експортни кредити, свързани с договори в отраслите, изброени в допълнение I, и за проекти в сферата на водите, определени в член 4 от настоящата договореност, максималният срок на погасяване е 18 години.

- б) За официално подкрепяните експортни кредити, свързани с договори на стойност поне 10 милиона СПТ в класове проекти, изброени в допълнение II, максималният срок на погасяване е определен, както следва:

1) за договори по проекти от клас А: 18 години;

2) за договори по проекти в клас Б и проекти в клас В: 15 години.

- в) За официално подкрепяните експортни кредити, свързани с договори на стойност под 10 милиона СПТ в класове проекти, изброени в допълнение II, максималният срок на погасяване е определен, както следва:

1) съгласно определението в член 11 от Споразумението за държавите от категория I максималният срок на погасяване е пет години, като е възможно да бъде договорен срок от осем години и половина при спазване на процедурите за предварително уведомление по член 10 от настоящата отраслова договореност;

2) за държавите от категория II максималният срок на погасяване е десет години;

3) независимо от точки 1) и 2) по-горе за неатомни електроцентрали съгласно определението в член 13 от Споразумението максималният срок на погасяване е 12 години.

- г) За официално подкрепяните експортни кредити, свързани с договори на стойност поне 10 милиона СПТ за проекти, подкрепяни съгласно допълнение III, максималният срок на погасяване е 15 години.

6. ПОГАСЯВАНЕ НА ГЛАВНИЦАТА И ПЛАЩАНЕ НА ЛИХВИТЕ

- а) Участниците прилагат график за погасяване на главницата и плащане на лихвите, посочени в точка 1) или 2) по-долу:

1) главницата се погасява на равни вноски;

2) комбинираното изплащане на главницата и лихвите е на равни вноски.

- б) Главницата се погасява и лихвите се плащат не по-рядко от веднъж на всеки шест месеца, първата вноска по главницата и лихвата се прави не по-късно от шест месеца след началната дата на кредита.

▼ M3

- в) В извънредни и надлежно обосновани случаи официалната подкрепа може да се предоставя при условия, различни от определените в букви а) и б) по-горе. Предоставянето на такава подкрепа се обяснява с разминаването във времето между наличието на средства за длъжника и профила за обслужване на дълга, необходим за спазване на график за погасяване на равни полу-годишни вноски, и трябва да отговаря на следните критерии:
- 1) отделните плащания по главницата или поредицата от плащания по главницата в рамките на шестмесечен период не надхвърлят 25 % от размера на главницата по кредита;
  - 2) главницата се погасява не по-рядко от веднъж на всеки 12 месеца. Първата вноска за изплащане на главницата се прави не по-късно от 18 месеца след началната дата на кредита и не по-малко от 2 % от размера на главницата трябва да е изплатен 18 месеца след началната дата на кредита;
  - 3) лихвата се плаща не по-рядко от веднъж на всеки 12 месеца и първото плащане на лихвата се прави не по-късно от шест месеца след началната дата на кредита;
  - 4) максималната среднопретеглена продължителност на срока на погасяване не надхвърля 60 % от максималния срок на кредита.
- г) Лихвите, дължими след началната дата на кредита, не се капитализират.

7. МИНИМАЛНИ ЛИХВЕНИ ПРОЦЕНТИ

Участник, който предоставя официална финансова подкрепа за кредити с фиксирана лихва, прилага следните минимални лихвени проценти:

Срок на погасяване (години)	Стандартни минимални лихвени проценти		Минимални лихвени проценти за проекти с дълъг период на строителство, т.е.: — нови големи водоелектрически проекти — допълнение II — проекти в клас А — допълнение III — проекти във връзка с приспособяването	
	Държавни ценни книжа (години)	Марж (основни пунктове)	Държавни ценни книжа (години)	Марж (основни пунктове)
< 11	Съответен РТЛП в съответствие с член 20 от Споразумението			
11 до 12	7	100	7	100
13	7	120	8	120
14	8	120	9	120
15	8	120	9	120
16	9	120	10	125
17	9	120	10	130
18	10	120	10	130

8. ДОПУСТИМИ ВАЛУТИ

Валутите, които са допустими за официална финансова подкрепа, са напълно конвертируемите и тези, за които има налични данни по отношение на определяне на минималните лихвени проценти, посочени в член 7 от настоящата отраслова договореност и член 20 от Споразумението за срокове на погасяване под 11 години.

▼ M3**9. МЕСТНИ РАЗХОДИ**

- а) За официално подкрепяните експортни кредити, свързани с договори на стойност от поне 10 милиона СПТ, официалната подкрепа, предоставена за местни разходи, не надвишава 30 % от стойността на експортния договор.
- б) За официално подкрепяните експортни кредити, свързани с договори на стойност под 10 милиона СПТ:
  - 1) за отраслите, изброени в допълнение I от настоящата отраслова договореност, официалната подкрепа, предоставена за местни разходи, не надвишава 45 % от стойността на експортния договор;
  - 2) за отраслите, изброени в допълнение II, и за проекти в сферата на водите, определени в член 4 от настоящата отраслова договореност, официалната подкрепа, предоставена за местни разходи, не надвишава 30 % от стойността на експортния договор.
- в) Когато официалната подкрепа за местни разходи превишава 15 % от стойността на експортния договор, такава официална подкрепа подлежи на предварително уведомление съгласно член 10 от настоящата отраслова договореност, като се уточни естеството на местните разходи, които получават подкрепа.

ГЛАВА III**ПРОЦЕДУРИ****10. ПРЕДВАРИТЕЛНО УВЕДОМЛЕНИЕ**

- а) Ако възнамерява да предостави подкрепа в съответствие с разпоредбите на настоящата отраслова договореност, участникът представя предварително уведомление поне десет календарни дни преди поемане на ангажимент съгласно:
  - 1) член 48 от Споразумението, ако подкрепата е разширена в съответствие с член 1, 2 или 4 от настоящата отраслова договореност;
  - 2) член 47 от Споразумението, ако подкрепата е разширена в съответствие с член 3 от настоящата отраслова договореност.
- б) При проекти, които спадат към класовете проекти, изброени в допълнение II от настоящата отраслова договореност, такива уведомления включват подробно описание на проекта с цел да се докаже по какъв начин проектът отговаря на критериите за подкрепа, определени в член 2, буква б) от настоящата отраслова договореност.
- в) За проектите, подкрепяни съгласно допълнение III от настоящата отраслова договореност, това уведомление включва:
  - 1) подробно описание на проекта, за да се докаже съответствието на проекта с критериите за подкрепа по член 3, буква б) от настоящата отраслова договореност; и
  - 2) достъп до резултата от прегледа от страна на независима трета страна, изискван в допълнение III.
- г) Независимо от параграф 1, буква а) по-горе, ако участникът, представил уведомление, възнамерява да предостави подкрепа със срок на погасяване над 15 години и/или в съответствие с член 6, буква в) от настоящата отраслова договореност, той дава предварително уведомление поне десет календарни дни преди поемане на ангажимента съгласно член 47 от Споразумението.
- д) Участникът уведомява всички останали участници за своето окончателно решение след обсъждане с цел улеснение на преразглеждането на натрупания опит.

▼ M3

ГЛАВА IV

МОНИТОРИНГ И ПРЕРАЗГЛЕЖДАНЕ

11. БЪДЕЩИ ДЕЙСТВИЯ

Участниците се договарят да разгледат следните въпроси:

- а) съобразени със срока премии за риска;
- б) условия за ниски емисии/висока енергийна ефективност на електро-централите с изкопаеми горива, включително и готовност за улавяне и съхранение на въглерод;
- в) сгради с нулево нетно потребление на енергия;
- г) проекти с горивни клетки.

12. МОНИТОРИНГ И ПРЕРАЗГЛЕЖДАНЕ

- а) Секретариатът прави ежегоден отчет за прилагането на отрасловата договореност.
- б) Участниците редовно преразглеждат приложното поле и другите разпоредби на настоящата отраслова договореност най-късно до края на 2017 г.
- в) Допълнение II от настоящата отраслова договореност подлежи на редовно преразглеждане, включително и по искане на участник, с оглед оценката на това дали даден клас и/или тип проекти следва да се добави или заличи, или дали праговете следва да бъдат променени в допълнението. Предложенията за нови класове и/или типове проекти следва да бъдат придружени от информация за това как проектите в рамките на този клас/тип изпълняват критериите по член 2, буква б) и следва да прилагат методологията, установена в допълнение IV от настоящата отраслова договореност.
- г) Участниците преразглеждат допълнение III от настоящата отраслова договореност не по-късно от 30 юни 2018 г. с оглед на оценката на международните инициативи, свързани с приспособяването, пазарните условия и опита, натрупан от процеса на уведомяване, за да преценят дали определенията, критериите за проектите и условията трябва да се запазят или изменят.
- д) След 31 декември 2018 г. условията във връзка с допълнение III спират да се прилагат, освен ако страните договорят друго.

▼ M3*Допълнение I***Отрасли на енергията от възобновяеми източници**

Следните отрасли на енергията от възобновяеми източници са допустими за финансовите условия, определени в настоящата отраслова договореност, при условие че тяхното въздействие се разглежда в съответствие с препоръката на ОИСР за общ подход към официално подкрепяните експортни кредити и за отчитане на екологичните и социалните аспекти от 2012 г. ⁽¹⁾ (впоследствие изменена от членовете на работната група на ОИСР за експортните кредити и кредитните гаранции и одобрена от Съвета на ОИСР):

- а) вятърна енергия ⁽²⁾;
- б) геотермална енергия;
- в) енергия от приливите и отливите и морските течения;
- г) енергия от морските вълни;
- д) осмотична енергия;
- е) слънчева фотоволтаична енергия;
- ж) слънчева термална енергия;
- з) океанска термална енергия;
- и) биоенергия: всички устойчиви видове сметищен газ, газ от пречиствателни инсталации за отпадни води, енергия от биогаз или горива от инсталации за енергия от биомаса. „Биомаса“ е биоразградимата част от продуктите, отпадъците и остатъчните продукти от селското стопанство (включително веществата от растителен и животински произход), горското стопанство и свързаните с него отрасли, както и биоразградимата част от промишлените и битовите отпадъци;
- й) водна енергия;
- к) енергийна ефективност в проекти за енергия от възобновяеми източници.

⁽¹⁾ Приема се, че препоръката от 2012 г. се прилага по същия начин към проекти, които не отговарят на критериите за тези финансови условия.

⁽²⁾ Максималният срок на погасяване за самоиздигащи се платформи за сондиране, използвани при инсталирането на вятърни турбини, е 12 години.

▼ M3

Допълнение II

Отрасли, свързани с намаляване на изменението на климата

КЛАС ПРОЕКТИ	ОПРЕДЕЛЕНИЕ	ОБОСНОВКА	ИЗПОЛЗВАНИ СТАНДАРТИ	СРОКОВЕ НА ПОГАСЯВАНЕ
ПРОЕКТИ ОТ КЛАС А: УЛАВЯНЕ И СЪХРАНЕНИЕ НА ВЪГЛЕРОД				
ТИП 1: Електроцентрали с изкопаеми горива с действаща система за улавяне и съхранение на въглерод (CCS)	Процес, състоящ се в разделянето на CO ₂ от емисиите, произведени от централи с изкопаеми горива, преноса му до обекта за съхранение за целите на екологосъобразно и постоянно геоложко съхранение на CO ₂ .	С цел постигане на ниски въглеродни емисии за централите с изкопаеми горива.	Въглеродният интензитет достига степен, равна или по-ниска от 350 метрични тона CO ₂ на GWh, отделени в атмосферата ⁽¹⁾ ; или при всички проекти – коефициент на улавяне и съхранение, който би намалил производството от централата на въглеродни емисии с 65 % или повече; или коефициентът на улавяне е поне 85 % от емисиите на CO ₂ от оборудването, включено в заявлението за официално подкрепяни експортни кредити. 85 % се прилага при обичайни експлоатационни условия.	18 години
ТИП 2: Проекти за CCS	Процес, състоящ се в разделянето на CO ₂ от промишлените или енергогенериращите източници, преноса му до обекта за съхранение за целите на екологосъобразно и постоянно геоложко съхранение на CO ₂ .	С цел значително намаляване на въглеродните емисии от съществуващите източници.	При всички проекти – коефициент на улавяне и съхранение, който би намалил промишленото или енергийното производство на въглеродни емисии с 65 % или повече; или коефициентът на улавяне е поне 85 % от емисиите на CO ₂ от оборудването, включено в заявлението за официално подкрепяни експортни кредити. 85 % се прилага при обичайни експлоатационни условия.	18 години
ПРОЕКТИ ОТ КЛАС Б: ЗАМЯНА НА ИЗКОПАЕМИ ГОРИВА				
ТИП 1: Производство на енергия от отпадъци	Производствена единица за енергия чрез топлинна обработка (вкл. газификация) на разнородни твърди отпадъци.	С цел неутрализиране на емисиите от парникови газове от използването на конвенционална енергия и намаляване на бъдещи парникови емисии, като метан, които обичайно се отделят от отпадъците.	При парен цикъл, бойлер (или парен генератор) ефективността при преобразуването е поне 75 % въз основа на ниска калорична стойност (LHV) ⁽²⁾ . При газификация ефективността на газификатора е поне 65 % LHV ⁽³⁾ .	15 години

▼ M3

КЛАС ПРОЕКТИ	ОПРЕДЕЛЕНИЕ	ОБОСНОВКА	ИЗПОЛЗВАНИ СТАНДАРТИ	СРОКОВЕ НА ПОГАСЯВАНЕ
ТИП 2: Хибридни електроцентрали	Електроцентрала, която произвежда електроенергия както от възобновяеми източници, така и от източници на изкопаеми горива.	С цел изпълнение на изискване за наличност на централата за периодите, когато възобновяемите източници не са налични или достатъчни, е необходим източник на изкопаеми горива за производство на енергия. Източникът на изкопаеми горива позволява използването на енергия от възобновяеми източници в хибридната централа, с което се постига значително намаляване на въглерода в сравнение със стандартните централи с изкопаеми горива.	Модел 1: Два отделни източника за производство: един от възобновяеми източници и един от изкопаеми горива. Проектът се разработва така, че поне 50 % от прогнозното годишно производство на енергия да идва от възобновяемите източници на централата. Модел 2: Един източник на енергия, който използва комбинация от възобновяеми източници и изкопаеми горива. По проект поне 75 % от полезната енергия трябва да се произвежда от възобновяеми източници.	15 години

ПРОЕКТИ ОТ КЛАС В: ЕНЕРГИЙНА ЕФЕКТИВНОСТ

ТИП 1: Комбиниран топло- и електроцентрали (когенерационни централи)	Едновременно производство на множество форми на енергия (електрическа, механична и топлоенергия) в една интегрирана система. Производството на комбинираната електроцентрала включва електрическа или механична енергия и топлоенергия за търговски промишлени и/или домакински нужди.	До две трети от първичната енергия, използвана за производство на електричество в конвенционална топлоелектрическа централа се губи под формата на топлина. Комбинираната топло- и електроцентрала (когенерационна централа) следователно може да бъде ефективен вариант за намаляване на емисиите от парникови газове. Когенерационната централа е възможна с всички отоплителни машини и горива (включително биомаса и слънчево-термална енергия) от няколко киловата до 1 000 MW парокондензиращи електроцентрали ⁽⁴⁾ .	Обща ефективност от поне 75 % въз основа на ниска calorична стойност (LHV) ⁽⁵⁾ .	15 години
ТИП 2: Отопление и/или охлаждане	Мрежата, която пренася/разпределя топлоенергия от производствената единица до крайния потребител.	С цел подобряване на ефективността на отоплението чрез изграждане на тръбопроводни мрежи за пара и/или гореща вода със значителна топлинна ефективност както чрез свеждане до минимум на загубите по тръбопроводите и конверторите, така и чрез увеличаване на използването на топлина от отпадъци.	Топлинната проводимост на тръбопроводите трябва да е под 80 % от съответната топлинна проводимост, необходима съгласно европейски стандарт EN253:2009 (да се преразгледа при актуализация на стандарта).	15 години

▼ M3

КЛАС ПРОЕКТИ	ОПРЕДЕЛЕНИЕ	ОБОСНОВКА	ИЗПОЛЗВАНИ СТАНДАРТИ	СРОКОВЕ НА ПОГАСЯВАНЕ
		<p>Охлаждането е интегрирана технология, която може да допринесе значително за намаляване на емисиите от въглероден диоксид и на замърсяването на въздуха и да увеличи енергийната сигурност, например чрез замяна на индивидуалните климатици.</p>		
<p>ТИП 3: Интелигентни мрежи</p>	<p>Интегрираните и напреднали в технологично отношение електроенергийни мрежи с подобрена динамична способност за проследяване и контрол на входящите и изходящите количества на всеки от съставните им технически компоненти (като производство на електроенергия, мрежови решения за управление, преобразуватели и системи за постоянен ток с високо напрежение (ПТВН), системи за гъвкав пренос за променлив ток (FACTS), специални енергийни системи (SPS), пренос, разпределение, акумулиране, решения от областта на силовата електроника за интелигентните мрежи, намаляване на потреблението, измерване на потреблението, децентрализирани енергийни източници).</p> <p>ICT съгласно международно договорени промишлени стандарти, като NIST-SGIP и ETSI-CENELEC.</p>	<p>Да дадат възможност на операторите на мрежи, операторите на преносни и разпределителни системи, потребителите на мрежата, собствениците на предприятия за акумулиране, операторите на системи за измерване на потреблението, доставчиците на приложения и услуги или операторите на платформи за обмен на електроенергия да създадат икономични, щадящи околната среда, балансирани и устойчиви електроенергийни системи при намалени загуби при преноса и оптимизирани нива на качеството на електроенергията, безопасността, стабилността на мрежата, надеждността, подаването на енергия от възобновяеми източници и ефективността на разходите чрез подкрепа за поръчки за електроенергия, включващи основно износ на съвременни и новаторски технологии и услуги.</p>	<p>Трябва да са изпълнени стандарти 1, 2 (а или б) и 3.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Общата стойност на проекта включва поне 20 % за актуализиране на допустимите информационни и комуникационни технологии (ИКТ). 2а. Проектът или приложението ще доведе до прогнозно минимално намаление от 10 % на емисиите на CO₂ от изкопаеми горива, или 2б. Доказано значително намаление на емисиите на CO₂, което ще произтече от: <ul style="list-style-type: none"> — намаления в загубата на енергия в електроенергийната мрежа, обслужвана от приложението или проекта за интелигентна мрежа, от поне 5 %, или — намаления в общото потребление на енергия от товари, обслужвани от приложението или проекта за интелигентна мрежа, от поне 5 %, или — непостоянно подаване на енергия от възобновяеми енергийни източници, включително при пониско напрежение, представляваща най-малко допълнителни 10 % от общата енергия, подавана в мрежата, в която се прилагат технологиите за интелигентни мрежи. 3. Преди разрешаването независима квалифицирана трета страна ще извърши преглед на проекта и ще изготви доклад, в който ще се опишат характеристиките на предложеното приложение или проект за 	<p>15 години</p>

▼ M3

КЛАС ПРОЕКТИ	ОПРЕДЕЛЕНИЕ	ОБОСНОВКА	ИЗПОЛЗВАНИ СТАНДАРТИ	СРОКОВЕ НА ПОГАСЯВАНЕ
			<p>интелигентна мрежа, и ще провери дали проектът или приложението отговаря на стандарти 1 и 2 (а или б). За проекти, при които се използва стандарт 2б, в доклада ще се включи очакваното вследствие на проекта намаление на емисиите на CO₂. Този доклад ще се изпрати на участниците преди разрешаването на финансовата подкрепа и разрешението ще зависи от това дали в доклада се установява, че предложеният проект или приложение за интелигентна мрежа отговаря на стандарти 1 и 2 (а или б).</p> <p>Стандартите ще се измерват чрез сравнение на очакваните емисии или консумация на енергия от една площ, обслужвана от мрежата, ако предложените технологии за интелигентна мрежа се приложат, с емисиите или консумацията на енергия от същата тази площ при хипотезата, че предложените технологии за интелигентна мрежа не са приложени.</p> <p>Участниците ще преразгледат тези стандарти не по-късно от 30 юни 2017 г., за да се оценят проектите, финансирани по тези стандарти, и ако е необходимо, за да се прецени дали определенията, обосновката или критериите за проектите следва да се запазят и/или изменят.</p>	

(¹) При централа, захранвана от природен газ, се очаква да се постигне значително по-нисък въглероден интензитет.

(²) Ефективност при преобразуване на енергията на бойлер (или парен генератор) = (нетна топлина, отделена от парата/топлина или калорична стойност [LHV], осигурена от горивото) (× 100 %).

(³) Ефективност на газификатора = (калорична стойност на газ за кг използвано гориво/средна нетна калорична стойност [LHV] за един кг гориво) (× 100 %).

(⁴) Четвърти доклад за оценка: изменението на климата, 2007 г., http://www.ipcc.ch/publications_and_data/ar4/wg3/en/ch4s4-3-5.html.

(⁵) Общата ефективност на системата (η_o) на когенерационната централа е сбор от нетното полезно производство на енергия (W_E) и нетното топлинно производство (ΣQ_{TH}), разделено на общото потребление на гориво (Q_{FUEL}), както е показано по-долу:

$$\eta_o = \frac{W_E + \sum Q_{TH}}{Q_{FUEL}}$$

▼ M3*Допълнение III***Критерии за допустимост за проектите за приспособяване към изменението на климата**

Проектът е допустим за финансовите условия по настоящата отраслова договореност, ако:

- а) приспособяването към изменението на климата е основната цел на проекта, посочено е изрично и е разяснено в плана на проекта и подкрепящите документи, и е било от основно значение при разработване на проекта;
- б) предложението за проекта включва анализ и набелязване на конкретните и съответните рискове и уязвими аспекти, свързани с изменението на климата, като е посочено как предложените мерки или технологии пряко ще допринесат за преодоляването им;
- в) във връзка с проекта е извършен преглед от независима трета страна (било отделно, било като неразделна част от плана на проекта), който е публично достъпен, например е публикуван на уебсайта на националния компетентен орган. При прегледа се оценяват конкретните и съответните рискове и уязвими аспекти, свързани с изменението на климата, като е посочено как предложените мерки или технологии пряко ще допринесат за преодоляването им;
- г) полезният живот на проекта надхвърля 15 години.

▼ M3*Допълнение IV***Методология, която следва да се използва при определяне на допустимостта на отраслите във връзка с член 2 от настоящата отраслова договореност**

При предложение за добавяне на клас или тип проект към допълнение II от настоящата отраслова договореност участниците представят подробно описание на предложени клас или тип проекти и информация относно това как такива проекти изпълняват критериите, определени в член 2, буква б) от настоящата отраслова договореност. Тази информация включва:

- а) оценка на прекия принос на класа или типа проекти за намаляване на изменението на климата, включително и сравнение на отрасловата ефективност въз основа на измерими данни относно емисии от въглероден диоксид или еквивалент на CO₂ и/или при висока енергийна ефективност с конвенционални и по-нови технологични подходи; във всеки случай това сравнение ще се основава на количествени мерки, като намаляване на емисиите за произведена единица;
- б) описание на техническите стандарти и тези за ефективност на предлагания клас или тип проекти, включително и всякаква важна информация, съществуващи най-добри налични техники (НДНТ); ако е целесъобразно, това описание обяснява как технологията е подобрение на съществуващите НДНТ;
- в) описание на финансовите пречки при предлагания клас или тип проекти, включително финансови нужди и пазарни условия, и посочване на разпоредбите съгласно отрасловата договореност, които се очаква да улеснят реализирането на проекта.

▼ M3*Допълнение V***Списък с определения**

Площ, обслужвана от мрежата: система от синхронизирани доставчици и потребители на електроенергия, свързани чрез преносни и разпределителни линии и управлявани от един или повече контролни центрове.

Най-добри налични техники: съгласно определението в Директива 96/61/ЕО (член 2.1) „най-добри налични техники“ са най-ефективния и най-напредналия етап в развитието на дейностите и методите за тяхната реализация, показващи практическата пригодност на съответните техники за принципното осигуряване на основата на съответните норми за допустими емисии и проектирани с цел предотвратяване и в случаите, когато това е практически невъзможно, за намаляване на емисиите и въздействието им върху околната среда в нейната цялост:

- а) „техники“ включва както използваната технология, така и начина на проектиране, изграждане, поддържане, експлоатация и извеждане от експлоатация на инсталацията;
- б) „налични“ техники са техниките, разработени в мащаб, който позволява прилагането им в съответния промишлен отрасъл, при жизнени в икономически и технически смисъл условия и отчитане на свързаните с тях разходи и предимства, независимо от това, дали те се използват или произвеждат във въпросната държава членка, при условие че са достъпни в разумна степен за оператора;
- в) „най-добри“ означава най-ефективни с оглед постигането на висока обща степен на опазване на околната среда в нейната цялост.

Парникови газове: според определението парниковите газове включват въглероден диоксид, метан, диазотен оксид, флуоровъглеродороди, перфлуоровъглеродороди и серен хексафлуорид.

Голям водноенергиен проект за електроенергия: съгласно определението на Международната комисия по големите язовири (ICOLD). ICOLD определя като големи язовири тези с височина от 15 или повече метра от основата. Язовири с височина между 5 и 15 метра, с резервоар с обем от повече от 3 милиона м³ също попадат в категорията на големите язовири.

ПРИЛОЖЕНИЕ V

ОТРАСЛОВА ДОГОВОРЕНОСТ ОТНОСНО ЕКСПОРТНИТЕ КРЕДИТИ ЗА ЖЕЛЕЗОПЪТНА ИНФРАСТРУКТУРА

Участниците в настоящата отраслова договореност постигат съгласие, че финансовите условия на отрасловата договореност, които допълват Споразумението, се прилагат по начин, който отговаря на целта на Споразумението.

ГЛАВА I

ПРИЛОЖНО ПОЛЕ НА ОТРАСЛОВАТА ДОГОВОРЕНОСТ

1. ПРИЛОЖНО ПОЛЕ

В настоящата отраслова договореност са определени финансовите условия, прилагани към официално подкрепяните експортни кредити за договори за активи във връзка с железопътна инфраструктура, които са от основно значение за експлоатацията на влаковете, включително управлението на движението (например сигнализация и друга железопътна информация), електрификация, железопътни линии, подвижен състав и свързани строителни дейности.

ГЛАВА II

РАЗПОРЕДБИ ОТНОСНО ЕКСПОРТНИТЕ КРЕДИТИ

2. МАКСИМАЛЕН СРОК НА ПОГАСЯВАНЕ

- а) За официално подкрепяните експортни кредити за договори, включени в приложното поле на настоящата отраслова договореност, максималният срок на погасяване е следният:
- 1) за договори в държави от категория I (определени в член 11 от Споразумението): 12 години;
  - 2) за договори в държави от категория II (определени в член 11 от Споразумението): 14 години.
- б) С оглед на сроковете на погасяване по буква а) по-горе се прилагат следните условия:
- 1) сделката трябва да е с обща договорна стойност от повече от 10 млн. СПТ; както и
  - 2) срокът на погасяване да не надхвърля полезния живот на финансираните актив от железопътната инфраструктура; както и
  - 3) за сделките в държави от категория I сделката включва/се характеризира със:
    - участие в синдикиране на заем с частни финансови институции, които не се ползват от официална подкрепа за експортния кредит, като:
      - i) участникът е миноритарен партньор с *pari passu* статут през целия срок на заема; както и
      - ii) официалната подкрепа на експортния кредит, предоставена от участниците, представлява по-малко от 50 % от синдикирането;
    - ставки на премиите за всякаква официална подкрепа, които не подбиват достъпното финансиране на частния пазар и които са съизмерими със съответстващите ставки, начислявани от други частни финансови институции, които участват в синдикирането.
- в) Участник може да поиска изключение от условието по точка 3, буква б) по-горе чрез използване на обща линия за поведение съгласно членове 58 — 63 от Споразумението. В тези случаи участникът, предлагащ обща линия за поведение, представя или в предложената обща линия за поведение, или във всяка отделна сделка, за която е

▼ **M3**

изпратено впоследствие уведомление, цялостно разяснение за подкрепата, включително конкретни данни за ценообразуването и обосновка за необходимостта от изключение от разпоредбите на точка 3, буква б) по-горе.

3. ПОГАСЯВАНЕ НА ГЛАВНИЦАТА И ПЛАЩАНЕ НА ЛИХВИТЕ

Погасяването на главницата и плащането на лихвите се извършва съгласно член 14 от Споразумението с изключение на това, че максималната среднопотеглена продължителност на срока на погасяване по точка 4, буква г) от посочения член е:

- а) за сделки в държави от категория I — шест години и една четвърт; както и
- б) за сделки в държави от категория II — седем години и една четвърт;

4. МИНИМАЛНИ ФИКСИРАНИ ЛИХВЕНИ ПРОЦЕНТИ

Участник, който предоставя официална финансова подкрепа за заеми с фиксирана лихва, прилага следните минимални лихвени проценти:

- а) за срок на погасяване, по-малък или равен на 12 години, съответните РТЛП, установени съгласно член 20 от Споразумението;
- б) за срок на погасяване, по-дълъг от 12 години, за всички валути се прилагат съответните РТЛП съгласно член 20 от Споразумението, към които се добавят 20 основни пункта.

ГЛАВА III**ПРОЦЕДУРИ****5. ПРЕДВАРИТЕЛНО УВЕДОМЛЕНИЕ**

- а) Участникът представя предварително уведомление в съответствие с член 47 от Споразумението поне десет календарни дни преди поемане на ангажимент, ако възнамерява да предостави подкрепа за сделка в държава от категория I. Това уведомление включва цялостно разяснение на официалната подкрепа, включително конкретни данни за ценообразуването.
- б) Участникът представя предварително уведомление в съответствие с член 48 от Споразумението поне десет календарни дни преди поемане на ангажимент, ако възнамерява да предостави подкрепа за:

- 1) сделка в държава от категория II; или
- 2) сделка, подкрепена съгласно обща линия за поведение, изготвена съгласно член 2, буква в) от настоящата отраслова договореност. Това предварително уведомление се извършва едновременно и ако се одобри предложението за обща линия за поведение.

6. ВАЛИДНОСТ НА ОБЩАТА ЛИНИЯ ЗА ПОВЕДЕНИЕ

Независимо от разпоредбите на член 63, буква а) от Споразумението всички договорени общи линии за поведение престават да са валидни на 31 декември 2018 г., освен ако участниците постигнат съгласие за удължаване на настоящата отраслова договореност в съответствие с член 7, буква г) от нея.

ГЛАВА IV**МОНИТОРИНГ И ПРЕРАЗГЛЕЖДАНЕ****7. МОНИТОРИНГ И ПРЕРАЗГЛЕЖДАНЕ**

- а) Секретариатът прави ежегоден отчет за прилагането на отрасловата договореност.
- б) След 31 декември 2017 г. и при спазване на буква в) по-долу изискването за синдикиране от по-малко от 50 % по член 2, буква б), точка 3, подточка ii), първо тире от настоящата отраслова договореност се заменя с изискване за максимално синдикиране от 35 %, освен ако участниците договорят друго.

▼ M3

- в) Участниците преразглеждат настоящата отраслова договореност не по-късно от 30 юни 2017 г. с оглед на оценка на пазарните условия и другите фактори, за да преценят дали условията следва да се запазят и /или изменят.
- г) След 31 декември 2017 г. условията от настоящата отраслова договореност не се прилагат, освен ако страните договорят друго.

▼ M3

ПРИЛОЖЕНИЕ VI

ОТРАСЛОВА ДОГОВОРЕНОСТ ОТНОСНО ЕКСПОРТНИТЕ КРЕДИТИ ЗА ПРОИЗВОДСТВО НА ЕЛЕКТРОЕНЕРГИЯ ЧРЕЗ ИЗГАРЯНЕ НА ВЪГЛИЩА

Участниците в настоящата отраслова договореност постигат съгласие, че финансовите условия на отрасловата договореност, които допълват Споразумението, се прилагат по начин, който отговаря на целта на Споразумението.

ГЛАВА I

ПРИЛОЖНО ПОЛЕ НА ОТРАСЛОВАТА ДОГОВОРЕНОСТ

1. ПРИЛОЖНО ПОЛЕ

- а) В настоящата отраслова договореност се определят финансовите условия, приложими по отношение на официално подкрепяните експортни кредити, свързани с договори за проекти за производство на електроенергия чрез изгаряне на въглища във връзка със:
- 1) износ на нови централи чрез изгаряне на въглища или износ на елементи от тях, произвеждащи електроенергия за мрежата или за промишлена употреба, които не разполагат със система за улавяне и съхранение на въглерод, нито с технология за улавяне и използване на въглерод, включително всички компоненти, оборудване, материали и услуги (включително обучението на персонала), пряко необходими за построяването и пускането в експлоатация на тези централи. Добавянето на нова единица за производство на електроенергия чрез изгаряне на въглища към вече съществуваща централа се счита за нова електроцентрала чрез изгаряне на въглища;
  - 2) модернизация или доставяне на оборудване за съществуващи централи чрез изгаряне на въглища, произвеждащи електроенергия за мрежата или за промишлена употреба.
- б) Настоящата отраслова договореност не се прилага по отношение на елементите, които се намират извън обекта на проекта за производство на електроенергия чрез изгаряне на въглища и за които обикновено носи отговорност купувачът, и по-специално водоснабдяването, непряко свързано с електроцентралата, разходите, свързани с подготовката на терена, изграждането на пътища, съоръжения за живеене на персонала на обекта, за електрическите линии, трафопостовите, както и за разходите в държавата на купувача за официалните процедури за одобрение (например разрешително за обект, разрешително за строеж), с изключение на:
- 1) ако купувачът на трафопоста и купувачът на електроцентралата са едно и също лице и договарят е сключен във връзка с първоначалния трафопост за тази електроцентрала, условията за първоначалния трафопост не могат да са по-благоприятни от тези за проекта за производство на електроенергия чрез изгаряне на въглища; както и
  - 2) условията за подстанции, трансформатори и електропреносни линии с минимално напрежение 100 kV, намиращи се извън обекта на проекта за производство на електроенергия чрез изгаряне на въглища, не могат да са по-благоприятни, отколкото за проекта за производство на електроенергия чрез изгаряне на въглища.
- в) Ако проектът за производство на електроенергия чрез изгаряне на въглища е в обхвата и отговаря на условията от допълнение II към отрасловата договореност относно експортните кредити за проекти, свързани с енергията от възобновяеми източници, с намаляване и приспособяване към изменението на климата и с водите, финансовите условия, приложими към тези проекти, са тези от посочената отраслова договореност.

ГЛАВА II

РАЗПОРЕДБИ ОТНОСНО ЕКСПОРТНИТЕ КРЕДИТИ

2. МАКСИМАЛЕН СРОК НА ПОГАСЯВАНЕ

- а) За официално подкрепяните експортни кредити за стоки и услуги в обхвата на разпоредбите на член 1, буква а), точка 1 от настоящата отраслова договореност, максималният срок на погасяване е определен в таблица 1 по-долу:

Таблица 1

Максимален срок на погасяване

РАЗМЕР НА ПРОИЗВОДСТВЕНАТА ЕДИНИЦА (брутна монтирана мощност)	Единица > 500 MW	Единица ≥ 300 до 500 MW	Единица < 300 MW
Ултрасуперкритична (т.е. налягане на парата > 240 bar и температура на парата ≥ 593 °C) ИЛИ емисии < 750 g CO ₂ /kWh	12 години ⁽¹⁾	12 години ⁽¹⁾	12 години ⁽¹⁾
Суперкритична (т.е. налягане на парата > 221 bar и температура на парата ≥ 550 °C) ИЛИ емисии между 750 и 850 g CO ₂ /kWh	Недопустима	10 години и само в допустими за МАР държави ⁽¹⁾ ⁽²⁾ ⁽³⁾	10 години и само в допустими за МАР държави ⁽¹⁾ ⁽²⁾ ⁽³⁾
Субкритична (т.е. налягане на парата < 221 bar) ИЛИ емисии > 850 g CO ₂ /kWh	Недопустима	Недопустима	10 години и само в допустими за МАР държави ⁽¹⁾ ⁽³⁾

⁽¹⁾ Когато условията за официална подкрепа са изпълнени, се разрешава допълнителен срок на погасяване от две години за сделки за финансиране на проекти в съответствие с буква г) по-долу, като се спазва максималният срок на погасяване в член 2 от приложение VII.

⁽²⁾ За да се подпомага борбата с енергийната бедност, може да се предоставя подкрепа за експортния кредит с продължителност от десет години във всички държави, където националният процент на електрификация (според най-актуалната информация от базата данни на IEA за достъпа до електроенергия) е по-нисък или равен на 90 % към момента, когато е получено съответното попълнено заявление за експортния кредит.

⁽³⁾ Може да се предоставя подкрепа за експортния кредит в недопустими за МАР държави за изолирани географски райони, когато 1) според алтернативния анализ по член 4, буква б), точка 1 от настоящата отраслова договореност другите варианти с по-нисък въглероден интензитет не са осъществими и 2) физическите/географските характеристики и тези на съществуващата мрежа (включително невъзможността да се осигури връзка към по-голяма мрежа) обосновават предложената категория ефективност на проекта като представляваща най-добрата налична технология. Когато проектът не е разположен на остров, заинтересованият участник се стреми да получи съгласието на всички участници чрез използване на процедурата за обща линия за поведение съгласно членове 58 — 63 от Споразумението.

- б) С оглед на прилагането на таблица 1 по-горе:

- по отношение на допустимите субкритични единици официалната подкрепа се ограничава до две единици в централа, ненадвишаващи обща брутна монтирана мощност от 500 MW, освен ако при алтернативния анализ по член 4, буква б), точка 1 от настоящата отраслова договореност се разглежда възможността за една по-голяма единица в по-висока енергийна категория и се докаже, че този подход не е изпълним; в такъв случай официалната подкрепа се ограничава до две единици, ненадвишаващи обща брутна монтирана мощност от 600 MW;
- по отношение на допустимите суперкритични единици официалната подкрепа се ограничава до не повече от две единици в централа, освен ако при алтернативния анализ по член 4, буква б), точка 1 от настоящата отраслова договореност се разглежда възможността за постигане на същата мощност чрез една или две по-големи единици и се докаже, че този подход не е изпълним;

▼ M3

- 3) допустимите за МАР държави се определят като държави, които са допустими за получаване на ресурси на Международната асоциация за развитие (МАР) (включително само от МАР или със смесено финансиране) към момента, когато е получено съответното попълнено заявление за експортния кредит.
- в) За официално подкрепяните експортни кредити за стоки и услуги в обхвата на член 1, буква а), точка 2 от настоящата отраслова договореност максималният срок на погасяване се определя съгласно член 12 от Споразумението.
- г) Сделките за финансиране на проекти са сделки за стоки и услуги в обхвата на настоящата отраслова договореност, които отговарят и на критериите по допълнение I от приложение VII. За такива сделки участник, който прилага съответния срок на погасяване, разрешен съгласно таблица 1 от настоящата отраслова договореност, прилага и другите условия по приложение VII, като се спазват разпоредбите на член 3 от настоящата отраслова договореност.

3. ПОГАСЯВАНЕ НА ГЛАВНИЦАТА И ПЛАЩАНЕ НА ЛИХВИТЕ

- а) При спазване на буква б) по-долу погасяването на главницата и плащането на лихвите се извършва съгласно:
  - 1) член 14 от Споразумението или
  - 2) за сделки за стоки и услуги в обхвата на настоящата отраслова договореност, които отговарят и на критериите по допълнение I от приложение VII, член 3 от същото приложение.
- б) Среднопретеглената продължителност на подкрепения срок на погасяване не надхвърля половината от срока на погасяване плюс едно тримесечие.

**ГЛАВА III
ПРОЦЕДУРИ****4. ПРЕДВАРИТЕЛНО УВЕДОМЛЕНИЕ**

- а) Участникът представя предварително уведомление в съответствие с член 48 от Споразумението поне десет календарни дни преди поемане на ангажимент, ако възнамерява да предостави подкрепа в съответствие с разпоредбите на настоящата отраслова договореност.
- б) В това уведомление:
  - 1) се посочва, че е извършена оценка на енергийните алтернативи с по-нисък въглероден интензитет и че е доказано, че те не са приложими;
  - 2) се доказва, че проектът е съвместим с националната енергийна политика на приемната държава и нейните политика и стратегия за намаляване на изменението на климата, които се подкрепят от целенасочена програма за разширяване на възобновяемите източници и/или за подобряване на енергийната ефективност;
  - 3) за проекти, които отговарят на условията от бележка под линия 2, се разяснява начинът, по който подкрепеният проект подпомага борбата с енергийната бедност.
- в) В допълнение към изискванията за докладване, определени по-горе, участникът, който уведомява за сделка по „Финансиране на проект“ съгласно член 2, буква г) от настоящата отраслова договореност, съобщава информацията по приложение VII.

▼ M3

ГЛАВА IV

МОНИТОРИНГ, ПРЕРАЗГЛЕЖДАНЕ И ПРЕГЛЕД

5. МОНИТОРИНГ

Секретариатът прави ежегоден отчет за прилагането на отрасловата договореност.

6. ПРЕРАЗГЛЕЖДАНЕ И МОНИТОРИНГ

а) Настоящата отраслова договореност ще се преразгледа не по-късно от 30 юни 2019 г., за да се усъвършенстват условията ѝ във втора фаза, започваща не по-късно от 1 януари 2021 г., с цел да се допринесе за общата цел за борба с изменението на климата и да се продължи постепенното преустановяване на официалната подкрепа за въглищни електроцентрали, включително с оглед на намаляване на използването на по-малко ефективните въглищни електроцентрали.

б) При преразглеждането ще се вземат предвид:

- 1) най-актуалните доклади в областта на климатологията и последиците за инфраструктурните инвестиции на световно ниво вследствие на ограничаването на глобалното затопляне до под 2°C спрямо прединдустриалната епоха;
- 2) напредъкът в технологията относно въглищните електроцентрали, включително интегрираният комбиниран цикъл на газификация (ИКЦГ);
- 3) наличието на технология за улавяне и съхранение на въглерод;
- 4) развитието на регулаторните рамки в държавите износители и купувачи по отношение на въглищните електроцентрали;
- 5) изменението на пазарните условия в отделните държави, включително търговската осъществимост на различните технологии за въглищните електроцентрали и придобитият опит в това отношение;
- 6) развитието по отношение на политиките и практиките в областта на финансирането на експортните кредити в държавите извън ОИСР, особено в най-големите държави износители на въглищни електроцентрали, като се отчита важната роля, която участниците могат да играят във връзка с участието в тази сфера на държави извън ОИСР; както и
- 7) отражението на настоящата отраслова договореност върху енергийната бедност и националния процент на електрификация.

7. ПРЕХОДНИ РАЗПОРЕДБИ

Условията на настоящата отраслова договореност са приложими към окончателните ангажименти за стоки и услуги в обхвата на настоящата отраслова договореност от 1 януари 2017 г., като са изключени онези проекти, за които е изготвено искане за предложения преди 1 януари 2017 г., въз основа на пълно проучване на техническата осъществимост и цялостна оценка на въздействието върху околната среда и при условие че е представено заявление за подкрепа за експортния кредит за такъв проект и то е обработено бързо.

ПРИЛОЖЕНИЕ VII

ПРИЛОЖИМИ УСЛОВИЯ КЪМ СДЕЛКИТЕ ЗА ФИНАНСИРАНЕ НА ПРОЕКТИ

ГЛАВА I

ОБЩИ РАЗПОРЕДБИ

1. ПРИЛОЖНО ПОЛЕ

- а) В настоящото приложение се определят условията, при които участниците могат да осигурят подкрепа за сделките за финансиране на проекти, отговарящи на критериите за допустимост, посочени в допълнение 1.
- б) Ако в настоящото приложение няма съответна разпоредба, се прилагат условията на Споразумението.

ГЛАВА II

ФИНАНСОВИ УСЛОВИЯ ⁽¹⁾

2. МАКСИМАЛЕН СРОК НА ПОГАСЯВАНЕ

Максималният срок на погасяване е 14 години, като се спазват разпоредбите на отрасловата договореност относно експортните кредити за проекти за производство на електроенергия чрез изгаряне на въглища във връзка с проектите в обхвата ѝ.

3. ПОГАСЯВАНЕ НА ГЛАВНИЦАТА И ПЛАЩАНЕ НА ЛИХВИТЕ

Главницата на експортен кредит може да се изплаща на неравни вноски и главницата и лихвата могат да се изплащат на по-големи интервали от полугодишни вноски, ако са спазени следните условия:

- а) отделните плащания по главницата или поредицата от плащания по главницата в рамките на шестмесечен период не надхвърлят 25 % от размера на главницата по кредита;
- б) първата вношка за изплащане на главницата се прави не по-късно от 24 месеца след началната дата на кредита и не по-малко от 2 % от размера на главницата трябва да е изплатен 24 месеца след началната дата на кредита;
- в) лихвата се плаща не по-рядко от веднъж на всеки 12 месеца и първото плащане на лихвата се прави не по-късно от шест месеца след началната дата на кредита;
- г) среднопретеглената продължителност на срока на погасяване не надхвърля седем години и една четвърт;
- д) участникът отправя предварително уведомление в съответствие с член 5 от настоящото приложение.

⁽¹⁾ а) Финансовите условия, определени в член 2 и член 3, буква г), се прилагат към сделките, за които е поет окончателен ангажимент преди 31 декември 2017 г. (включително).

б) След 31 декември 2017 г. финансовите условия, определени в член 2 и член 3, буква г), не се прилагат, освен ако участниците вземат друго решение.

в) Ако спрат да се прилагат, разпоредбите на член 2 и член 3, буква г) ще се заменят със следното:

Член 2 — Максималният срок на погасяване е 14 години, освен когато официалната подкрепа за експортния кредит, предоставена от участниците, съставлява повече от 35 % от синдикирането за проект в държава от ОИСР с високи доходи; тогава максималният срок на погасяване е десет години.

Член 3, буква г) — Среднопретеглената продължителност на срока на погасяване не надхвърля седем години и една четвърт, освен когато официалната подкрепа за експортния кредит, предоставена от участниците, съставлява повече от 35 % от синдикирането за проект в държава от ОИСР с високи доходи; тогава среднопретеглената продължителност на срока на погасяване не надхвърля пет години и една четвърт.

▼ M3**4. МИНИМАЛНИ ФИКСИРАНИ ЛИХВЕНИ ПРОЦЕНТИ**

Участниците предоставят официална финансова подкрепа за заеми с фиксиран лихвен процент в следните случаи:

- а) когато срокът на погасяване е по-малък или равен на 12 години, участниците прилагат съответните референтни търговски лихвени проценти (РТЛП), установени съгласно член 20 от Споразумението;
- б) когато срокът на погасяване е по-голям от 12 години, се начисляват допълнително 20 основни пункта към РТЛП за всички валути.

ГЛАВА III**ПРОЦЕДУРИ****5. ПРЕДВАРИТЕЛНО УВЕДОМЛЕНИЕ ЗА СДЕЛКИТЕ ЗА ФИНАНСИРАНЕ НА ПРОЕКТИ**

Участникът уведомява всички останали участници за намерението си да предостави подкрепа в съответствие с условията на настоящото приложение най-малко десет календарни дни, преди да поеме ангажимент. Уведомлението се извършва в съответствие с приложение VIII към Споразумението. Ако в този период друг участник поиска обяснение по отношение на подкрепяните условия, участникът, отправил уведомлението, изчаква изтичането на допълнителен срок от десет календарни дни, преди да поеме ангажиментът.

▼ M3

Допълнение I

Критерии за допустимост за сделките за финансиране на проекти

I. ОСНОВНИ КРИТЕРИИ

Сделката включва/се характеризира със:

- а) финансиране на даден стопански субект, при което заемодателят се задоволява с преглед на паричните потоци и приходите на този стопански субект като източник на средства, които ще послужат за погасяване на заема, както и активите на стопанския субект като гаранции за заема;
- б) финансиране на експортни сделки със самостоятелно (юридически и икономически) проектно дружество, например дружество със специална цел, в рамките на инвестиционни проекти, които генерират собствени приходи;
- в) подходящо разделение на рисковете между партньорите по проекта, например частни или платежоспособни публични акционери, износители, кредитори, купувачи на продуктите, включително и достатъчен капитал;
- г) достатъчни парични потоци от проекта през целия срок на погасяване, така че да се покрият оперативните разходи и обслужването на дълга;
- д) приоритетно приспадане на оперативните разходи и обслужването на дълга от генерираните от проекта приходи;
- е) несuverенен купувач/кредитополучател без суверенна гаранция за погасяване (не са включени гаранциите за успешно приключване, например договор за изземване на продукцията на проектното дружество);
- ж) обезпечения с активи по отношение на доходите/активите на проекта, например преотстъпване на права и задължения, залози, приходни сметки;
- з) ограничени искиове или липса на искиове срещу акционерите/спонсорите от частния сектор след приключване.

II. ДОПЪЛНИТЕЛНИ КРИТЕРИИ ЗА СДЕЛКИТЕ ЗА ФИНАНСИРАНЕ НА ПРОЕКТИ В ДЪРЖАВИ ОТ ОИСР С ВИСОКИ ДОХОДИ

Сделката включва/се характеризира със:

- а) участие в синдикиране на заем с частни финансови институции, които не се ползват от официална подкрепа за експортния кредит, като:
  - 1) участникът е миноритарен партньор с *pari passu* статут през целия срок на заема, и
  - 2) официалната подкрепа на експортния кредит, предоставена от участниците, представлява по-малко от 50 % от синдикирането;
- б) ставки на премиите за всякаква официална подкрепа, които не подбиват достъпното финансиране на частния пазар и които са съизмерими със съответстващите ставки, начислявани от други частни финансови институции, които участват в синдикирането.

▼ M3

ПРИЛОЖЕНИЕ VIII

ИНФОРМАЦИЯ, КОЯТО ТРЯБВА ДА СЕ ПРЕДОСТАВЯ В УВЕДОМЛЕНИЯТА

Информацията, посочена в раздел I по-долу, се предоставя във всички уведомления, които се правят в съответствие със Споразумението (включително неговите приложения). Освен това информацията, посочена в раздел II, се предоставя по целесъобразност във връзка с конкретния вид на отправеното уведомление.

I. ИНФОРМАЦИЯ, КОЯТО ТРЯБВА ДА СЕ ПРЕДОСТАВЯ ВЪВ ВСИЧКИ УВЕДОМЛЕНИЯ**а) Основна информация**

1. Уведомяваща държава
2. Дата на уведомление
3. Наименование на уведомяващия орган/агенция
4. Референтен номер
5. Първоначално уведомление или преразглеждане на предишно уведомление (номер на преразглеждането, ако е уместно)
6. Номер на транша (ако е уместно)
7. Референтен номер на кредитната линия (ако е уместно)
8. Член(ове) от Споразумението, съгласно който/които се прави уведомлението
9. Референтен номер на уведомлението, по което се извършва приравняване на условията (ако е уместно)
10. Описание на подкрепата, по която се извършва приравняване на условията (ако е уместно)
11. Държава на местоназначение

б) Информация за купувача/кредитополучателя/гаранта

1. Държава на купувача
2. Наименование на купувача
3. Местонахождение на купувача
4. Статут на купувача
5. Държава на кредитополучателя (ако е различен от купувача)
6. Наименование на кредитополучателя (ако е различен от купувача)
7. Местонахождение на кредитополучателя (ако е различен от купувача)
8. Статут на кредитополучателя (ако е различен от купувача)
9. Държава на гаранта (ако е уместно)
10. Наименование на гаранта (ако е уместно)
11. Местонахождение на гаранта (ако е уместно)
12. Статут на гаранта (ако е уместно)

в) Информация за стоките и/или услугите, които се изнасят, и за проекта

1. Описание на стоките и/или услугите, които се изнасят
2. Описание на проекта (ако е уместно)

▼ M3

3. Място на проекта (ако е уместно)
4. Крайна дата за представяне на офертите (ако е уместно)
5. Дата на изтичане на срока на кредитната линия (ако е уместно)
6. Стойност на подкрепяния договора(и), изразена като действителната стойност (за всички кредитни линии и сделки за финансиране на проекта или за всяка отделна сделка на доброволен принцип) или съгласно следната скала в милиони СПТ:

Категория	От	До
I:	0	1
II:	1	2
III:	2	3
IV:	3	5
V:	5	7
VI:	7	10
VII:	10	20
VIII:	20	40
IX:	40	80
X:	80	120
XI:	120	160
XII:	160	200
XIII:	200	240
XIV:	240	280
XV:	280	(*)

(*) Посочете броя на кратните на 40 млн. СПТ, които превишават 280 млн. СПТ, например 410 млн. СПТ се заявяват като категория XV + 3

7. Валута на договора(ите).
- г) **Финансови условия на официалната подкрепа за експортния кредит**
1. Кредитна стойност: действителната стойност за уведомления, включващи кредитни линии и сделки за финансиране на проекти, или за всяка отделна сделка на доброволен принцип, или съгласно скалата за СПТ
  2. Валута на кредита
  3. Първоначална вноска (процент от общата стойност на подкрепяните договори)
  4. Местни разходи (процент от общата стойност на подкрепяните договори)
  5. Начална дата на кредита и посочване на приложимата алинея от член 10
  6. Продължителност на срока на погасяване
  7. Основен лихвен процент
  8. Лихвен процент или марж

▼ **M3****II. ДОПЪЛНИТЕЛНА ИНФОРМАЦИЯ, КОЯТО ТРЯБВА ДА СЕ ПРЕДОСТАВЯ ПО ЦЕЛЕСЪОБРАЗНОСТ ЗА УВЕДОМЛЕНИЯ, НАПРАВЕНИ ВЪВ ВРЪЗКА СЪС СПЕЦИФИЧНИ РАЗПОРЕДБИ****а) Член 14, буква г), точка 5 от Споразумението**

1. График за погасяване
2. Честота на погасяване
3. Период между началната дата на кредита и първата вноска за изплащане на главницата
4. Размер на капитализираната лихва преди началната дата на кредита
5. Среднопретеглена продължителност на срока на погасяване
6. Обяснение на причината да не се предоставя подкрепа в съответствие с член 14, букви а) — в)

б) Членове 24, 27, 30 и 31 от Споразумението

1. Класификация на държавния риск на държавата на длъжника
2. Избрана категория на риска на купувача, която се отнася до длъжника
3. Продължителност на периода на отпускане.
4. Процент на покритие на политическия (държавния) риск.
5. Процент на покритие на търговския риск (на купувача)
6. Качество на покритието (т.е. под стандарта, стандартно, над стандарта)
7. МСП, основана на класификацията на държавния риск на държавата на длъжника при липса на гаранция от трета страна, участие на многостранна/регионална институция, ограничаване на риска и/или подобрения на риска на купувача
8. Приложима МСП
9. Действителна ставка на премията (изразена под формата на МСП като процент от главницата)

в) Член 24, буква в) от Споразумението

1. Рейтинг(и) в чуждестранна валута на длъжника/гаранта от акредитирана АКР
2. Рейтинг(и) в чуждестранна валута на суверена от акредитирана АКР
3. Съответна МСП по ТСМВ въз основа на най-добрия наличен рейтинг в чуждестранна валута на длъжника/гаранта от акредитирана АКР
4. Съответна МСП по ТСМВ въз основа на най-добрия наличен рейтинг в чуждестранна валута на суверена от акредитирана АКР, когато класификацията на риска, предложена за длъжник/гарант, е равна или надвишава най-добрия наличен рейтинг на суверена от акредитирана АКР
5. Ако длъжник/гарант се класира в рейтинг, който е по-добър от най-добрия наличен рейтинг от акредитирана АКР или е равен, или по-добър от най-добрия наличен рейтинг на суверена от акредитирана АКР, в уведомлението трябва да се съдържа обосновка за класирането

▼ M3

6. При ценообразуване на синдикиран заем/гаранция — подробно описание на методологията, която е използвана за определяне на премията въз основа на общата цена
  7. При кредитен референтен показател — подробно описание на методологията, която е използвана за определяне на премията въз основа на общата цена
  8. При ценообразуване на специфични облигации или СКН — подробно описание на методологията на ценообразуване, подробна информация за уместността на ценообразуването, включително дали то е свързано с действителен длъжник или свързан субект, и ако става дума за последното — по какъв начин са спазени критериите за свързан субект
- г) **Член 27, буква д) от Споразумението**
1. Избрана категория на риска на купувача, която се отнася до длъжника
  2. Рейтинг(и) в чуждестранна валута от акредитирана АКР
  3. Обосновка за категорията на риска на купувача, която е по-добра от рейтинга на акредитирана АКР
- д) **Член 30 от Споразумението**
1. Използвана техника за ограничаване на държавния риск
  2. Потвърждение, че са изпълнени критериите, изброени в приложение XIII
  3. За техника 1 приложимата класификация на държавния риск в резултат от използването на техниката
  4. За техника 2:
    - използваната местна валута
    - стойността на прилагания КМВ
- е) **Член 31 от Споразумението**
1. Приложени КПКР
  2. Приложен ККП за всяко кредитно подобрение
  3. Общият ККП, който се прилага
- ж) **Членове 49 и 50 от Споразумението**
1. Форма на обвързаната помощ (т.е. помощ за развитие, предварително смесен кредит или асоциирано финансиране)
  2. Цялостното равнище на субсидиране при финансиране на обвързана или частично необвързана помощ, изчислено съгласно разпоредбите на член 40
  3. ДСП, използван за изчисляване на субсидирането
  4. Отчитане на плащанията в брой при изчисляване на равнището на субсидиране
  5. Ограничения при използване на кредитни линии

▼ **M3**з) **Приложение I, член 5, буква д)**

1. Посочване на:

- датата на първото плащане на лихвите, ако е шест месеца след началната дата на кредита;
- честотата на плащане на лихвите, ако е под шест месеца

и) **Приложение II, член 8**

1. Подобрено описание на експортния договор, т.е. нова атомна електроцентрала, модернизация на съществуваща атомна електроцентрала, доставка на ядрено гориво и обогатяване или услуги за управление на отработено гориво.
2. Погасяване на главницата и плащане на лихвите съгласно: член 3, буква а), точка 1), член 3, буква а), точка 2) или член 3, буква в) от приложение II.

3. При предоставяне на официална подкрепа в съответствие с член 3, буква в) от приложение II, моля посочете:

- график за погасяване;
- честота на погасяване;
- период между началната дата на кредита и първата вноска за изплащане на главницата;
- размер на капитализираната лихва преди началната дата на кредита;
- среднопретеглена продължителност на срока на погасяване;
- разяснение на причината за непредоставяне на подкрепа в съответствие с член 3, букви а) и б) от приложение II.

4. Минимален лихвен процент, приложен в съответствие с член 4 от приложение II.

й) **Приложение IV, член 10**

1. Подробно описание на проекта:

- нови съоръжения, свързани с енергия от възобновяеми източници или води, или модернизация на съществуващи съоръжения, свързани с енергия от възобновяеми източници или води, включително и конкретните отрасли, изброени в допълнение I към приложение IV, или
- в случай на водноенергиен проект, независимо дали е голям водноенергиен проект (съгласно определението в допълнение IV към приложение IV), или
- за проекти, които попадат в класовете проекти, изброени в допълнение II към приложение IV — доказателство за това как проектът отговаря на критериите за подкрепа, определени в член 2, буква б) от приложение IV, или
- за проекти, подкрепяни съгласно допълнение III от приложение IV:
  - подробно описание на проекта, за да се докаже съответствието на проекта с критериите за подкрепа съответно по член 3, буква б) или в) от приложение IV, и

▼ **M3**

- достъп до резултата от прегледа на независима трета страна, изискван в допълнение III от приложение IV.
2. График за погасяване на главницата и за плащане на лихвите съгласно: член 6, буква а), точка 1), член 6, буква а), точка 2) или член 6, буква в) от приложение IV.
  3. При предоставяне на официална подкрепа в съответствие с член 6, буква в) от приложение IV, моля посочете:
    - график за погасяване;
    - честота на погасяване;
    - период между началната дата на кредита и първата вноска за изплащане на главницата;
    - размер на капитализираната лихва преди началната дата на кредита;
    - среднопретеглена продължителност на срока на погасяване;
    - разяснение на причината за непредоставяне на подкрепа в съответствие с член 6, букви а) и б) от приложение IV.
  4. Минимален лихвен процент, прилаган в съответствие с член 7 от приложение IV.
- к) *Приложение V, член 5*
1. Подробно описание на условията за предоставената официална подкрепа, включително:
    - обяснение за предоставянето на условията за железопътна инфраструктура;
    - как срокът на погасяване не надхвърлят полезния живот на финансираната железопътна инфраструктура.
  2. За сделки в държави от категория I:
    - общ синдикиран размер на дълга за проекта, включително официални и частни заемодатели;
    - общ размер на синдикирането на дълга от частни заемодатели;
    - процент на синдикирането на дълга, предоставено от участниците;
    - потвърждение, че участникът в синдикиране на заем с частни финансови институции не се ползва от официална подкрепа за експортния кредит, в който i) участникът е миноритарен партньор с *pari passu* статут през целия срок на заема; и ii) официалната подкрепа на експортния кредит, предоставена от участниците, представлява по-малко от 50 % от синдикирането;
    - конкретни данни за ценообразуването, за да се покаже, че ставките на премиите за официална подкрепа не подбиват достъпното финансиране на частния пазар и са съизмерими със съответните ставки, начислявани от други частни финансови институции, които участват в синдикирането.

▼ M3л) *Приложение VI, член 4*

1. Посочва се, че е извършена оценка на енергийните алтернативи с по-нисък въглероден интензитет и че е доказано, че те не са приложими.
2. Доказва се, че проектът е съвместим с националната енергийна политика на приемната държава и нейните политика и стратегия за намаляване на изменението на климата, които се подкрепят от целенасочена програма за разширяване на възобновяемите източници и/или за подобряване на енергийната ефективност.
3. За проекти, които отговарят на условията от бележка под линия 2 от приложение VI, се разяснява начинът, по който подкрепеният проект подпомага борбата с енергийната бедност.

м) *Приложение VII, член 5*

1. Обяснение на причините, които оправдават прилагането на условия за финансирането на проекти
2. Стойност на договора при договори за строителство до ключ, част за подизпълнение и др.
3. Подробно описание на проекта
4. Вид покритие, предоставено преди началната дата на кредита
5. Процент на покритие за политически риск преди началната дата на кредита
6. Процент на покритие за търговски риск преди началната дата на кредита
7. Вид покритие, предоставено след началната дата на кредита
8. Процент на покритие за политически риск след началната дата на кредита
9. Процент на покритие за търговски риск след началната дата на кредита
10. Продължителност на периода на строеж (ако е приложимо)
11. Продължителност на периода на отпускане
12. Среднопретеглена продължителност на срока на погасяване
13. График за погасяване
14. Честота на погасяване
15. Период между началната дата на кредита и първата вноска за изплащане на главницата
16. Процент на изплатената главница до средата на срока на кредита
17. Размер на капитализираната лихва преди началната дата на кредита
18. Други такси, получени от АЕК, например такси за ангажимент (незадължителни, освен в случай на сделки с купувачи от държави от ОИСР с високи доходи)
19. Ставка на премиите (незадължително, освен в случай на проекти в държави от ОИСР с високи доходи)

▼ M3

20. Потвърждение (и по необходимост обяснение), че сделката включва/се характеризира с:

- финансиране на даден стопански субект, при което заемодателят се задоволява с преглед на паричните потоци и приходите на този стопански субект като източник на средства, които ще послужат за погасяване на заема, както и активите на стопанския субект като гаранции за заема;
- финансиране на експортни сделки със самостоятелно (юридически и икономически) проектно дружество, например дружество със специална цел, в рамките на инвестиционни проекти, които генерират собствени приходи;
- подходящо разделение на рисковете между партньорите по проекта, например частни или платежоспособни публични акционери, износители, кредитори, купувачи на продуктите, включително и достатъчен капитал;
- достатъчни парични потоци от проекта през целия срок на погасяване, така че да се покрият оперативните разходи и обслужването на дълга;
- приоритетно приспадане на оперативните разходи и обслужването на дълга от генерираните от проекта приходи;
- несuverенен купувач/кредитополучател без суверенна гаранция за плащане;
- обезпечения с активи по отношение на доходите/активите на проекта, например преотстъпване на права и задължения, залози, приходни сметки;
- ограничени иски или липса на иски срещу акционерите/ спонсорите от частния сектор след приключване.

н) *Приложение VII, член 5 за проекти в държави от ОИСР с високи доходи*

1. Общ синдикиран размер на дълга за проекта, включително официални и частни заемодатели
2. Общ размер на синдикирането на дълга от частни заемодатели
3. Процент на синдикирането на дълга, предоставено от участниците
4. Потвърждение, че:
  - при участие в синдикиране на заем с частни финансови институции, които не се ползват от официална подкрепа за експортния кредит, участникът е миноритарен партньор с *pari passu* статут за цялата продължителност на заема;
  - ставката на премията, съобщена съгласно точка 19, буква м) по-горе, не подбива достъпното финансиране на частния пазар и е съизмерима със съответните ставки, които се начисляват от други частни финансови институции, участващи в синдикирането.

▼ M3

ПРИЛОЖЕНИЕ IX

ИЗЧИСЛЯВАНЕ НА МИНИМАЛНИТЕ СТАВКИ НА ПРЕМИИТЕ

Формула за изчисляване на МСП

Формулата за изчисляване на приложимите МСП за експортен кредит, свързан с длъжник/гарант в държава, класифицирана в категории на държавния риск 1 — 7, е:

$$\text{МСП} = \{[(a_i * \text{ХОР} + b_i) * \text{макс. (ПТП, ППП)/0,95}] * (1 - \text{КМВ}) + [c_{in} * \text{ПТП}/0,95 * \text{ХОР} * (1 - \text{ККП})]\} * \text{ККП}_i * \text{КПП}_i * \text{КПНСР}$$

където:

- a_i = коефициент на държавния риск в категория на държавния риск i ($i = 1 - 7$);
- c_{in} = коефициент на риска на купувача за категория на купувача n ($n = \text{SOV}^+, \text{SOV}/\text{CCO}, \text{CC1}-\text{CC5}$) в категория на държавния риск i ($i = 1 - 7$);
- b_i = константа за категория на държавния риск i ($i = 1 - 7$);
- ХОР = хоризонт на риска;
- ПТП = процент на покритие на търговския (свързан с купувача) риск;
- ППП = процент на покритие на политическия (държавния) риск;
- ККП = коефициент на кредитно подобрение;
- ККП_i = коефициент за качеството на продукта в категория на държавния риск i ($i = 1 - 7$);
- КПП_i = коефициент за процентно покритие в категория на държавния риск i ($i = 1 - 7$);
- КПНСР = коефициент за по-нисък от суверенния риск;
- КМВ = коефициент за местна валута.

Приложима класификация на държавния риск

Приложимата класификация на държавния риск се определя съгласно член 24, буква д) от Споразумението, като тя на свой ред определя коефициента на държавния риск (a_i) и константата (b_i), получени от следната таблица:

	1	2	3	4	5	6	7
a	0,090	0,200	0,350	0,550	0,740	0,900	1,100
b	0,350	0,350	0,350	0,350	0,750	1,200	1,800

Избор на подходящата категория на риск на купувача

Подходящата категория на риск на купувача се избира от следната таблица, която представя комбинациите от категории на държавния риск и риск на купувача, създадени и договорени с приравняване на условията на категориите на риск на купувача СС1 — СС5 и класификациите на акредитираните АКР. Качествените описания на всяка категория на риск на купувача (SOV+ до СС5) са създадени за улеснение на класификацията на длъжниците (и гарантите) и са представени в приложение XII.

▼ МЗ

Категория на държавния риск						
1	2	3	4	5	6	7
SOV+	SOV+	SOV+	SOV+	SOV+	SOV+	SOV+
SOV/CC0	SOV/CC0	SOV/CC0	SOV/CC0	SOV/CC0	SOV/CC0	SOV/CC0
CC1 AAA до AA-	CC1 A+ до A-	CC1 BBB+ до BBB-	CC1 BB+ до BB	CC1 BB-	CC1 B+	CC1 B
CC2 A+ до A-	CC2 BBB+ до BBB-	CC2 BB+ до BB	CC2 BB-	CC2 B+	CC2 B	CC2 B- или по-ниска
CC3 BBB+ до BBB-	CC3 BB+ до BB	CC3 BB-	CC3 B+	CC3 B	CC3 B- или по-ниска	
CC4 BB+ до BB	CC4 BB-	CC4 B+	CC4 B	CC4 B- или по-ниска		
CC5 B- или по-ниска	CC5 B+ или по-ниска	CC5 B или по-ниска	CC5 B- или по-ниска			

Избраната категория на риск на купувача в комбинация с приложимата категория на държавния риск определят коефициента на риск на купувача (C_{in}), който се изчислява от следната таблица:

Категория на риска на купувача	Категория на държавния риск						
	1	2	3	4	5	6	7
SOV+	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
SOV/CC0	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
CC1	0,110	0,120	0,110	0,100	0,100	0,100	0,125
CC2	0,200	0,212	0,223	0,234	0,246	0,258	0,271
CC3	0,270	0,320	0,320	0,350	0,380	0,480	не е приложимо
CC4	0,405	0,459	0,495	0,540	0,621	не е приложимо	не е приложимо
CC5	0,630	0,675	0,720	0,810	не е приложимо	не е приложимо	не е приложимо

Хоризонт на риска (ХОР)

ХОР се изчислява по следния начин:

за стандартни графици за погасяване (т.е. равни полугодишни вноски за погасяване на главницата):

$$\text{ХОР} = (\text{продължителност на периода на отпускане} * 0,5) + \text{продължителност на срока на погасяване.}$$

За нестандартни графици за погасяване:

$$\text{ХОР} = (\text{продължителност на периода на отпускане} * 0,5) + (\text{среднопретеглена продължителност на срока на погасяване} - 0,25)/0,5.$$

При горните формули мерната единица за време са години.

Процент на покритие на търговския (свързан с купувача) риск (ПТП) и на политическия (държавния) риск (ППП)

Процентите на покритие (ПТП и ППП), изразени с десетична стойност (т.е. 95 % се изразява като 0,95) по формулата за изчисление на МСП.

▼ **M3****Кредитни подобрения на риска на купувача**

Стойността на коефициент за кредитно подобрение (ККП) е 0 за всяка сделка, която не подлежи на кредитни подобрения на риска на купувача. Стойността на ККП за сделки, които подлежат на кредитни подобрения на риска на купувача, се определя съгласно приложение XIII, при спазване на ограниченията, определени в член 31, буква в) от Споразумението, и не може да надвишава 0,35.

Коефициент за качеството на продукта (ККП)

ККП се изчислява от следната таблица:

Качество на продукта	Категория на държавния риск						
	1	2	3	4	5	6	7
Под стандарта	0,9965	0,9935	0,9850	0,9825	0,9825	0,9800	0,9800
Стандартно	1,0000	1,0000	1,0000	1,0000	1,0000	1,0000	1,0000
Над стандарта	1,0035	1,0065	1,0150	1,0175	1,0175	1,0200	1,0200

Коефициент за процентно покритие (КПП)

КПП се определя по следния начин:

За (макс. (ПТП, ППП) $\leq$ 0,95, КПП = 1)

За (макс. (ПТП, ППП) $>$ 0,95, КПП = 1 + ((макс. (ПТП, ППП) – 0,95)/0,05) *
(коефициент за процентно покритие)

Коефициентът на процентно покритие се определя от следната таблица:

	Категория на държавния риск						
	1	2	3	4	5	6	7
Коефициент на процентно покритие	0,00000	0,00337	0,00489	0,01639	0,03657	0,05878	0,08598

Коефициент за по-нисък от суверенния риск (КПНСР)

Когато длъжник е класифициран в категория на риск на купувача „по-нисък от суверенния риск“ (SOV+), КПНСР = 0,9. В противен случай КПНСР = 1.

Коефициент за местна валута (КМВ)

За сделка, при която се използва ограничаване на държавния риск с местна валута, стойността на КМВ не може да превишава 0,2. Стойността на КМВ за всички други сделки е 0.

▼ M3

ПРИЛОЖЕНИЕ X

**ПАЗАРНИ РЕФЕРЕНТНИ ПОКАЗАТЕЛИ ЗА СДЕЛКИ В ДЪРЖАВИ,
ПОПАДАЩИ В КАТЕГОРИЯ НУЛА****Непокрит дял на експортни кредити или непокрита от АЕК част на синдикиран заем**

Цената, посочена от частни банки/институции за непокрития дял на въпросния експортен кредит (или понякога непокритата от АЕК част на синдикиран заем), може да представлява най-доброто приравняване към покритието на АЕК. Цените на тези непокрита части трябва да се използват само ако това е предвидено в търговските условия (например това би изключило онези части, които са финансирани от МФИ).

Специфични корпоративни облигации

Корпоративните облигации отразяват специфичен кредитен риск. При приравняване на условията трябва да се обърне внимание на особеностите на договора, сключен с АЕК, като например падеж, валута и кредитни подобрения. Ако се използват първични корпоративни облигации (т.е. общата доходност при емитиране) или вторични корпоративни облигации (т.е. спред с коригирана опция по съответната крива, която обикновено е кривата на валутен суап), тези за длъжника трябва да се използват на първо място; в случай, че те не са налични, могат да се използват първични или вторични корпоративни облигации от свързани субекти.

Специфични суапове за кредитно неизпълнение

Суаповете за кредитно неизпълнение (СКН) са форма на защита срещу неизпълнение на задължения. СКН представлява сумата, платена за определен период от купувача на СКН, като процент от условия размер на главницата и обикновено се изразява в основни пунктове. В действителност купувачът на СКН купува застраховка срещу неизпълнение на задължения, като извършва плащания към продавача на СКН за срока на действие на суапа или до настъпване на кредитното събитие. Кривата на СКН за длъжника трябва да се използва на първо място; в случай че тя не е налична, могат да се използват кривите за СКН от свързани субекти.

Кредитни референтни показатели

Те са първични кредитни референтни показатели (т.е. цените при емитиране) или вторични кредитни референтни показатели (т.е. текущата доходност по кредита, която очаква финансовата институция, закупуваща кредита от друга финансова институция). По отношение на първичните кредитни референтни показатели трябва да има информация за всички такси, за да може да се изчисли общата доходност. Ако се използват кредитни референтни показатели, тези за длъжника трябва да се използват на първо място; в случай че те не са налични, могат да се използват тези от свързани субекти.

Еталонни криви на пазара

Еталонните криви на пазара отразяват кредитния риск на целия сектор или на клас купувачи. Тази информация за пазара може да бъде полезна, когато не е налична конкретна информация. Като цяло качеството на информацията, присъща за тези пазари, зависи от тяхната ликвидност. Във всеки случай трябва да се търсят пазарни инструменти, които осигуряват най-близкото приравняване към особеностите на договора, сключен с АЕК, като например дата, кредитен рейтинг, падеж и валута.

▼ M3

ПРИЛОЖЕНИЕ XI

КРИТЕРИИ И УСЛОВИЯ ЗА ПРИЛАГАНЕ НА ГАРАНЦИЯ ЗА ПОГАСЯВАНЕ ОТ ТРЕТА СТРАНА И КЛАСИФИКАЦИЯ НА МНОГОСТРАННИ ИЛИ РЕГИОНАЛНИ ИНСТИТУЦИИ

ЦЕЛ

В настоящото приложение са определени критериите и условията за прилагане на гаранции за погасяване от трета страна, включително гаранция за погасяване от класифицирана многостранна или регионална институция съгласно член 24, буква д) от Споразумението. В него са представени критериите, които многостранните или регионалните институции следва да използват при оценка дали дадена институция да бъде класифицирана във връзка с член 28 от Споразумението.

ПРИЛАГАНЕ

Случай 1: Гаранция за цялата сума, изложена на риск

Когато обезпечение под формата на гаранция за погасяване от даден субект е представено за цялата сума, изложена на риск (т.е. главница и лихви), приложимите класификации на държавния риск и категория на риск на купувача могат да бъдат тези на гаранта, ако са изпълнени следните критерии:

- гаранцията покрива цялата продължителност на кредита;
- гаранцията е неотменима, безусловна и достъпна при поискване;
- гаранцията е валидна от правна гледна точка и подлежи на принудително изпълнение от съдилищата на държавата на гаранта;
- гарантът е кредитоспособен за размера на гарантирания дълг;
- гарантът подлежи на разпоредбите за контрол и прехвърляне на парични средства в държавата, в която е установен.

За класифицирани многостранни или регионални институции, които осъществяват дейност в качеството на гаранти, се прилагат следните критерии:

- гаранцията покрива цялата продължителност на кредита;
- гаранцията е неотменима, безусловна и достъпна при поискване;
- гарантът носи правна отговорност за целия размер на кредита;
- изплащането се прави пряко на кредитора.

Ако гарантът е дъщерно дружество/дружество майка на гарантирания субект, участникът решава поотделно за всеки отделен случай дали: 1) по отношение на връзката между дъщерното дружество/дружеството майка и степента на правно задължение на дружеството майка дъщерното дружество/дружеството майка е правно и финансово независимо и може да изпълни своите задължения за плащане; 2) дъщерното дружество/дружеството майка би могло да бъде засегнато от местни събития/разпоредби или от държавна намеса; и 3) в случай на неизпълнение отговорността се поема от седалището на дружеството.

Случай 2: Гаранция в ограничен размер

Когато обезпечение под формата на гаранция за погасяване от даден субект е представено за ограничен размер, изложен на риск (т.е. главница и лихви), приложимите класификации на държавния риск и категория на риска на купувача могат да бъдат тези на гаранта за дела от кредита, който е обхванат от гаранцията, при условие че са изпълнени всички други критерии, изброени в случай 1.

За негарантираната част приложимите класификации на държавния риск и категория на риск на купувача са тези на длъжника.

▼ M3*Класификация на многостранни или регионални институции*

Многостранните и регионалните институции отговарят на критериите за класификация, ако съответната институция като цяло е освободена от паричен контрол и от разпоредбите за прехвърляне на парични средства в държавата, в която е разположена. Такива институции се класифицирани в категории на държавния риск 0 — 7 поотделно за всеки отделен случай съгласно оценка на риска на всяка една от тях въз основа на техните качества и като се има предвид дали:

- институцията е правно и финансово независима;
- активите на институцията са защитени от национализация или конфискация;
- институцията има пълна свобода за прехвърляне и конвертиране на средства;
- институцията не подлежи на държавна намеса в държавата, в която е разположена;
- институцията не подлежи на данъчно облагане; както и
- всички държави, които членуват в нея, са длъжни да предоставят допълнителен капитал за изпълнение на задълженията на институцията.

В оценката следва също така да се вземат под внимание историческите данни за плащанията в ситуации на неизпълнение в държавата, където е разположена институцията, или в държавата на длъжника, и всички други фактори, които могат да бъдат сметени за уместни в процеса на оценяване.

Списъкът на класифицираните многостранни и регионални институции не е окончателен и участниците могат да посочат институция за преразглеждане в съответствие с горепосочените съображения. Класификациите на многостранните и регионалните институции се съобщават публично от участниците.

▼ **M3***ПРИЛОЖЕНИЕ XII***КАЧЕСТВЕНО ОПИСАНИЕ НА КАТЕГОРИИТЕ НА РИСКА НА КУПУВАЧА****По-нисък от суверенния риск (SOV+)**

Тази класификация се използва по изключение. Субект, който достига до тази класификация, е с изключително добра кредитоспособност и от него може да се очаква да изпълни своите задължения за плащане в период на сътресение на пазарите на суверенен дълг или дори в случай на неизпълнение. Международните агенции за кредитен рейтинг издават редовни доклади, в които описват рейтингите на предприятията и контрагентите, надвишаващи суверенния кредитен рейтинг в чуждестранна валута. С изключение на случаите, когато суверенният риск е идентифициран чрез методологията за оценка на суверенния риск като значително по-висок от държавния риск, участниците, предлагащи субектът да бъде включен в класификацията „по-нисък от суверенния риск“, трябва да се позоват на тези рейтинги „по-нисък от суверенния риск“ в подкрепа на своята препоръка. За да бъде включен в класификацията „по-нисък от суверенния риск“ в приемащата страна, субектът трябва да се отличава с няколко или по-голяма част от следните характеристики или техни еквиваленти:

- добра кредитоспособност;
- значителни постъпления в чуждестранна валута спрямо дълговата му тежест във валута;
- производствени мощности и способност за генериране на парични средства от дъщерни дружества или от операции в чужбина, особено от тези дружества, които са установени в суверени с висок рейтинг, т.е. мултинационалните предприятия;
- чуждестранен собственик или стратегически партньор, на който може да се разчита да бъде източник на финансова подкрепа при липса на официална гаранция;
- история на преференциално третиране на субекта от суверена, включително освобождаване от ограничения върху трансферите и конвертируемостта и изискванията за прехвърляне на експортни постъпления и благоприятно данъчно третиране;
- заявени кредитни линии от международни банки с висок рейтинг, особено кредитни линии без клауза за съществена неблагоприятна промяна (СНП), която дава възможност на банките да изтеглят заявените средства в случай на криза с държавния дълг или други рискови събития; както и
- активи, държани в чужбина, особено ликвидни активи, често придобити в резултат от правила, които позволяват на износителите да прихващат и поддържат парични салда в чужбина, които са на разположение за обслужване на дълга.

Обикновено категорията на риска на купувача SOV + не се прилага за:

- публични субекти, комунални предприятия и подсуверени, като ресорни министерства, областни управи и др.;
- финансови институции, установени в юрисдикцията на суверена, както и
- субекти, които извършват главно продажби на вътрешния пазар в местна валута.

Суверени (SOV)

Суверенните длъжници/гаранти са субекти, които са изрично и правно оправомощени да поемат задължение за погасяване на дългове от името на суверенната държава. Обикновено това са Министерството на финансите или Централната банка⁽¹⁾. Риск, определен като суверенен, е този риск, при който:

⁽¹⁾ Най-често това би бил рискът върху Централната банка или Министерството на финансите. По отношение на централните държавни органи, различни от Министерството на финансите, трябва да се направи внимателен анализ, за да се потвърди, че субектът поема изцяло задълженията за доверието и кредита на суверена.

▼ M3

- длъжникът/гарантът е правно оправомощен да поема задължение за погасяване на дългове от името на суверена и по този начин поема изцяло задълженията за доверието и кредита на суверена, както и
- в случай на преразглеждане на суверенния риск въпросният дълг може да бъде включен в разсрочването и задълженията за плащане, придобити от суверена при това разсрочване.

Еквивалент на суверенен риск (CC0): изключително добро кредитно качество

Категорията „Еквивалент на суверенен риск“ обхваща два основни вида длъжници/гаранти:

- публични субекти, за които внимателният анализ разкрива, че купувачът има безусловното пълно доверие и кредитна подкрепа на суверена или че вероятността суверенът да подкрепи ликвидността и платежоспособността на купувача е много висока както по отношение за перспективите за събирането, така и по отношение на риска от неизпълнение. Несуверенните публични субекти, които са еквивалентни на суверена, включват и дружества, притежавани от правителството чрез монопол или почти пълнен монопол върху дейностите в сектора (например електроенергия, петрол, газ);
- юридически лица с изключително добра кредитоспособност, с характеристики по отношение на неизпълнението на задълженията и събирането, които показват, че рискът може да се разглежда като еквивалентен на суверенния. Кандидатите могат да включват дружествата от категорията на т.нар. „сини чипове“ или водещи банки, за които е много вероятно да получат суверенна подкрепа за ликвидността и платежоспособността.

Изключително добро кредитно качество означава, че рискът от прекъсване на плащанията е незначителен и че субектът притежава изключително силен капацитет за оглед на погасяването на задълженията и е малко вероятно този капацитет да бъде засегнат от предвидими събития. Кредитното качество обикновено се проявява в комбинация от няколко (а понякога и от всички) от следните характеристики на дейността и финансовия профил на субекта:

- от изключително добро до много добро генериране на парични средства и приходи;
- от изключително добри до много добри нива на ликвидност;
- от изключително нисък до много нисък ливъридж;
- от отличен до много добър бизнес профил с доказани и много силни способности за управление.

Също така субектът се характеризира с високо качество на разкритата финансова информация и информация за собствеността, освен ако съществува много висока вероятност за подкрепа от страна на дружество майка (или суверена) с класификация на риска на купувача, която е равна или по-добра от тази, която съответства на тази категория на риска на купувача.

В зависимост от класификацията на държавата, в която е установен длъжникът/гарантът, съществува вероятност длъжник/гарант, класифициран в категория на риска на купувача CC0, да получи от акредитираните АКР оценка между AAA (държава в категория 1) и оценка B (държава в категория 7).

Много добро кредитно качество (CC1)

Очаква се рискът от прекъсване на погасяването на задълженията да бъде нисък или много нисък. Длъжникът/гарантът притежава изключително силен капацитет за погасяване на задълженията и е малко вероятно този капацитет да бъде засегнат от предвидими събития. Чувствителността на длъжника/гаранта към неблагоприятни въздействия, възникнали в резултат от промени в обстоятелствата и икономическите условия, е ограничена или много ограничена. Кредитното качество обикновено се проявява в комбинация от няколко (а понякога и от всички) от следните характеристики на дейността и финансовия профил на субекта:

- от много добро до добро генериране на парични средства и приходи;
- от много добри до добри нива на ликвидност;
- от много нисък до нисък ливъридж;

▼ M3

— много добър бизнес профил с доказани способности за управление.

Също така субектът се характеризира с високо качество на разкритата финансова информация и информация за собствеността, освен ако съществува много висока вероятност за подкрепа от страна на дружество майка (или суверена) с класификация на риска на купувача, която е равна или по-добра от тази, която съответства на тази категория на риска на купувача.

В зависимост от класификацията на държавата, в която е установен длъжникът/гарантът, съществува вероятност длъжник/гарант, класифициран в категория на риска на купувача СС1, да получи от акредитираните АКР оценка между ААА (държава в категория 1) и оценка В (държава в категория 7).

Добро до умерено добро кредитно качество, над средното (СС2)

Очаква се рискът от прекъсване на погасяването на задълженията да бъде нисък. Длъжникът/гарантът притежава добър или умерено добър капацитет за погасяване на задълженията и е малко вероятно този капацитет да бъде засегнат от предвидими събития. Чувствителността на длъжника/гаранта към неблагоприятни въздействия, възникнали в резултат от промени в обстоятелствата и икономическите условия, е ограничена. Кредитното качество обикновено се проявява в комбинация от няколко (а понякога и от всички) от следните характеристики на дейността и финансовия профил на субекта:

- от добро до умерено добро генериране на парични средства и приходи;
- от добри до умерено добри нива на ликвидност;
- от нисък до умерено нисък ливъридж;
- умерено добър бизнес профил с доказани способности за управление.

Също така субектът се характеризира с високо качество на разкритата финансова информация и информация за собствеността, освен ако съществува много висока вероятност за подкрепа от страна на дружество майка (или суверена) с класификация на риска на купувача, която е равна или по-добра от тази, която съответства на тази категория на риска на купувача.

В зависимост от класификацията на държавата, в която е установен длъжникът/гарантът, съществува вероятност длъжник/гарант, класифициран в категория на риск на купувача СС2, да получи от акредитираните АКР оценка между А+ (държава в категория 1) и оценка В- или по-ниска (държава в категория 7).

Умерено кредитно качество, средно (СС3)

Очаква се рискът от прекъсване на погасяването на задълженията да бъде умерен или умерено нисък. Длъжникът/гарантът притежава умерен или умерено добър капацитет за погасяване на задълженията. Съществува възможност за развитие на кредитния риск, ако длъжникът/гарантът е изправен пред сериозна несигурност или е изложен на влиянието на неблагоприятни стопански, финансови или икономически условия, които биха могли да доведат до недостатъчен капацитет за посрещане на финансовите задължения. Въпреки това съществуват бизнес или финансови алтернативи, които позволяват посрещането на финансовите задължения. Кредитното качество обикновено се проявява в комбинация от няколко (а понякога и от всички) от следните характеристики на дейността и финансовия профил на субекта:

- от умерено добро до умерено генериране на парични средства и приходи;
- от умерено добри до умерени нива на ликвидност;
- от умерено нисък до умерен ливъридж;
- умерен бизнес профил с доказани способности за управление.

Също така субектът се характеризира с адекватно качество на разкритата финансова информация и информация за собствеността, освен ако съществува много висока вероятност за подкрепа от страна на дружеството майка (или суверена) с класификация на риска на купувача, която е равна или по-добра от тази, която съответства на тази категория на риска на купувача.

В зависимост от класификацията на държавата, в която е установен длъжникът/гарантът, съществува вероятност длъжник/гарант, класифициран в категория на риск на купувача СС3, да получи от акредитираните АКР оценка между ВВВ+ (държава от категория 1) и оценка В- или по-ниска (държава от категория 6).

▼ **M3****Умерено слабо кредитно качество, под средното (CC4)**

Очаква се рискът от прекъсване на погасяването на задълженията да бъде умерено слаб. Длъжникът/гарантът притежава умерен или умерено слаб капацитет за погасяване на задълженията. Съществува възможност за развитие на кредитния риск, ако длъжникът/гарантът е изправен пред сериозна несигурност или е изложен на влиянието на неблагоприятни стопански, финансови или икономически условия, които биха могли да доведат до недостатъчен капацитет за посрещане на финансовите задължения. Въпреки това съществуват бизнес или финансови алтернативи, които позволяват посрещането на финансовите задължения. Кредитното качество обикновено се проявява в комбинация от няколко (а понякога и от всички) от следните характеристики на дейността и финансовия профил на субекта:

- от умерено до умерено слабо генериране на парични средства и приходи;
- от умерени до умерено слаби нива на ликвидност;
- от умерен до умерено висок ливъридж;
- умерено слаб бизнес профил с ограничен опит в управлението.

Също така субектът се характеризира с адекватно качество на разкритата финансова информация и информация за собствеността, освен ако съществува много висока вероятност за подкрепа от страна на дружеството майка (или суверена) с класификация на риска на купувача, която е равна или по-добра от тази, която съответства на тази категория на риска на купувача.

В зависимост от класификацията на държавата, в която е установен длъжникът/гарантът, съществува вероятност длъжник/гарант, класифициран в категория на риск на купувача CC4, да получи от акредитираните АКР оценка между BB+ (държава от категория 1) и оценка B- или по-ниска (държава от категория 5).

Слабо кредитно качество (CC5)

Очаква се рискът от прекъсване на погасяването на задълженията да бъде висок или много висок. Длъжникът/гарантът притежава умерено слаб до слаб капацитет за погасяване на задълженията. В съответния момент длъжникът/гарантът притежава капацитет да посрещне задълженията си за погасяване, но с ограничен марж на сигурност. Въпреки това има вероятност от възникване на проблеми с плащанията, тъй като капацитетът за продължаване на плащанията зависи от наличието на устойчива и благоприятната бизнес и икономическа среда. Неблагоприятните стопански, финансови или икономически условия биха могли да намалят капацитета или готовността за изплащане на задълженията. Кредитното качество обикновено се проявява в комбинация от няколко (а понякога и от всички) от следните характеристики на дейността и финансовия профил на субекта:

- от умерено слабо до много слабо генериране на парични средства и приходи;
- от умерено слаби до слаби нива на ликвидност;
- от умерено висок до висок ливъридж;
- слаб бизнес профил с ограничен или никакъв опит в управлението.

Също така субектът се характеризира с лошо качество на разкритата финансова информация и информация за собствеността, освен ако съществува много висока вероятност за подкрепа от страна на дружество майка (или суверена) с класификация на риска на купувача, която е равна или по-добра от тази, която съответства на тази категория на риска на купувача.

В зависимост от класификацията на държавата, в която е установен длъжникът/гарантът, съществува вероятност длъжник/гарант, класифициран в категория на риска на купувача CC5, да получи от акредитираните АКР оценка между BB- (държава от категория 1) и оценка B- или по-ниска (държава от категория 4).

ПРИЛОЖЕНИЕ XIII

**КРИТЕРИИ И УСЛОВИЯ ЗА ПРИЛАГАНЕТО НА ТЕХНИКИ ЗА
ОГРАНИЧАВАНЕ НА ДЪРЖАВНИЯ РИСК И КРЕДИТНИ
ПОДОБРЕНИЯ НА РИСКА НА КУПУВАЧА**

ЦЕЛ

В настоящото приложение е уточнена употребата на техниките за ограничаване на държавния риск, изброени в член 30, буква а) от Споразумението, и кредитните подобрения на риска на купувача, изброени в член 31, буква а) от Споразумението. Това включва критериите, условията и специфичните обстоятелства, които се прилагат по отношение на ползването им, както и въздействието върху МСП.

ТЕХНИКИ ЗА ОГРАНИЧАВАНЕ НА ДЪРЖАВНИЯ РИСК

1. *Задгранична структура с бъдещи потоци, съчетана със задгранична гаранционна блокирана сметка*

Определение:

Писмен документ, например нотариален акт, документ за преотстъпване на права или договореност с попечител, подпечатан и предаден на трета страна, т.е. страна, която няма отношение към инструмента, който да се съхранява от въпросната трета страна, докато не бъдат изпълнени определени условия, след което да бъде върнат от третата страна на другата страна, за да породи действие. Ако са изпълнени изброените по-долу критерии, при условие че се вземат предвид посочените допълнителни фактори, тази техника може да намали или елиминира рисковете при прехвърляне, най-вече в категориите с по-висок държавен риск.

Критерии:

- гаранционната блокирана сметка е открита за проект с постъпления в чуждестранна валута и паричните потоци в доверителната сметка се генерират от самия проект и/или от други задгранични експортни вземания;
- гаранционната блокирана сметка е задгранична, т.е. разположена извън държавата на проекта, когато са налице много ограничени трансферни или други държавни рискове (т.е. в държава от ОИСР с високи доходи или държава от еврозоната с високи доходи);
- гаранционната блокирана сметка е открита в банка от първа категория, която не се контролира пряко или косвено от интересите на длъжника или от държавата на длъжника;
- захранването на сметката се гарантира чрез дългосрочни или други подходящи договори;
- комбинацията от източници на доходи (т.е. генерирани от самия проект и/или от други източници) на длъжника, които минават през сметката, е в твърда валута и разумно се счита, че в своята цялост ще бъде достатъчна за обслужване на дълга за цялата продължителност на кредита, и произлиза от един или повече кредитоспособни чуждестранни клиенти, разположени в държави с по-нисък риск от държавата на проекта (т.е. обикновено държави от ОИСР с високи доходи или държави от еврозоната с високи доходи);
- длъжникът отправя неотменима инструкция до чуждестранните клиенти да превеждат плащанията пряко по тази сметка (т.е. плащанията не се препращат през сметка, контролирана от длъжника или през неговата държава);
- средствата, които трябва да се държат в сметката, се равняват на поне шестмесечно обслужване на дълга. В случай че се прилагат гъвкави срокове на погасяване съгласно структурата за финансиране на даден проект, в сметката следва да се държи сума, достатъчна за действителното шестмесечно обслужване на дълга съгласно тези гъвкави условия. Тази сума може да се мени с времето в зависимост от графика на обслужване на дълга;

▼ **M3**

- длъжникът има ограничен достъп до сметката (т.е. само след плащанията за обслужване на дълга по кредита);
- депозираните в сметката приходи са предназначени за заемодателя като пряк получател за цялата продължителност на кредита;
- при отварянето на сметката са получени всички необходими правни разрешения от местните и всички други необходими органи;
- гаранционната блокирана сметка и договорните клаузи не могат да бъдат условни и/или да са отменими, и/или да са ограничени по продължителност.

Допълнителни фактори, които трябва да се вземат под внимание:

Тази техника се прилага, при условие че горепосочените характеристики са взети под внимание за всеки отделен случай и наред с другото, по отношение на:

- държавата, длъжника (т.е. държавен или частен), отрасъла, уязвимостта по отношение на засегнатите стоки или услуги, включително тяхната наличност за цялата продължителност на кредита, клиентите;
- правните структури, например дали механизмът е достатъчно защитен от влиянието на длъжника или неговата държава;
- степента, до която техниката остава предмет на правителствена намеса, подновяване или оттегляне;
- дали сметката ще бъде достатъчно защитена срещу рискове, свързани с проекта;
- сумата, която ще премине през сметката, и механизма за поддържане на подходящо захранване;
- ситуацията по отношение на Парижкия клуб (т.е. евентуално освобождаване);
- евентуално въздействие на държавни рискове, различни от риска при прехвърляне;
- защита срещу рисковете на държавата, в която е разкрита сметката;
- договорите с клиентите, включително тяхното естество и продължителност, както и
- общата сума на очакваните печалби в чуждестранна валута спрямо общия размер на кредита.

Въздействие върху МСП

Прилагането на тази техника за ограничаване на държавния риск може да доведе до подобрение от една категория в приложимата класификация на държавния риск за сделката с изключение на сделките в категория 1 на държавния риск.

2. Финансиране в местна валута

Определение:

Договор и финансиране, договорени в конвертируеми и достъпни местни валути, които не са твърди валути, и финансирани на местно ниво, което елиминира или намалява риска при прехвърляне. Основното задължение по дълга в местна валута по принцип не се засяга от наличието на първите два държавни кредитни риска.

Критерии:

- отговорността на АЕК и изплащането на исокове или плащането на прекия заемодател се изразяват/извършват в местна валута;
- АЕК обикновено не се излага на риска при прехвърляне;

▼ M3

- обикновено няма да се изисква депозити в местна валута да се конвертират в твърда валута;
- изплащането от страна на кредитополучателя в неговата собствена валута и в неговата държава е валидно изпълнение на задължението по заема;
- ако доходът на кредитополучателя е в местна валута, кредитополучателят е защитен от неблагоприятни движения в обменния курс;
- регламентирането на трансферите в държавата на кредитополучателя не следва да засяга задълженията на кредитополучателя за изплащане, които остават в местна валута.

Допълнителни фактори, които трябва да се вземат под внимание:

Техниката се прилага въз основа на подбор от конвертируеми и прехвърлими валути, когато съответната икономика е стабилна. АЕК на участника следва да е в състояние да изпълнява своите задължения за плащане на исокове, изразени в собствената му валута, в случай че местната валута стане „непрехвърлима“ или „неконвертируема“ след поемане на отговорност от АЕК. (Прекият заемодател обаче се излага на такъв риск.)

Въздействие върху МСП

Прилагането на тази техника за намаляване на риска може да доведе до сконт от не повече от 20 % за дела на държавния кредитен риск в МСП (т.е. коефициента за местна валута [КМВ] на стойност не повече от 0,2).

КРЕДИТНИ ПОДОБРЕНИЯ НА РИСКА НА КУПУВАЧА

Следната таблица представя определения за кредитни подобрения на риска на купувача, които могат да се прилагат с максимално въздействие върху приложимите МСП чрез ККП във формулата за изчисляване на МСП.

Кредитно подобрение	Определение	Максимален ККП (категория на държавния риск 1 — 7)	Максимален ККП (пазарен референтен показател)
Преотстъпване на приходи или вземания по договор	<p>Ако кредитополучателят има договори със силни купувачи на продукти, независимо дали са задгранични или местни, правно принудителна клауза на договора дава право договорите на кредитополучателя да бъдат принудително изпълнени и/или да бъдат взети решения по основни договори вместо кредитополучателя след неизпълнение на плащания по дълга. Пряко споразумение с трета страна по сделка (местно правителствено ведомство при сделка в сферата на минното дело или енергетиката) позволява на заемодателите да се обърнат към правителство, като предявят иск за компенсации за одържавяване и/или други нарушения на договорни отношения, свързани със сделката.</p> <p>Съществуващо дружество, което е активно на различен пазар или отрасъл, може да има вземания, свързани с продажбата на продукция от дружество или дружества, намиращи се в по-стабилна среда. Вземанията като цяло са в твърда валута и не могат да се регулират от конкретни договорни отношения. Преотстъпването на тези вземания може да осигури обезпечение в сметките на кредитополучателя, което осигурява на заемодателя преференциално третиране в паричните потоци, генерирани от кредитополучателя.</p>	0,10	Не е приложимо

▼ M3

Кредитно подобрение	Определение	Максимален ККП (категория на държавния риск 1 — 7)	Максимален ККП (пазарен референтен показател)
Обезпечение с активи	<p>Контрол върху актив, изразен със:</p> <p>(1) ипотека върху много движима и особено ценна вещи</p> <p>(2) вещь, която има собствена стойност.</p> <p>Обезпеченията с активи могат да бъдат обратно придобити сравнително лесно, като локомотиви, медицинско или строително оборудване. При оценка на това обезпечение АЕК следва да вземе предвид липсата на затруднения от правна гледна точка при повторното придобиване. С други думи има по-голяма стойност, когато обезпечението е усъвършенствано съгласно установен правен режим, и съответно по-малко стойност, когато правната възможност за повторно придобиване на активите е под въпрос. Точната цена на обезпеченията с активи се определя от пазара, като съответният „пазар“ е по-обширно понятие от местния пазар, тъй като активът може да бъде прехвърлен в друга юрисдикция. БЕЛЕЖКА: кредитното подобрение чрез обезпечение с активи се прилага по отношение на риска на купувача, когато обезпечението с активи се държи в рамките на държавата, в която се състои сделката.</p>	0,25	0,15
Обезпечение с дълготрайни активи	<p>Обезпечението с дълготрайни активи най-често е свързано с компонентно оборудване, което може да бъде ограничено от физически характеристики, като турбина или производствена техника, интегрирана в поточна линия. Предназначението и стойността на обезпечението с дълготрайни активи цели да осигури на АЕК възможността да регулира използването на активи за покриване на загуби при неизпълнение на плащания по дълг. Стойността на обезпечението с дълготрайни активи варира в зависимост от икономическите, правните, пазарните и други фактори.</p>	0,15	0,10
Гаранционна блокирана сметка	<p>Гаранционните блокирани сметки включват резервни сметки за обслужване на дълг като обезпечение за заемодателя или други форми на сметки за парични вземания, държани като обезпечение за заемодателите от страна, която не е контролирана и няма обща собственост с купувача/длъжника. Гаранционната блокирана сметка трябва да бъде депозирана или блокирана предварително. Стойността на това обезпечение е почти винаги 100 % от номиналната стойност на паричната сметка. Тя позволява по-добър контрол върху използването на парични средства, гарантира, че дългът е обслужван преди използване на сумите за други цели. БЕЛЕЖКА: Кредитното подобрение под формата на гаранционна блокирана сметка се прилага за риска на купувача, когато гаранционната блокирана сметка се държи в рамките на държавата, в която се извършва сделката. Обезпечението с пари в брой значително намалява риска от неизпълнение на задълженията по дълг по отношение на попадащите в обхвата вноски.</p>	Гаранционната блокирана сметка като % от кредит до максимум 0,10	Гаранционната блокирана сметка като % от кредит до максимум 0,10

▼ M3

ПРИЛОЖЕНИЕ XIV

СПИСЪК НА КАЧЕСТВЕНИ КРИТЕРИИ ЗА РАЗВИТИЕТО

СПИСЪК НА КАЧЕСТВЕНИ КРИТЕРИИ ЗА РАЗВИТИЕТО НА ПРОЕКТИТЕ, ФИНАНСИРАНИ С ПОДПОМАГАНИ КРЕДИТИ

През последните години КПП разработи известен брой критерии, за да гарантира, че проектите в развиващите се страни, финансирани изцяло или частично с официална подкрепа на развитието (ОПР), допринасят за развитието. Те са включени основно в следните документи:

- принципи на КПП за оценка на проектите, 1988 г.;
- ръководни принципи на КПП за асоциираното финансиране и обвързаната и частично необвързаната официална подкрепа на развитието, 1987 г.; както и
- добри практики за възлагане на обществени поръчки за официална подкрепа на развитието, 1986 г.

СЪВМЕСТИМОСТ НА ПРОЕКТА С ОБЩИТЕ ИНВЕСТИЦИОННИ ПРИОРИТЕТИ НА ДЪРЖАВАТА ПОЛУЧАТЕЛ (ПОДБОР НА ПРОЕКТИ)

Проектът част ли е от инвестиционните програми и програмите за публични разходи, одобрени от централните власти за финансиране и планиране на държавата получател?

(Да се посочи официалният документ, в който е отразен проектът, например държавна инвестиционна програма на държавата получател.)

Проектът финансира ли се съвместно с международна финансова институция за подпомагане на развитието?

Има ли факти, сочещи, че проектът е бил предлаган, но е бил отхвърлен от международна финансова институция за подпомагане на развитието или от друг член на КПП поради ниската му приоритетност за развитието?

Ако проектът е от частния сектор, бил ли е одобрен от правителството на държавата получател?

Включен ли е проектът в междуправителствено споразумение, предвиждащо по-широка гама от помощни дейности, осъществявани от донора в държавата получател?

ИЗГОТВЯНЕ И ОЦЕНКА НА ПРОЕКТИТЕ

Изготвен, замислен и оценен ли е проектът спрямо набор от стандарти и критерии, съответстващи най-общо на принципите на КПП за оценка на проектите (ПОП)? Релевантните принципи касаят оценката на проекти по:

- а) икономически аспекти (параграфи 30 — 38 от ПОП);
- б) технически аспекти (параграф 22 от ПОП);
- в) финансови аспекти (параграфи 23 — 29 от ПОП).

При проекти, генериращи приходи, в частност такива, които генерират приходи за конкурентен пазар, прехвърлен ли е елементът на субсидиране на помощното финансиране върху крайните потребители на средствата? (параграф 25 от ПОП).

- а) Оценка на институционалните аспекти (параграфи 40 — 44 от ПОП).
- б) Анализ на социалните аспекти и разпределението (параграфи 47 — 57 от ПОП).
- в) Оценка на екологичните аспекти (параграфи 55 — 57 от ПОП).

▼ M3**ПРОЦЕДУРИ ЗА ВЪЗЛАГАНЕ НА ОБЩЕСТВЕНИ ПОРЪЧКИ**

Кой от следните начини за възлагане на обществените поръчки ще бъде използван? (За определения вж. принципите, съдържащи се в добрите практики за възлагане на обществени поръчки за ОПР.)

- а) Международна конкурентна тръжна процедура (принцип III за възлагане на обществени поръчки и приложение 2 към него: минимални условия за ефективна международна конкурентна тръжна процедура).
- б) Национална конкурентна тръжна процедура (принцип IV за възлагане на обществени поръчки).
- в) Неофициална конкуренция или пряко договаряне (принцип V А или Б за възлагане на обществени поръчки).

Предвижда ли се проверка на цените и качеството на доставките (параграф 63 от ПОП)?

▼ M3

ПРИЛОЖЕНИЕ XV

СПИСЪК С ОПРЕДЕЛЕНИЯ

За целите на Споразумението:

- а) **Ангажмент**: всяко изявление, независимо от неговата форма, с което се съобщава на получаващата държава, купувача, кредитополучателя, износителя или финансовата институция за волята или намерението да се предостави официална подкрепа.
- б) **Обща линия за поведение**: съгласие между участниците за специфичните финансови условия, при които се отпуска официалната подкрепа за определена сделка или при особени обстоятелства. Правилата, определени с обща линия за поведение, заменят правилата на Споразумението единствено за сделката или за определените в общата линия за поведение обстоятелства.
- в) **Равнище на субсидиране при обвързана помощ**: при безвъзмездните помощи равнището на субсидиране е 100 %. При заемите равнището на субсидиране представлява разликата между номиналната стойност на заема и сконтираната настояща стойност на бъдещите плащания по обслужване на дълга, извършвани от кредитополучателя. Тази разлика се изразява в процент от номиналната стойност на заема.
- г) **Извеждане от експлоатация**: затваряне или демонтаж на атомна електроцентрала.
- д) **Стойност на експортния договор**: общата сума, която следва да се плати от купувача или от негово име при закупуване на изнасяни стоки и/или услуги, т.е. с изключение на местните разходи, определени по-долу. При финансов лизинг се изключва частта от лизинга, равняваща се на лихвите.
- е) **Окончателен ангажмент**: по отношение на сделка за експортен кредит (под формата на единична сделка или кредитна линия) окончателен ангажмент съществува тогава, когато участникът се ангажира с конкретни и пълни финансови условия чрез реципрочно споразумение или еднострани акт.
- ж) **Първоначално зареждане с гориво**: първоначалното зареждане с гориво се ограничава до първоначално монтираната активна зона на реактора, към която могат да се добавят впоследствие две зареждания, които заедно не бива да превишават две трети от активната зона на реактора.
- з) **Подкрепа за плащане на лихви**: споразумение между правителство и банки или други финансови институции, което позволява предоставяне на експортно финансиране с фиксиран лихвен процент, равен или по-голям от РТЛП.
- и) **Кредитна линия**: рамка за експортни кредити, независимо от нейната форма, която обхваща поредица от сделки, независимо дали са свързани с определен проект.
- й) **Местни разходи**: разходите, свързани със стоките и услугите в държавата на купувача, необходими или за изпълнението на договора на износителя, или за завършване на проекта, част от който е и договорът на износителя. Изключват се комисионите, дължими на агента на износителя в държавата купувач.
- к) **Сделка по пазарни референтни показатели**: сделка, в която участват крайни длъжници/гаранти в държави от категория 0, държави от ОИСР с високи доходи и държави от еврозоната с високи доходи.
- л) **Минимална застрахователна премия**: това е средният процент на неизпълнение на годишна основа (произхождащ от кумулативните проценти на неизпълнение, публикувани от основните акредитирани АКР) за определен рейтинг и определена обща продължителност (среднопретеглената продължителност на цялата сделка), коригиран с предположаема загуба при неизпълнение и коефициент, отразяващ разходите, съгласно договорените между участниците споразумения.

▼ M3

- м) **Специфична облигация или СКН:** специфичната облигация или СКН се ограничава до онези инструменти за пазарни референтни показатели, които принадлежат на длъжник/гарант, идентичен на длъжника/гаранта по сделката, на която се оказва подкрепа.
- н) **Обикновена гаранция:** официална подкрепа, предоставена от правителство или от негово име само под формата на гаранция или застраховка за експортен кредит, т.е. която не се ползва с официална финансова подкрепа.
- о) **Свързан субект:** референтните показатели на свързаните субекти са референтни инструменти на свързан кредитополучател, а не на конкретния кредитополучател по подкрепяната сделка. Ако длъжникът не разполага с котираны облигации или СКН, а в организационната му структура има дружество майка, дъщерно дружество или родствено дружество с неизплатени специфични облигации или СКН на пазара, тогава за целите на член 24, буква в) тези специфични облигации или СКН могат да се използват, все едно са били издадени от самия длъжник, ако:
- 1) дружеството майка, дъщерното дружество или родственото дружество използват същата АКР като длъжника/гаранта; или
  - 2) са изпълнени всички от посочените по-долу критерии:
    - i. вътрешният рейтинг, който участникът е определил на длъжника/гаранта, съответства на кредитния рейтинг, който АКР е определила на свързания субект;
    - ii. длъжникът/гарантът е главното оперативно дружество на дружеството майка/холдинга и представлява основна и неразделна част от стопанската дейност на групата;
    - iii. рейтингът на АКР се основава на основната дейност на групата;
    - iv. длъжникът/гарантът допринася за значителна част от приходите на групата, като предлага на основните клиенти някои от основните продукти/услуги на групата, или притежава и експлоатира съществена част от активите на дружеството майка;
    - v. идеята групата да продаде длъжника/гаранта е трудна за възприемане и подобен ход значително би изменил цялостния облик на групата;
    - vi. неизпълнението на задълженията от страна на длъжника/гаранта би представлявало голям риск за репутацията на групата, би нанесло поражения на нейните франчайзинг дружества и би могло да застраши жизнеспособността ѝ;
    - vii. налице е висока степен на интеграция на управлението и функционирането, когато капиталът и финансирането обикновено се предоставят от дружеството майка или от дъщерното дружество за финансиране чрез междуфирмени заеми, като подкрепата от страна на дружеството майка е безспорна.
- п) **Срок на погасяване:** периодът от началната дата на кредита, както е определено в настоящото приложение, до договорната дата за последното плащане на главницата.
- р) **Начална дата на кредита:**
- 1) Части или компоненти (междинни стоки), включително свързани услуги: за части или компоненти началната дата на кредита е не по-късно от действителната дата на приемане на стоките или среднопретеглената дата на приемане на стоките (включително услуги, ако е приложимо) от купувача или за услуги — датата на представяне на фактурите на клиента или приемане на услугите от страна на клиента.

▼ M3

- 2) Квазипроизводствено оборудване, включително свързани услуги — машини или оборудване, като цяло със сравнително ниска единична стойност, предназначени за използване в промишлен процес или за производствена или търговска цел: за квазипроизводствено оборудване началната дата на кредита е не по-късно от действителната дата на приемане на стоките или среднопретеглената дата на приемане на стоките от купувача или, ако износителят е отговорен за пускането в експлоатация, най-късната начална дата е пускането в експлоатация или за услуги — датата на представяне на фактурите на клиента или приемане на услугите от страна на клиента. При договор за предоставяне на услуги, по който доставчикът е отговорен за пускането в експлоатация, за най-късна начална дата на кредита се счита пускането в експлоатация.
- 3) Производствено оборудване и услуги за проекти — машини или оборудване с висока стойност, предназначени за използване в промишлен процес или за производствена или търговска цел:
  - при договор за продажба на производствено оборудване, включващо няколко отделно използвани части, за най-късна начална дата на кредита се счита действителната дата, на която купувачът реално е встъпил във владение на стоката, или среднопретеглената дата, на която купувачът реално е встъпил във владение на стоката;
  - в случай на договор за продажба на производствено оборудване, предназначено за комплектувани заводи или фабрики, когато доставчикът не носи отговорност за пускането в експлоатация, за най-късна начална дата на кредита се счита датата, на която купувачът физически влиза във владение на всички съоръжения (с изключение на резервните части), доставени по силата на договора;
  - ако износителят е отговорен за пускането в експлоатация, за най-късна начална дата се счита пускането в експлоатация;
  - за услуги най-късната начална дата на кредита е датата на представяне на фактурите на клиента или приемането на услугата от клиента. При договор за предоставяне на услуги, по който доставчикът е отговорен за пускането в експлоатация, за най-късна начална дата на кредита се счита пускането в експлоатация.
- 4) Комплектувани заводи или фабрики — комплектувани производствени съоръжения с висока стойност, които се изисква използването на производствено оборудване:
  - в случай на договор за продажба на производствено оборудване, предназначено за комплектувани заводи или фабрики, когато доставчикът не носи отговорност за пускането в експлоатация, за най-късна начална дата на кредита се счита датата, на която купувачът физически влиза във владение на всички съоръжения (с изключение на резервните части), доставени по силата на договора;
  - при договор за строителство, по който възложителят не отговаря за пускането в експлоатация, най-късната начална дата на кредита е датата на приключване на строителството;
  - при договор, по силата на който доставчикът или възложителят отговаря за пускането в експлоатация, най-късната начална дата на кредита е датата, на която след монтирането или след строителството приключат предварителните изпитвания за годност за експлоатация. Това правило се прилага, без да се прави разграничение дали монтирането или строителството е или не е предадено на купувача в този момент съгласно условията на договора и независимо от всякакъв ангажимент между доставчика или възложителя, например гарантиране на действителното функциониране или обучение на местния персонал;

▼ M3

- когато договорът предвижда отделно изпълнение на различните части на проекта, най-късната начална дата на кредита е началната дата за всяка отделна част или средната дата от началните дати на кредита или, когато доставчикът има договор не за целия проект, а за една съществена част от него, началната дата може да бъде тази, която е подходяща за целия проект;
- за услуги най-късната начална дата на кредита е датата на представяне на фактурите на клиента или приемане на услугите от страна на клиента. При договор за предоставяне на услуги, по който доставчикът е отговорен за пускането в експлоатация, за най-късна начална дата на кредита се счита пускането в експлоатация.

с) **Обвързана помощ:** помощ, чиито последици (правни или фактически) са обвързани с доставка на стоки и/или услуги от държавата донор и/или от ограничен брой държави. Тя обхваща заеми, безвъзмездни помощи или асоциирани финансови пакети с равнище на субсидиране над нула процента.

Това определение се прилага независимо дали „обвързването“ произтича от официално споразумение или друга форма на неофициално споразумение между получаващата държава и държавата донор или от пакет, включващ компоненти от списъка по член 34 от Споразумението, които не се използват свободно и изцяло за финансиране на покупки от получаващата държава, от почти всички останали развиващи се държави и от участниците, или които включват практики, възприемани от КПП или участниците като равностилни на такова обвързване.

т) **Необвързана помощ:** помощ, която включва заеми или безвъзмездна помощ, които се използват изцяло и свободно за финансиране на покупки от която и да е държава.

у) **Среднопретеглена продължителност на срока на погасяване:** времето, необходимо за погасяване на половината от главницата по кредита. Изчислява се като съвкупност от време (в години) между началната дата на кредита и всяко погасяване на главницата, претеглено спрямо дела на главницата, погасен към датата на всяко погасяване.